

Raport z pomiaru poziomu wiedzy i postaw uczniów szkół gimnazjalnych odnośnie HIV/AIDS

Porównanie wyników do badania
„Ocena wiedzy i postaw młodzieży
szkół podstawowych na temat
zakażenia i zapobiegania HIV i AIDS”

Grudzień 2007

Agata Kuśnierek
agata.kusnierek@tns-global.pl

Marek Zajic
marek.zajic@tns-global.pl

Spis Treści

Spis Treści	1
Informacje o badaniu	1
Metodologia.....	2
Charakterystyka społeczno – demograficzna uczniów szkół gimnazjalnych	3
Programy profilaktyczne z zakresu HIV/AIDS	5
Uczestnictwo w zajęciach na temat HIV/AIDS w roku 2006	5
Typ zajęć dotyczących HIV/AIDS w roku 2006	7
Sposób przekazywania wiadomości o HIV/AIDS	8
Osoba prowadząca zajęcia z zakresu tematyki HIV/AIDS	10
Przekazywanie wiadomości o HIV/AIDS	11
Poszukiwanie informacji na temat HIV/AIDS.....	13
Rozmawianie na tematy dotyczące zagadnień HIV/AIDS	13
Samodzielne poszukiwanie informacji o HIV/AIDS.....	16
Powód poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS	17
Miejsce poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS	18
Nośniki informacji na temat HIV/AIDS	20
Preferowany sposób otrzymywania informacji	21
Korzystanie z materiałów dotyczących HIV/AIDS	23
Powody korzystania z materiałów o HIV/AIDS	24
Powody niekorzystania z materiałów o HIV/AIDS	27
Korzystanie ze strony www.aids.gov.pl	29
Znajomość zagadnień związanych z HIV/AIDS	30
Znaczenie skrótów HIV i AIDS	30
Miejsca, w których można zakazić się wirusem HIV.....	31
Zakażenie wirusem HIV poprzez kontakt z krwią	33
Inne sposoby zakażenia się wirusem HIV.....	35
Zagrożenia kobiet w ciąży, zakażonych HIV	37
Rozpoznawanie osób zakażonych HIV	38
Sytuacje stwarzające zagrożenie zakażenia HIV	39
Powiedzieć „nie” sytuacji ryzykownej.....	39
Utrata kontroli nad swoim zachowaniem.....	41
Bycie na „gigancie”	42
Unikanie sytuacji ryzykownych ochroną przed HIV	43
Wakacje okresem zwiększonego ryzyka zakażenia HIV	44
Podejście do osób z HIV/AIDS.....	45

Unikanie osób zakażonych wirusem HIV	47
Osoby zakażone wirusem HIV powinny.....	48
Testowanie w kierunku HIV/AIDS.....	49
Chęć wykonania testu na HIV/AIDS	49
Powody zastanawiania się nad zrobieniem testu	50
Testu w kierunku HIV/AIDS	51
Powody testowania w kierunku HIV/AIDS.....	52
Powody nietestowania w kierunku HIV/AIDS	53
Indywidualne podejście do problemu HIV/AIDS	54
Zainteresowanie zagadnieniami HIV/AIDS	54
Sposoby zgłębiania problemu HIV/AIDS.....	55
Rozmowy o HIV/AIDS w domu	56
Członkowie rodziny, z którymi rozmawia się o HIV/AIDS	57
Kontakty seksualne	58
<i>Jeżeli tak, to w jakim wieku odbyłeś pierwszy stosunek płciowy?</i>	58
Trzy czwarte osób, które podało wiek swojej inicjacji, deklaruje że miało wtedy przynajmniej 12 lat. Podejmowanie kontaktów seksualnych w sytuacjach.....	58
Podejmowanie kontaktów seksualnych w sytuacjach.....	59
Sposoby zapobiegania zakażeniu HIV	60
Prezerwatywa zabezpiecza przed wirusem HIV.....	61
Porównanie badań z lat 1996 i 2007	62
Uczestnictwo w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS.....	62
Sytuacje niskiego ryzyka	67
Sytuacje kontaktu z krwią.....	71
Inne sytuacje.....	72
Indywidualne podejście do problemu HIV/AIDS	76
Podsumowanie.....	82
Narzędzie badawcze	83
Ankieta do samodzielnego wypełnienia wykorzystana w badaniu w roku 2007	83

Informacje o badaniu

KLIENT:	Krajowe Centrum ds. AIDS
TEMAT:	Raport z pomiaru poziomu wiedzy i postaw uczniów szkół gimnazjalnych odnośnie HIV/AIDS oraz porównanie wyników do badania „Ocena wiedzy i postaw młodzieży szkół podstawowych na temat zakażenia i zapobiegania HIV i AIDS”
CELE BADAWCZE:	Określenie poziomu wiedzy i postaw uczniów szkół gimnazjalnych odnośnie HIV/AIDS
METODOLOGIA BADANIA:	Ankieta audytoryjna wypełniana samodzielnie przez ucznia gimnazjum
AUTOR RAPORTU:	Agata Kuśnierek Marek Zajic

Metodologia

Badanie zostało zrealizowane na próbie obejmującej 60 gimnazjów, z czego 20 zlokalizowanych w miastach wojewódzkich, 20 w miastach od 10 do 100 tys. mieszkańców oraz 20 gimnazjów zlokalizowanych na wsiach. W województwach: małopolskim, mazowieckim i śląskim zostało wylosowanych po 6 gimnazjów, natomiast w pozostałych województwach – po 3.

Badanie przeprowadzane było w dwóch klasach I i II gimnazjum. Ankietę wypełniali uczniowie, którzy przedstawili zgodę rodziców na udział w badaniu.

Badanie miało formę ankiety audytoryjnej wypełnianej samodzielnie przez ucznia, pod nadzorem nauczyciela bądź ankietera. Ankieta ta obejmowała zarówno podstawowe dane demograficzne, jak i zagadnienia związane z zachowaniami ryzykownymi, podejmowanymi przez uczniów dwóch pierwszych klas gimnazjalnych.

Z uwagi na charakter zebranego materiału i znaczną liczbę braków danych w poszczególnych pytaniach wywiadu i ankiety, zdecydowano się na prezentowanie wyników łącznie z tą kategorią. Znaczna liczba braków w danych może wynikać przede wszystkim z niewiedzy osób biorących udział w badaniu, ale też z drażliwej i osobistej natury niektórych pytań.

Dodatkowo po przeprowadzeniu analizy wyników zostały one przyrównane do wyników badań z lat wcześniejszych, zawartych w publikacji autorstwa Barbary Daniluk – Kuli oraz Andrzeja Gładysza, pod tytułem: „Ocena wiedzy i postaw młodzieży szkół podstawowych na temat zakażenia i zapobiegania HIV i AIDS”, gdzie przebadani zostali uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych, ze względu na to, że badanie było przeprowadzane w roku szkolnym 1995 / 1996, czyli jeszcze przed reformą edukacyjną.

Charakterystyka społeczno – demograficzna uczniów szkół gimnazjalnych

	Dane liczbowe	Dane procentowe
Wiek		
12 lat	31	1,6
13 lat	854	44,8
14 lat	948	49,7
15 lat	54	2,8
16 lat	12	0,6
17 lat	1	0,1
20 lat	1	0,1
Brak odpowiedzi	5	0,3
Razem	1906	100,0
Płeć		
Dziewczyna	1007	52,8
Chłopak	893	46,9
Brak odpowiedzi	6	0,3
Razem	1906	100,0
Klasa		
Pierwsza	930	48,8
Druga	976	51,2
Razem	1906	100,0
Rodzeństwo		
Tak	1654	86,8
Nie	242	12,7
Brak odpowiedzi	10	0,5
Razem	1906	100,0
Liczba rodzeństwa		
Jedno	775	46,9
Dwoje	452	27,3
Troje	221	13,4
Więcej	200	12,1
Brak odpowiedzi	6	0,4
Razem	1654	100,0

	Dane liczbowe	Dane procentowe
Wykształcenie ojca		
Podstawowe	199	10,4
Średnie	892	46,8
Wyższe	586	30,7
Brak odpowiedzi	229	12,0
Razem	1906	100,0
Wykształcenie matki		
Podstawowe	206	10,8
Średnie	882	46,3
Wyższe	619	32,5
Brak odpowiedzi	199	10,4
Razem	1906	100,0
Stosunek do religii?		
Wierzący i regularnie praktykujący	1226	64,3
Wierzący i nieregularnie praktykujący	456	23,9
Wierzący i niepraktykujący	147	7,7
Niewierzący	64	3,4
Brak odpowiedzi	13	0,7
Razem	1906	100,0

Programy profilaktyczne z zakresu HIV/AIDS

Uczestnictwo w zajęciach na temat HIV/AIDS w roku 2006

Co czwarty z badanych gimnazjalistów uczestniczył w zajęciach dotyczących HIV/AIDS w roku 2006 (26%).

Wśród nich istotnie częściej w zajęciach uczestniczyli uczniowie:

- ✓ *II klas gimnazjum (30%),*
- ✓ *mieszkający w małych miejscowościach (30%),*
- ✓ *posiadający więcej niż troje rodzeństwa (32%).*

Wykres 1. Czy w okresie roku kalendarzowego 2006 uczestniczyłeś(aś) w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS?

N=1906

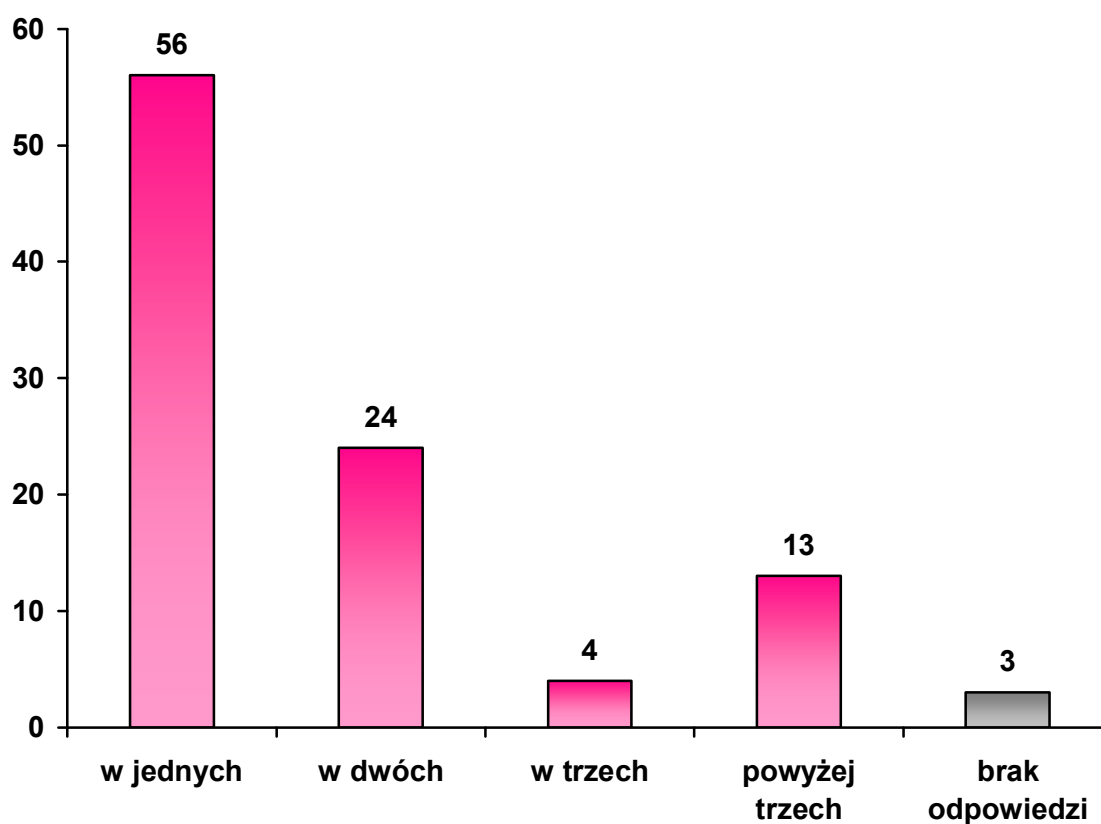

Istotnie rzadziej w zajęciach, dotyczących HIV/AIDS uczestniczyli uczniowie:

- ✓ *I klas gimnazjum (21%),*
- ✓ *mieszkający w dużych miastach (22%).*

Spośród uczniów, którzy w 2006 roku uczestniczyli w zajęciach dotyczących zagadnień HIV/AIDS, ponad połowa brała już raz wcześniej udział w takich zajęciach (56%), co czwarty uczestniczył w nich dwa razy (24%), a niemal co piąty badany gimnazjalista uczestniczył w podobnych zajęciach trzy razy lub więcej (17%).

*Wykres 2. W ilu takich zajęciach uczestniczyłeś(aś)?
N = 488 (uczniowie, którzy przyznali, że w roku 2006 uczestniczyli w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS)*

Typ zajęć dotyczących HIV/AIDS w roku 2006

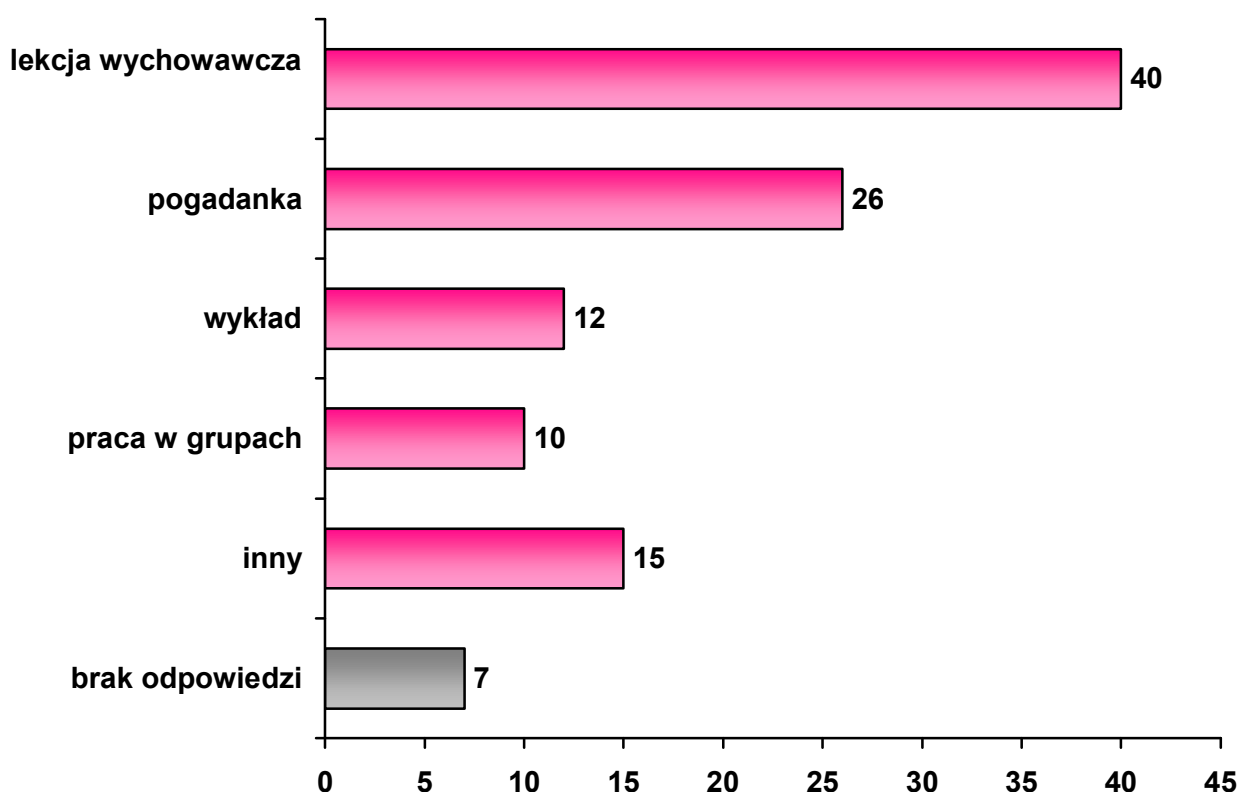
W 2006 roku najczęstszą formą zajęć, na których poruszana była tematyka HIV/AIDS, była lekcja wychowawcza. Trzech na pięciu badanych nastolatków uczestniczyło w zajęciach prowadzonych w takiej formie (40%).

Istotnie częściej lekcje wychowawcze organizowane były dla:

- ✓ uczniów mieszkających na wsiach (46%).

Co czwarty gimnazjalista uczestniczył w pogadance (26%), co ósmy w wykładzie (12%), a co dziesiąty w pracy w grupach (10%).

Wykres 3. Jakiego typu to były zajęcia? (pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 488 (uczniowie, którzy przyznali, że w roku 2006 uczestniczyli w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS)

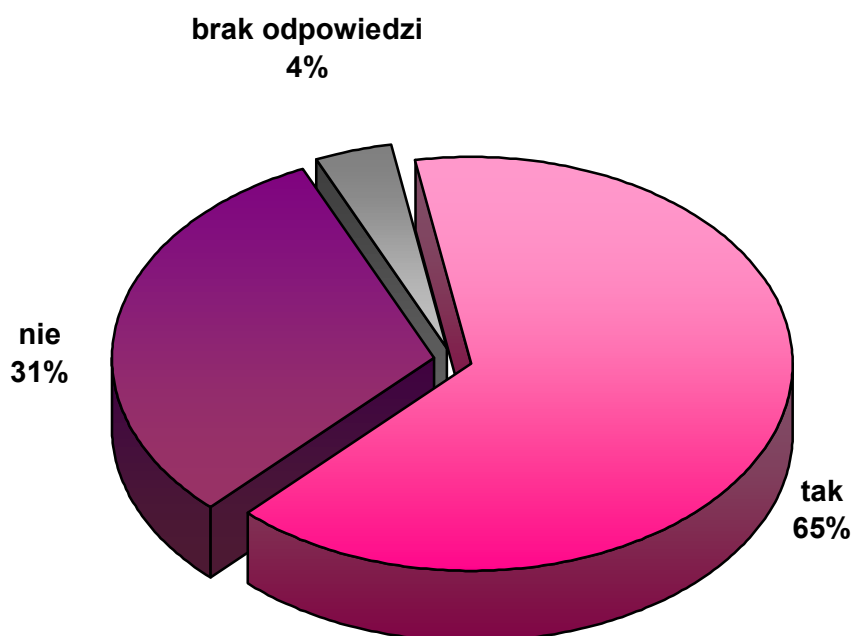
Sposób przekazywania wiadomości o HIV/AIDS

Blisko dwóch na trzech badanych nastolatków uważa, że informacje otrzymane na zajęciach dotyczących HIV/AIDS były wystarczające (65%). Przeciwnego zdania był niemal co trzeci spośród uczniów gimnazjum uczestniczących w zajęciach na ten temat (31%).

Istotnie rzadziej jako niewystarczające postrzegali te zajęcia:

- ✓ uczniowie wierzący i regularnie praktykujący (27%).

Wykres 4. Czy uważasz, że przekazane wiadomości były dla Ciebie wystarczające?
N = 488 (uczniowie, którzy przyznali, że w roku 2006 uczestniczyli w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS)

Ponad dwóch na trzech gimnazjalistów uczestniczących w zajęciach na temat HIV/AIDS przyznało, że zajęcia te były ciekawe (70%).

Istotnie częściej tego zdania byli uczniowie:

- ✓ posiadający troje rodzeństwa (85%),
- ✓ wierzący i regularnie praktykujący (75%).

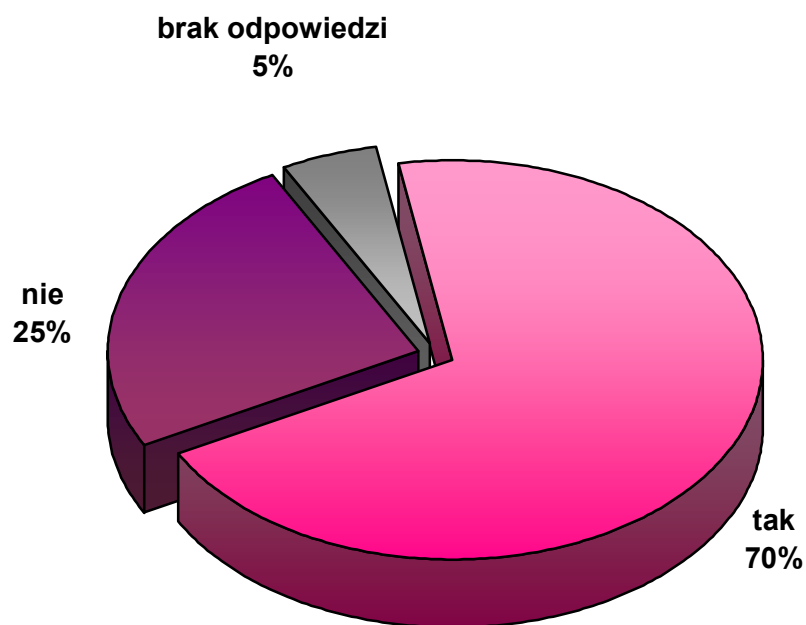
Przeciwego zdania był co czwarty spośród badanych nastolatków (25%).

Istotnie częściej jako nieciekawe postrzegali te zajęcia uczniowie:

- ✓ *wierzący i nieregularnie praktykujący (32%),*
- ✓ *wierzący i niepraktykujący (52%),*
- ✓ *mieszkający w dużych miastach (37%).*

Wykres 5. Czy sposób w jaki przekazano wiadomości na temat HIV/AIDS był ciekawy?

N = 488 (uczniowie, którzy przyznali, że w roku 2006 uczestniczyli w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS)

Osoba prowadząca zajęcia z zakresu tematyki HIV/AIDS

U blisko co trzeciego gimnazjalisty, uczestniczącego w zajęciach z zakresu HIV/AIDS, lekcje te prowadził wychowawca klasy (32%).

Istotnie częściej na wychowawcę, jako prowadzącego zajęcia, wskazywali uczniowie:

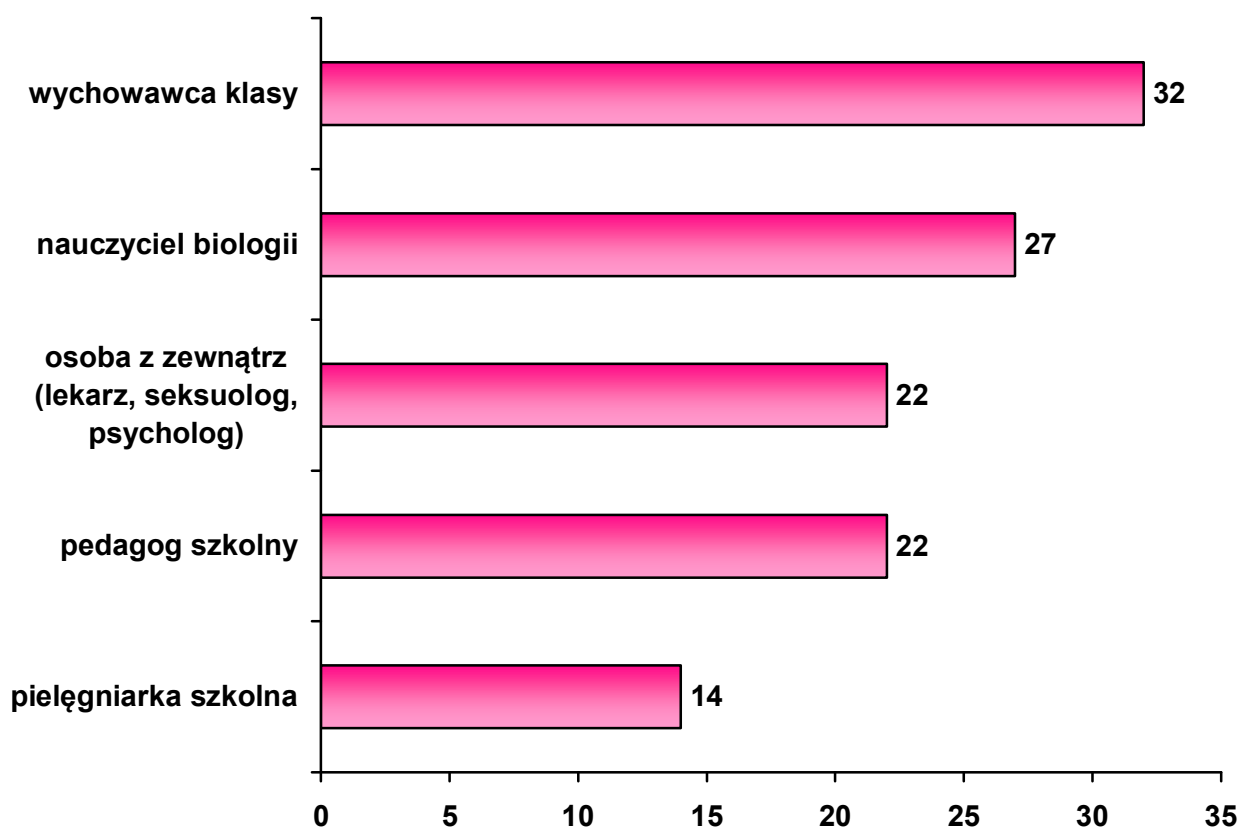
- ✓ I klasy (38%),
- ✓ mieszkający na wsiach (39%).

Co czwarty uczeń uczestniczył w takich zajęciach prowadzonych przez nauczyciela biologii (27%).

Nauczyciel biologii istotnie częściej prowadził takie lekcje wśród uczniów:

- ✓ II klasy (33%).

Wykres 6. Kto prowadził te zajęcia? (pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 488 (uczniowie, którzy przyznali, że w roku 2006 uczestniczyli
w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS)

Co piąty uczeń wskazywał, że osobą prowadzącą była osoba z zewnątrz (22%).

Istotnie częściej na taką osobę wskazywali uczniowie:

- ✓ II klasy (26%).

Również co piąty badany nastolatek przyznał, że w jego przypadku zajęcia takie prowadził pedagog szkolny (22%).

Istotnie częściej na takiego prowadzącego wskazywała młodzież:

- ✓ mieszkająca w małych miejscowościach (30%).

Co siódme zajęcia z zakresu HIV/AIDS w gimnazjum w roku 2006 prowadziła pielęgniarka szkolna (14%).

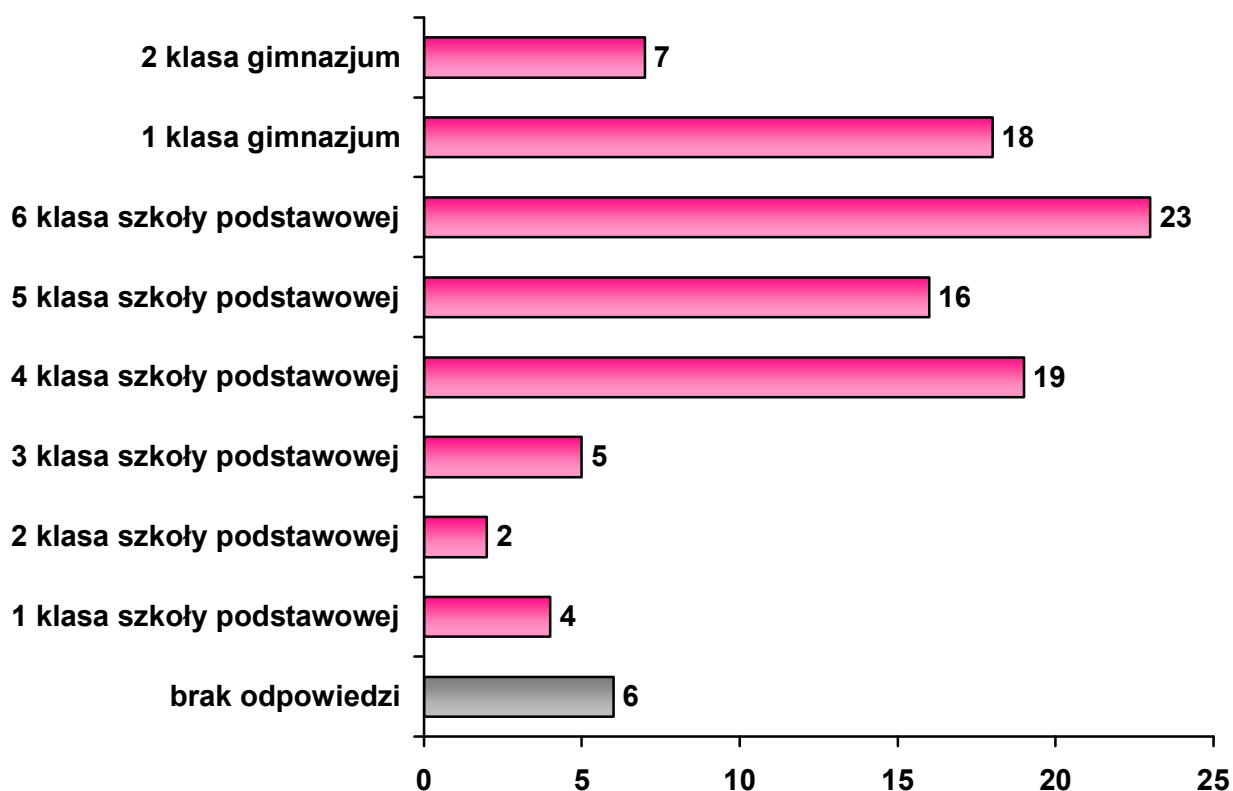
Na zajęcia z pielęgniarką szkolną istotnie częściej wskazywały:

- ✓ dziewczyny (17%).

Przekazywanie wiadomości o HIV/AIDS

Co czwarty spośród przebadanych gimnazjalistów informacje o HIV/AIDS otrzymał po raz pierwszy w gimnazjum (25%). Niemal co czwarty takie informacje otrzymał w 6 klasie szkoły podstawowej (23%), a blisko połowa na wcześniejszym poziomie edukacji (46%).

Wykres 7. W której klasie otrzymałeś(aś) pierwsze informacje dotyczące zagadnień z zakresu problematyki HIV/AIDS?
N = 1906

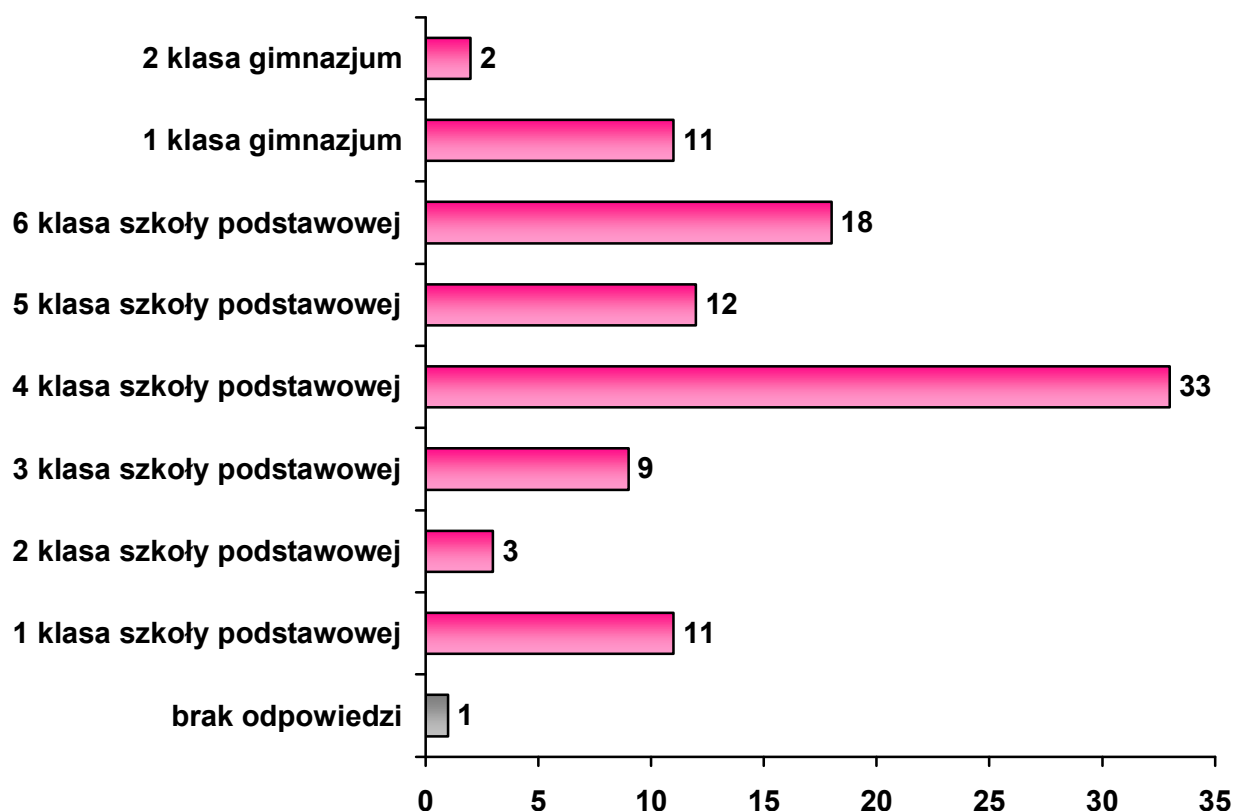

Badana młodzież uważa, że wiadomości na temat problematyki HIV/AIDS należy przekazywać wcześniej niż zostało im to przekazane.

Co trzeci badany gimnazjalista uważa, że informacje na temat HIV/AIDS powinno przekazywać się w 4 klasie szkoły podstawowej (33%) – była to najczęściej podawana odpowiedź.

Niemal połowa uważa, że takie informacje należy przekazywać później (43%), a blisko co czwarty uważa, że te informacje należy przekazywać wcześniej (23%).

Wykres 8. Jak sądzisz, w której klasie powinny zostać przedstawione pierwsze informacje dotyczące zagadnień z zakresu problematyki HIV/AIDS?
N = 1906

Poszukiwanie informacji na temat HIV/AIDS

Rozmawianie na tematy dotyczące zagadnień HIV/AIDS

Większość gimnazjalistów rozmawia na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS (65%). Tylko co trzeci z uczniów biorących udział w badaniu z nikim na te tematy nie rozmawia (34%).

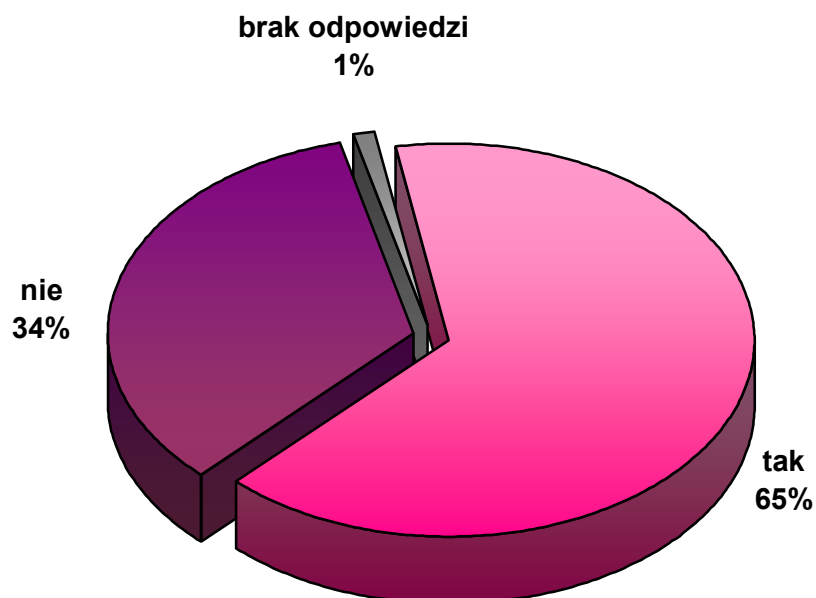
Istotnie częściej na te tematy rozmawiają:

- ✓ *dziewczyny (74%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wyższe wykształcenie (71%).*

Istotnie rzadziej tematy te poruszane są, przez:

- ✓ *chłopców (55%),*
- ✓ *uczniów, których matka ma wykształcenie podstawowe (55%).*

Wykres 9. Czy rozmawiasz na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS?
N = 1906

Wśród gimnazjalistów rozmawiających o tematach związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS ponad dwóch na trzech podejmuje te tematy z rodzicami (68%).

Istotnie częściej o tych zagadnieniach z rodzicami rozmawiają:

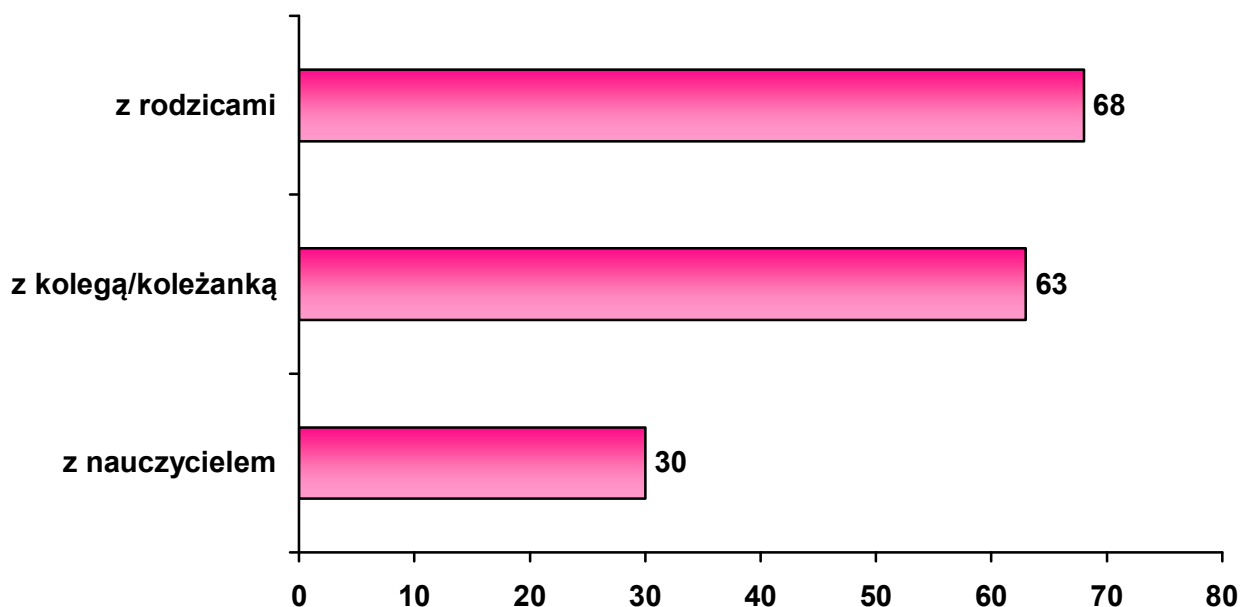
- ✓ *dziewczyny (71%),*
- ✓ *uczniowie I klasy (71%),*
- ✓ *uczniowie posiadający rodzeństwo (76%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i regularnie praktykujący (70%).*

Istotnie rzadziej zagadnienia te z rodzicami poruszają:

- ✓ *chłopcy (63%),*
- ✓ *uczniowie II klasy (64%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i nieregularnie praktykujący (63%).*

Wykres 10. Z kim rozmawiasz na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS?
(pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 1238 (uczniowie, którzy rozmawiają na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS)

Niemal dwóch na trzech badanych nastolatków rozmawia o zagadnieniach związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS z rówieśnikami (63%).

Istotnie częściej takie rozmowy z kolegami bądź koleżankami prowadzą:

- ✓ *dziewczyny (67%),*
- ✓ *uczniowie II klasy (71%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie wyższe (68%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wykształcenie wyższe (69%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i nieregularnie praktykujący (71%),*
- ✓ *uczniowie niewierzący (80%).*

Istotnie rzadziej natomiast tematy te podejmują z rówieśnikami:

- ✓ *chłopcy (58%),*
- ✓ *uczniowie pierwszej klasy gimnazjum (55%),*
- ✓ *uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (53%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i regularnie praktykujący (59%).*

Co trzeci gimnazjalista podejmuje takie tematy z nauczycielem (30%).

Istotnie rzadziej z nauczycielem rozmawiają:

- ✓ *uczniowie mieszkający w dużych miast (25%).*

Samodzielne poszukiwanie informacji o HIV/AIDS

Niemal połowa badanych gimnazjalistów poszukuje informacji na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS (48%).

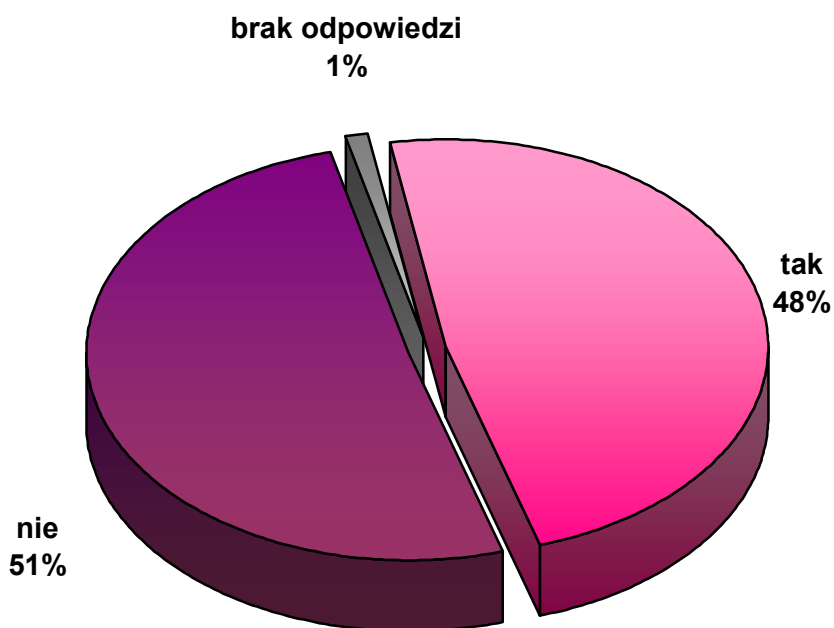
Istotnie rzadziej takich informacji szukają uczniowie:

- ✓ *I klasy (46%),*
- ✓ *mieszkający w dużych miastach (44%).*

Istotnie częściej takich informacji szukają uczniowie:

- ✓ *II klasy (51%),*
- ✓ *niewierzący (64%).*

Wykres 11. Czy sam(a) szukasz/szukałeś(aś) informacji na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS?
N = 1906

Powód poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS

Najczęstszym powodem poszukiwania przez uczniów informacji związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS jest ciekawość samej tematyki (70%). Istotnie częściej na tę cechę, jako powód poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS wskazywały:

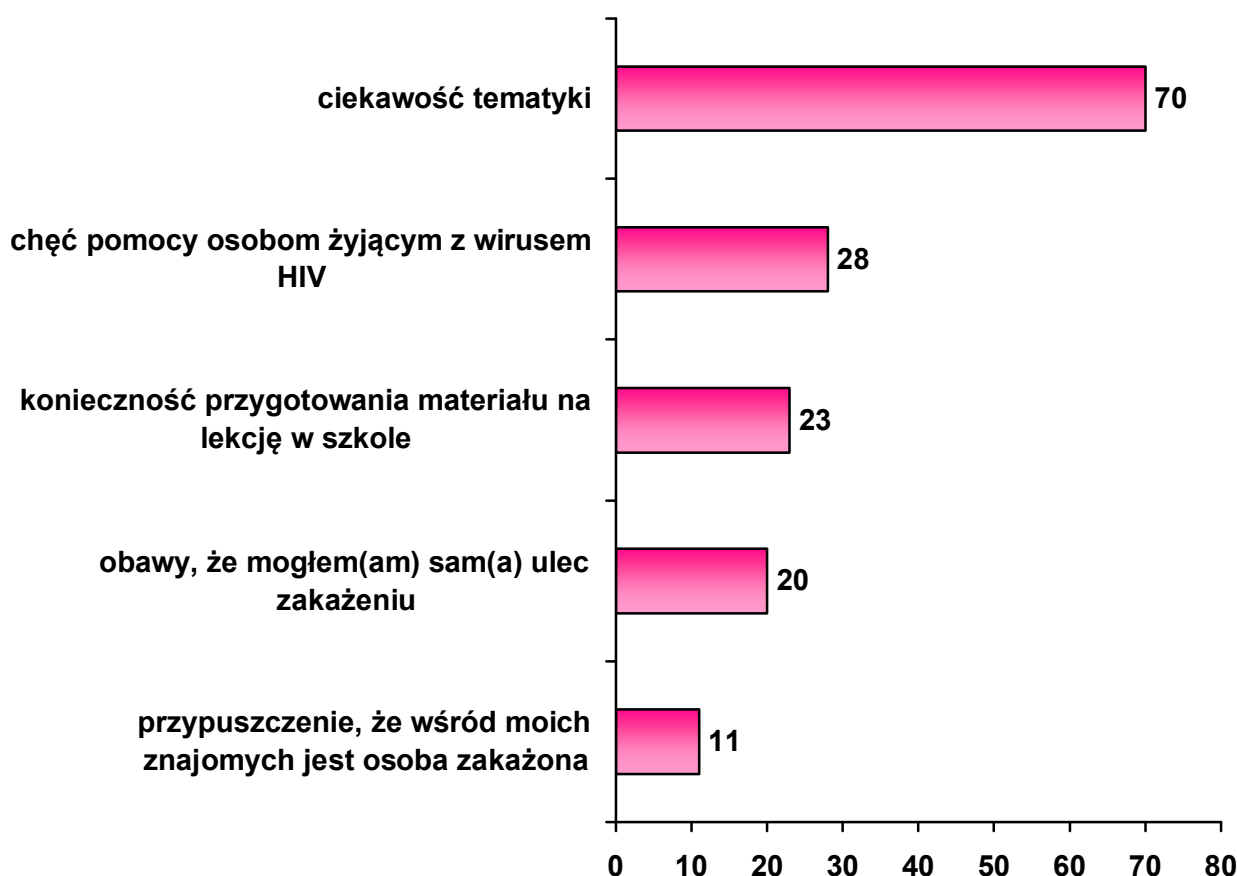
- ✓ dziewczyny (74%),
- ✓ uczniowie, których ojciec ma wykształcenie średnie (74%).

Istotnie rzadziej na tę cechę wskazywali:

- ✓ chłopcy (66%),
- ✓ uczniowie posiadający więcej, niż troje rodzeństwa (61%).

Wykres 12. Co spowodowało, że szukałeś(aś) informacji o HIV/AIDS?
(pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 923 (uczniowie, którzy samodzielnie poszukiwali informacji związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS)

Dla ponad co czwartego, spośród szukających takich informacji, powodem była chęć pomocy osobom żyjącym z wirusem HIV (28%). Istotnie częściej na ten powód wskazywały:

- ✓ *dziewczyny (31%).*

Istotnie rzadziej na taką motywację do szukania informacji o HIV/AIDS wskazywali:

- ✓ *chłopcy (24%),*
- ✓ *uczniowie deklarujący się jako wierzący i nieregularnie praktykujący (22%).*

Co czwarty poszukiwał takich informacji w związku z koniecznością przygotowania się do zajęć szkolnych (23%), co piąty – z powodu obawy, że sam jest zakażony (20%), natomiast dla co dziesiątego powodem było przypuszczenie, że wśród znajomych jest osoba żyjąca z wirusem HIV (11%).

Istotnie częściej podejrzenie, że w otoczeniu jest osoba żyjąca z HIV/AIDS motywowało do poszukiwań informacji o HIV/AIDS:

- ✓ *uczniów mieszkających na wsiach (14%).*

Miejsce poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS

Głównym źródłem informacji związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS dla młodzieży, która już szukała takich informacji – były strony internetowe (73%).

Istotnie częściej z tego źródła, przy poszukiwaniu informacji na temat HIV/AIDS, korzystali:

- ✓ *chłopcy (77%),*
- ✓ *uczniowie II klasy (77%),*
- ✓ *uczniowie posiadający brata lub siostrę (79%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie wyższe (79%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i nieregularnie praktykujący (79%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i niepraktykujący (86%),*
- ✓ *uczniowie mieszkający w dużych miastach (78%).*

Istotnie rzadziej do, poszukiwań informacji na temat HIV/AIDS, internetu używali uczniowie:

- ✓ *I klasy (69%),*
- ✓ *których matka ma wykształcenie podstawowe (56%),*
- ✓ *wierzący i regularnie praktykujący (69%),*
- ✓ *mieszkający na wsiach (66%).*

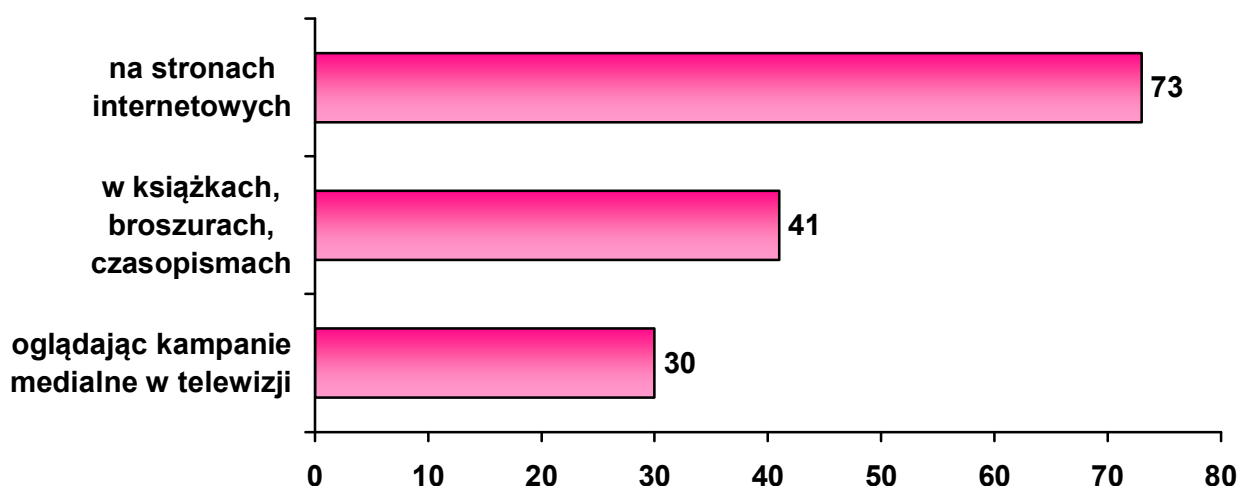
Dwóch na pięciu gimnazjalistów szukało takich informacji w książkach, broszurach i czasopismach (41%). Z tych źródeł informacji istotnie częściej korzystali:

- ✓ dziewczyny (49%),
- ✓ uczniowie, których matka ma wykształcenie średnie (45%).

Istotnie rzadziej po to źródło informacji sięgali:

- ✓ chłopcy (33%).

Wykres 13. Gdzie szukałeś informacji na te tematy? (pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 923 (uczniowie, którzy samodzielnie poszukiwali informacji związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS)

Co trzeci badany gimnazjalista w poszukiwaniu informacji na temat HIV/AIDS oglądał kampanie medialne (30%). Istotnie częściej na tę formę przekazu wskazywali:

- ✓ chłopcy (34%),
- ✓ uczniowie deklarujący się jako wierzący i niepraktykujący (41%).

Istotnie rzadziej ta forma wskazywana była wśród uczniów:

- ✓ których matka ma wykształcenie podstawowe (16%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie podstawowe (19%),
- ✓ wierzących i regularnie praktykujących (27%).

Nośniki informacji na temat HIV/AIDS

Dwie trzecie spośród badanych uczniów chcących zdobyć informacje związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS po informacje na ten temat sięga do internetu (65%). Istotnie częściej z tego medium korzystają uczniowie:

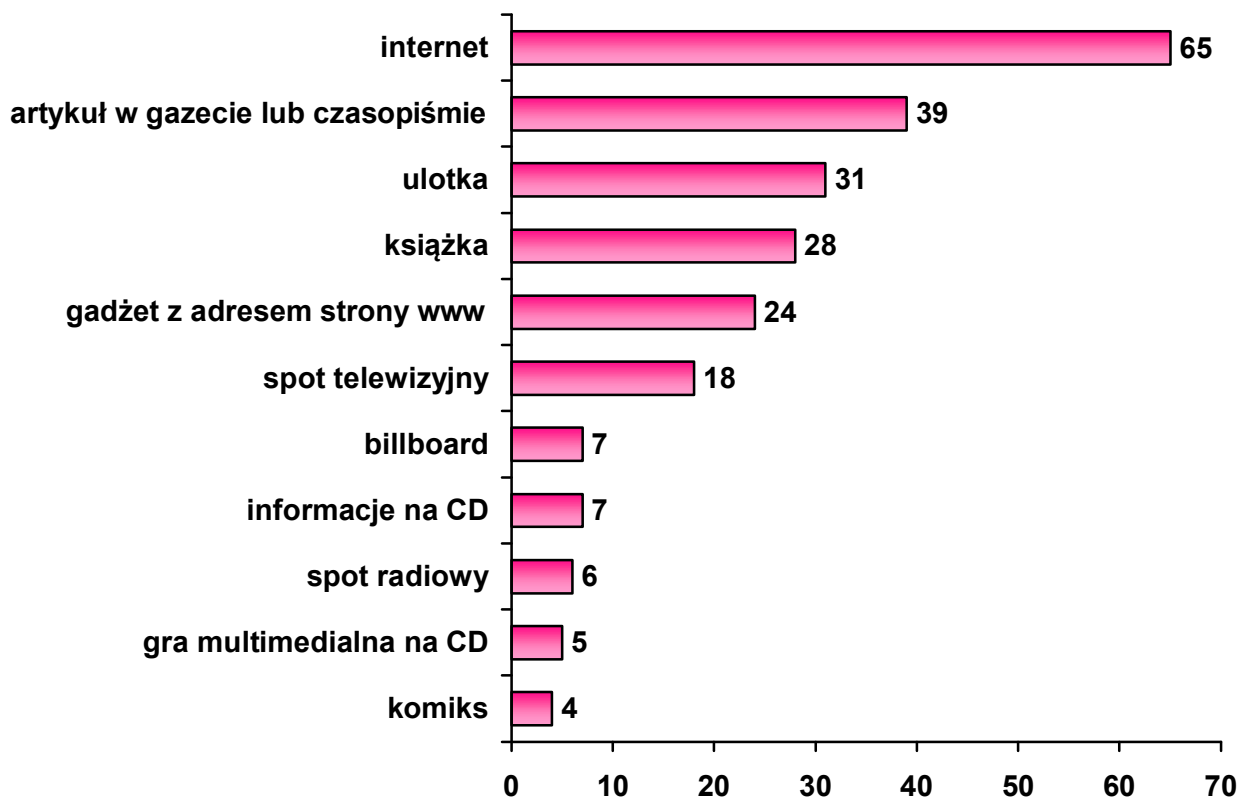
- ✓ *nie posiadający rodzeństwa (77%),*
- ✓ *których matka ma wykształcenie wyższe (72%),*
- ✓ *wierzący i nieregularnie praktykujący (71%),*
- ✓ *mieszkający w dużych miastach (73%).*

Istotnie rzadziej w tym celu z internetu korzystają uczniowie:

- ✓ *których matka ma wykształcenie podstawowe (48%),*
- ✓ *których ojciec ma wykształcenie podstawowe (48%),*
- ✓ *mieszkający na wsiach (59%).*

Wykres 14. Po co sięgasz, lub co oglądasz, aby zdobyć informacje na temat HIV/AIDS?
(pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 923 (uczniowie, którzy samodzielnie poszukiwali informacji związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS)

Dwóch na pięciu uczniów szuka informacji związanych z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS w czasopiśmie (39%). Nośnik ten istotnie częściej wykorzystywany jest przez:

- ✓ *dziewczyny (50%),*
- ✓ *uczniów nie posiadających rodzeństwa (49%).*

Istotnie rzadziej z artykułów w prasie korzystają:

- ✓ *chłopcy (24%),*
- ✓ *uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (22%).*

Co trzeci badany gimnazjalista informacje związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym i zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS zdobywa dzięki ulotkom (31%), a ponad co czwarty - szuka tych informacji w książce (28%). Również co czwarty gimnazjalista zdobywa je sięgając po gadżety z adresem stron www (24%), natomiast co piąty ogląda w tym celu spoty telewizyjne (18%). Na spoty telewizyjne istotnie częściej wskazują uczniowie:

- ✓ *nie posiadający rodzeństwa (28%),*
- ✓ *których matka ma wykształcenie wyższe (22%),*
- ✓ *których ojciec ma wykształcenie wyższe (22%),*
- ✓ *mieszkający w dużych miastach (23%).*

Istotnie rzadziej na ten nośnik wskazują uczniowie:

- ✓ *których matka ma wykształcenie podstawowe (10%),*
- ✓ *których ojciec ma wykształcenie podstawowe (9%).*

Po pozostałe nośniki sięga mniej niż 10% badanych nastolatków.

Preferowany sposób otrzymywania informacji

Wśród preferowanych sposobów otrzymywania informacji na temat HIV/AIDS gimnazjaliści najczęściej proponowali stworzenie specjalnie przeznaczonych do tego osobnych zajęć lekcyjnych, bądź wprowadzenie kilkugodzinnych bloków tematycznych na lekcjach takich jak: biologia, przystosowanie do życia w rodzinie czy godzina wychowawcza.

W jaki sposób chciałbyś(abyś) otrzymywać informacje na temat HIV/AIDS? N =1906

Propozycje gimnazjalistów dotyczące formy otrzymywania informacji na temat HIV/AIDS:

- ✓ *zajęcia lekcyjne (biologia, przystosowanie do życia w rodzinie, godzina wychowawcza),*
- ✓ *pogadanki z osobami pracującymi w instytucjach zajmujących się tą problematyką,*

cytując za jednym z uczniów:

„Aby do szkół przyjeżdżali ludzie zajmujący się tematem HIV/AIDS.”

- ✓ *zapraszanie na zajęcia osób żyjących z HIV, by te opowiedziały o swoim problemie,*

cytując za jednym z uczniów:

„Żeby do szkoły przyszła osoba, która jest nosicielem wirusa HIV/AIDS i powiedziała jak zakaziła się, i co trzeba robić żeby się nie zarazić”

- ✓ *specjalistyczne filmy,*
- ✓ *proste i krótkie broszury, ulotki, artykuły,*
- ✓ *Internet,*
- ✓ *telewizja.*

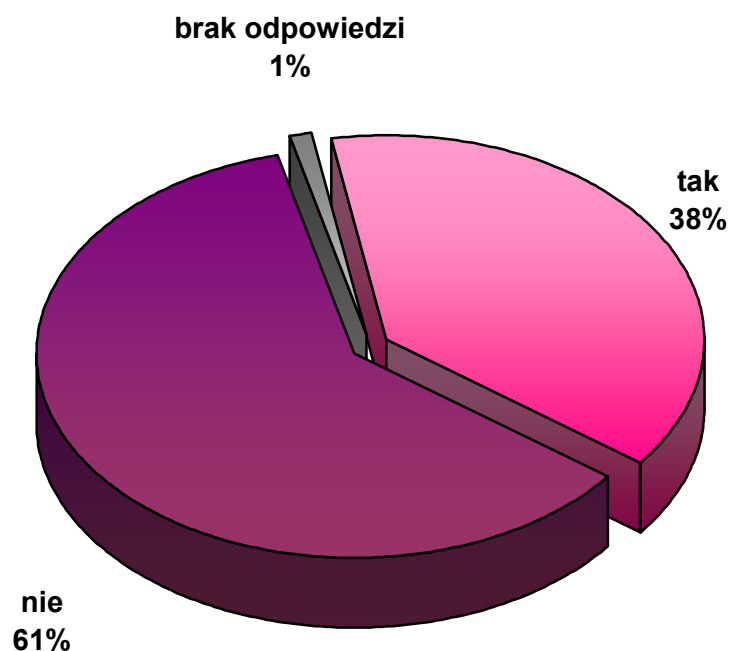
Korzystanie z materiałów dotyczących HIV/AIDS

Blisko dwie trzecie badanych gimnazjalistów nie korzysta z materiałów dotyczących HIV/AIDS (61%).

Istotnie częściej nie korzystają z nich:

- ✓ *chłopcy (66%),*
- ✓ *uczniowie I klasy (64%).*

Wykres 15. Czy korzystasz z materiałów dotyczących HIV/AIDS?
N = 1906

Istotnie rzadziej nie korzystają z nich:

- ✓ *dziewczyny (57%),*
- ✓ *uczniowie II klasy (58%).*

Powody korzystania z materiałów o HIV/AIDS

Broszury, książki, czasopisma

Głównym powodem, dla którego gimnazjaliści szukają informacji na temat HIV/AIDS w książkach, broszurach lub czasopismach jest ich łatwa dostępność (33%). Istotnie częściej na tą cechę tego nośnika wskazywali uczniowie:

- ✓ *deklarujący się jako wierzący i niepraktykujący (50%).*

Blisko co trzeci badany gimnazjalista twierdzi, że sięga po tę formę materiałów, gdyż są one napisane w ciekawy sposób (30%). Istotnie częściej na tą cechę wskazywały:

- ✓ *dziewczyny (37%).*

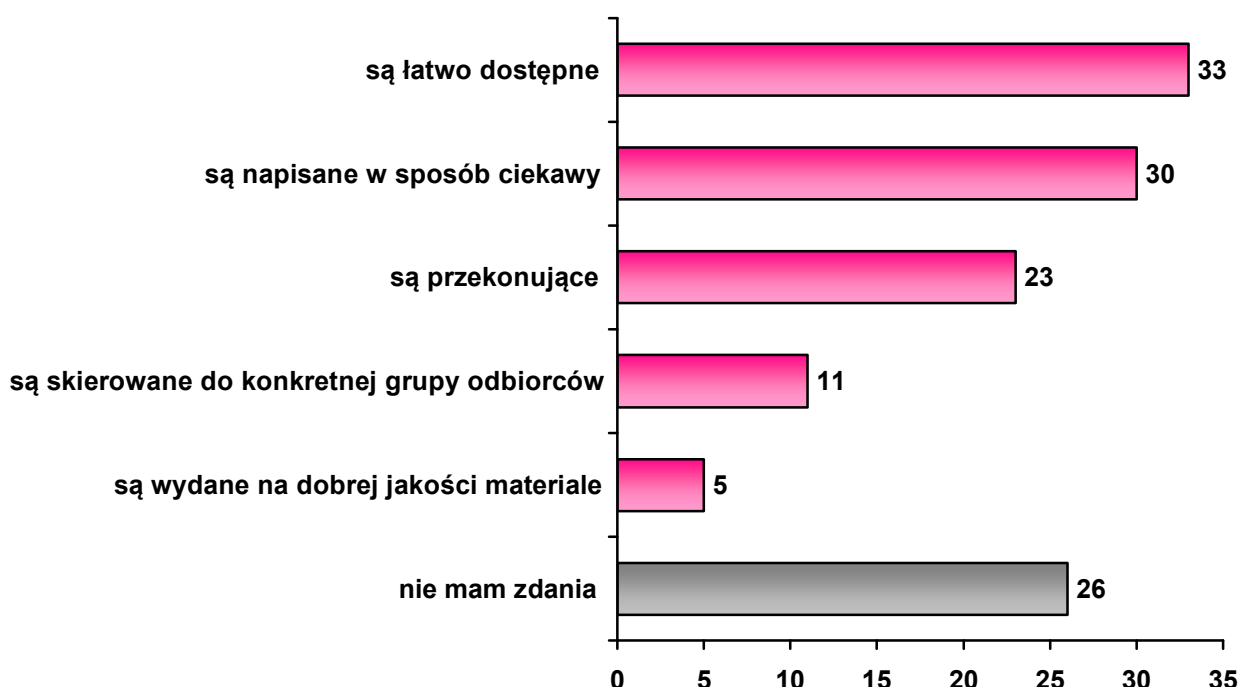
Istotnie rzadziej:

- ✓ *chłopcy (20%).*

Co czwarty natomiast uważa, że taka forma jest przekonująca (23%).

Wykres 16. Podaj powody dlaczego korzystasz z informacji umieszczonych w broszurach, książkach i czasopismach (pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 737 (uczniowie, którzy korzystają z materiałów dotyczących HIV/AIDS)

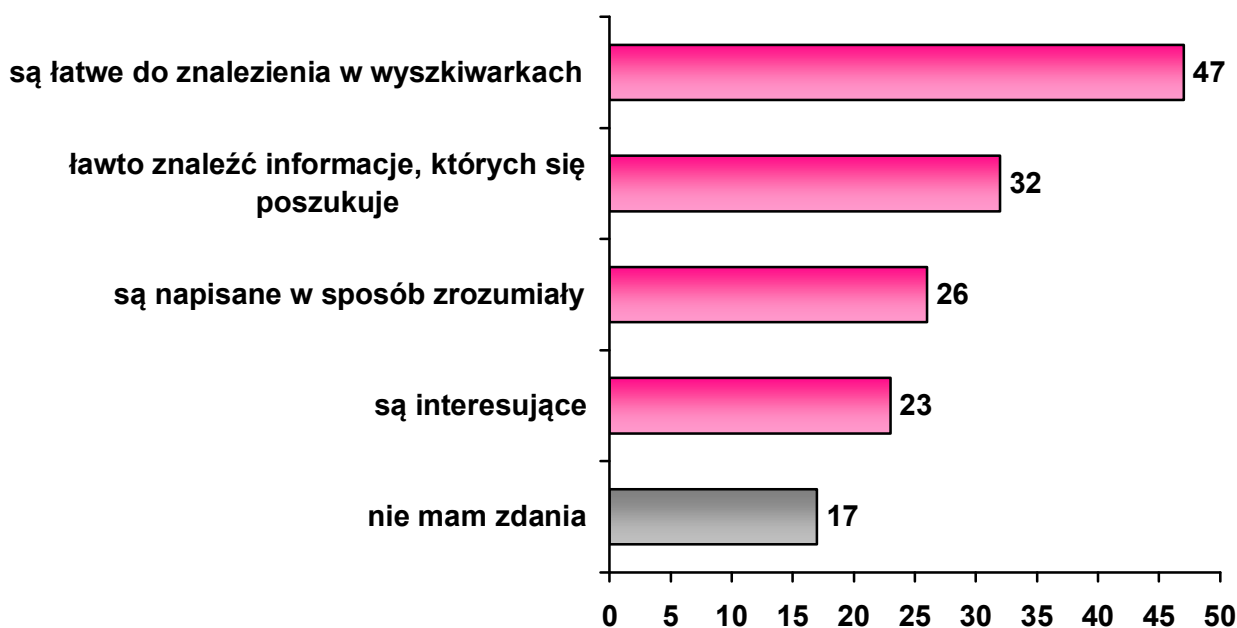
Internet

Łatwość znalezienia informacji w wyszukiwarkach internetowych jest głównym powodem korzystania ze stron internetowych. Niemal połowa gimnazjalistów uznała tę cechę za ważną (47%). Istotnie częściej na ten powód korzystania z internetu wskazywali uczniowie:

- ✓ z II klasy gimnazjum (50%),
- ✓ posiadający brata lub siostrę (52%),
- ✓ których matka ma wykształcenie wyższe (52%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie wyższe (55%),
- ✓ wierzący i niepraktykujący (72%),
- ✓ mieszkający w dużych miastach (53%).

Wykres 17. Podaj powody dlaczego korzystasz z informacji umieszczonych na stronach internetowych (pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 737 (uczniowie, którzy korzystają z materiałów dotyczących HIV/AIDS)

Natomiast istotnie rzadziej łatwość odnalezienia informacji w wyszukiwarkach internetowych wskazywali uczniowie:

- ✓ I klasy (43%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie podstawowe (36%),
- ✓ określający się jako wierzący i regularnie praktykujący (43%).

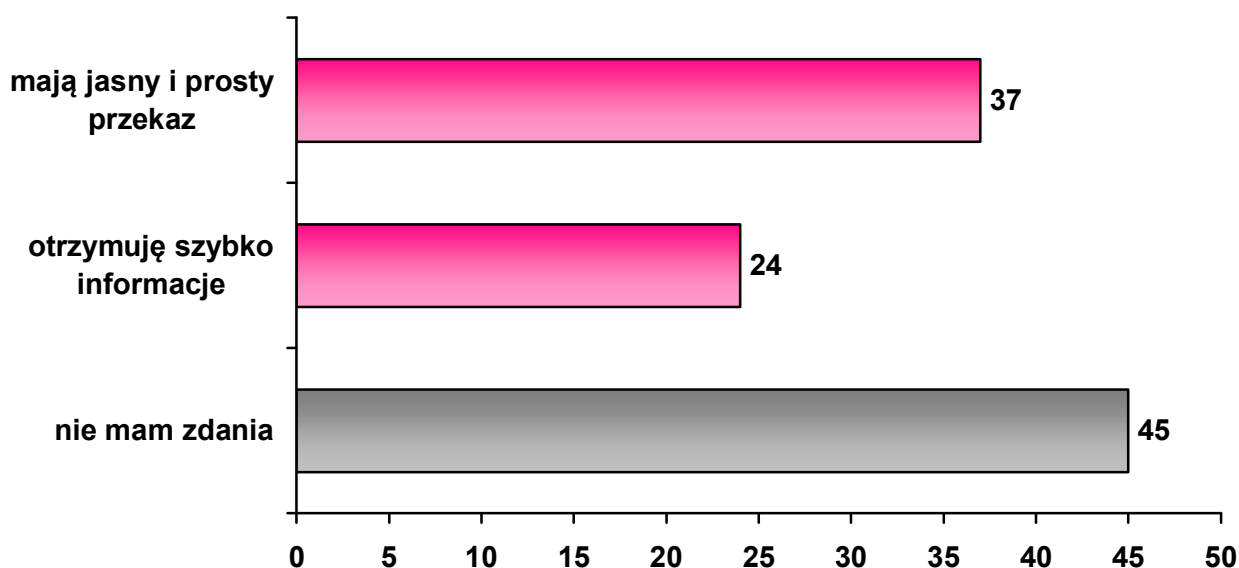
Telewizja

Badani gimnazjaliści korzystający ze spotów telewizyjnych, jako źródła wiedzy na temat HIV/AIDS, najczęściej jako główny powód podawali ich jasny i prosty przekaz (37%).

Istotnie częściej na tę cechę spotów wskazywali:

- ✓ uczniowie mieszkający w dużych miastach (42%).

Wykres 18. Podaj powody dlaczego korzystasz z informacji umieszczonych w spotach telewizyjnych
(pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 737 (uczniowie, którzy korzystają z materiałów dotyczących HIV/AIDS)

Co czwarty gimnazjalista jako powód korzystania ze spotów telewizyjnych podał szybkość otrzymywania informacji (24%).

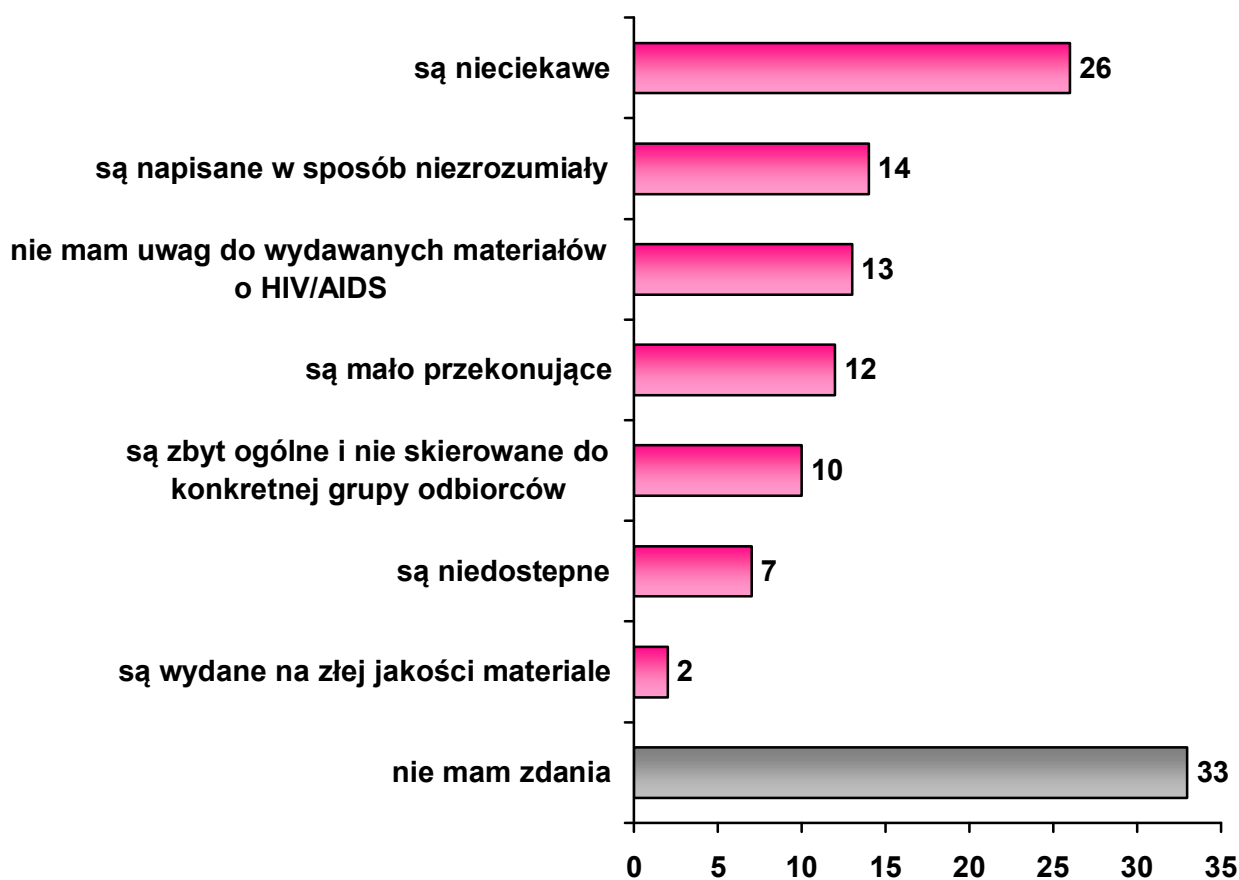
Powody niekorzystania z materiałów o HIV/AIDS

Książki, pisma, czasopisma

Co czwarty badany gimnazjalista jako powód nie korzystania z książek, broszur i czasopism o tematyce HIV/AIDS, podaje nieciekawy sposób prezentacji zagadnienia (26%). Co siódmy przyznaje, że do tego typu materiałów zniechęca go niezrozumiały sposób w jakim są one napisane (14%). Natomiast co trzeci gimnazjalista nie potrafił określić powodu, dlaczego nie korzysta z materiałów o HIV/AIDS (33%).

Wykres 19. Podaj powody dlaczego NIE korzystasz z informacji umieszczonych w książkach, pismach i czasopismach (pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 1163 (uczniowie, którzy nie korzystają z materiałów dotyczących HIV/AIDS)

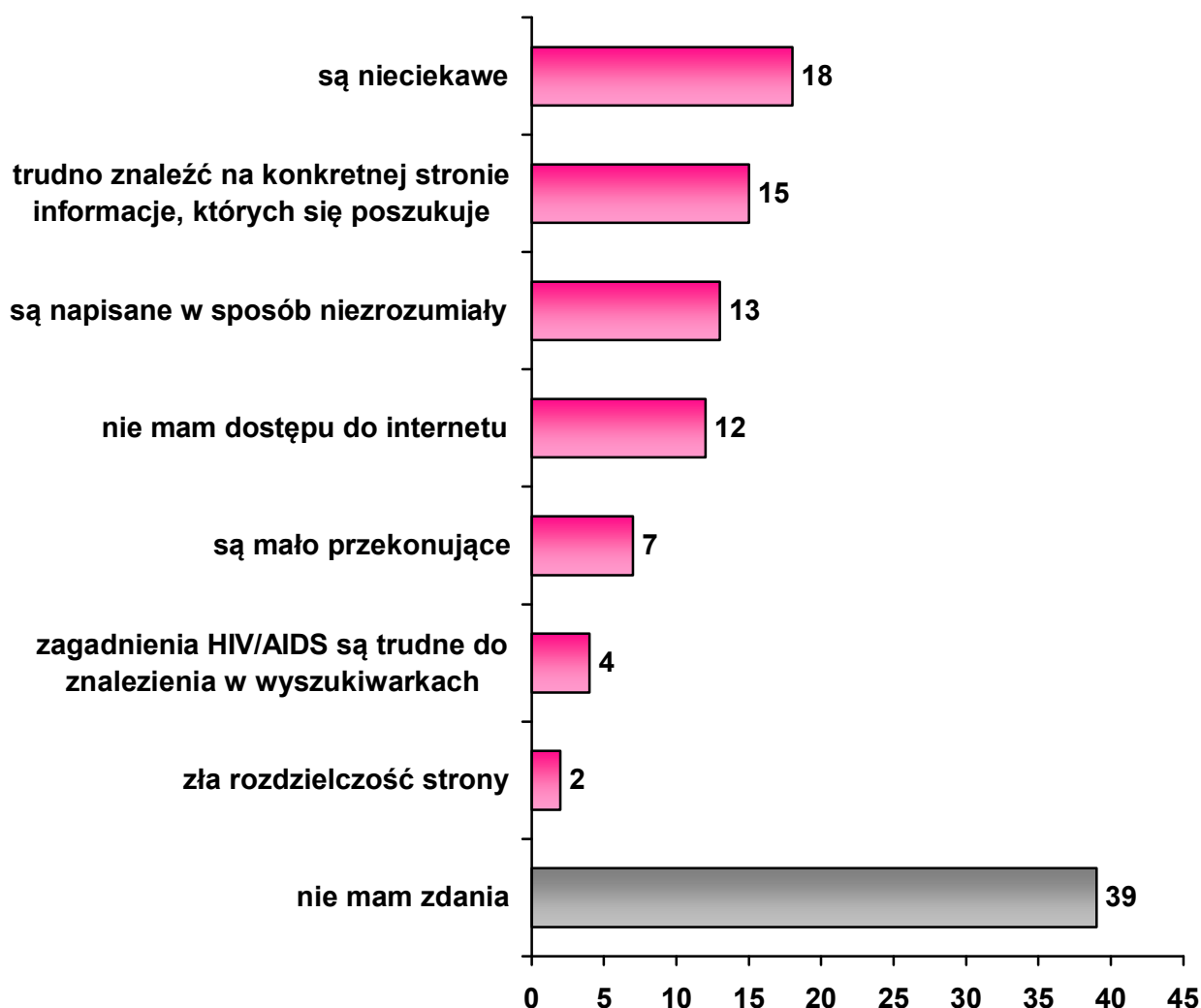
Internet

Brak ciekawego przedstawienia tematu jest również głównym powodem nie korzystania z informacji zawartych na stronach internetowych (18%). Następnym w kolejności powodem wskazanym przez uczniów gimnazjów, jest trudność znalezienia konkretnej informacji na stronie (15%), a także niezrozumiałe jej sformułowanie (13%).

Co ósmy badany nie korzysta ze stron internetowych jako źródła informacji, gdyż po prostu nie ma dostępu do internetu (12%).

Wykres 20. Podaj powody dlaczego NIE korzystasz z informacji umieszczonych na stronach internetowych (pytanie wieloodpowiedziowe)

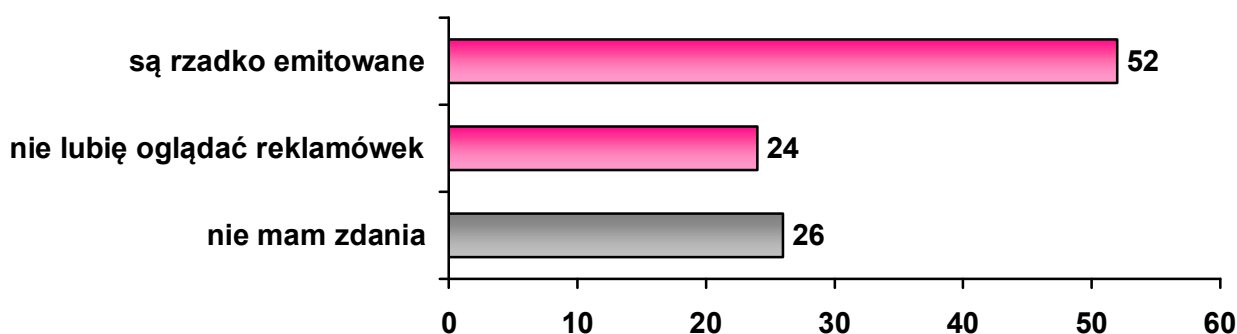
N = 1163 (uczniowie, którzy nie korzystają z materiałów dotyczących HIV/AIDS)

Telewizja

Ponad połowa badanych, którzy nie korzystają z informacji umieszczonych w spotach telewizyjnych, jako powód takiego stanu rzeczy podaje rzadką częstotliwość emitowania takich spotów (52%). Blisko co czwarty spośród nich nie ogląda spotów, bo nie lubi reklamówek (24%).

Wykres 21. Podaj powody dlaczego NIE korzystasz z informacji umieszczonych w spotach telewizyjnych (pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 1163 (uczniowie, którzy nie korzystają z materiałów dotyczących HIV/AIDS)

Korzystanie ze strony www.aids.gov.pl

Zdecydowana większość gimnazjalistów nigdy nie korzystała ze strony www.aids.gov.pl (92%).

Tylko co 20 przyznał, że kiedykolwiek odwiedził tę stronę (6%).

Wykres 22. Czy korzystałeś(aś) kiedykolwiek ze strony www.aids.gov.pl?
N = 1906

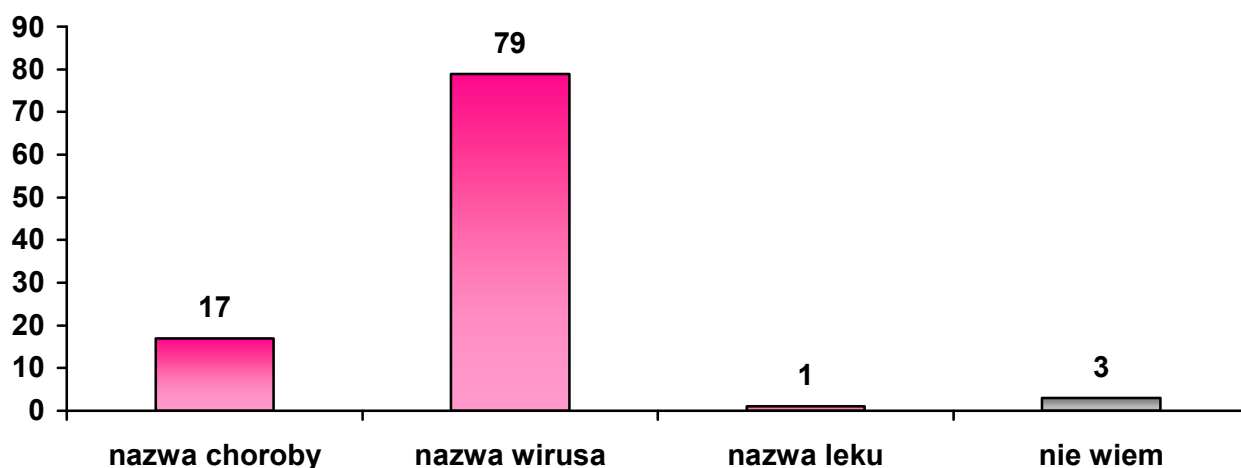

Znajomość zagadnień związanych z HIV/AIDS

Znaczenie skrótów HIV i AIDS

Blisko ośmiu na dziesięciu badanych gimnazjalistów poprawnie rozpoznało skrót HIV, jako nazwę wirusa (79%).

Wykres 23. Co oznacza skrót: HIV?
N = 1906

Istotnie częściej skrót HIV poprawnie rozpoznali uczniowie:

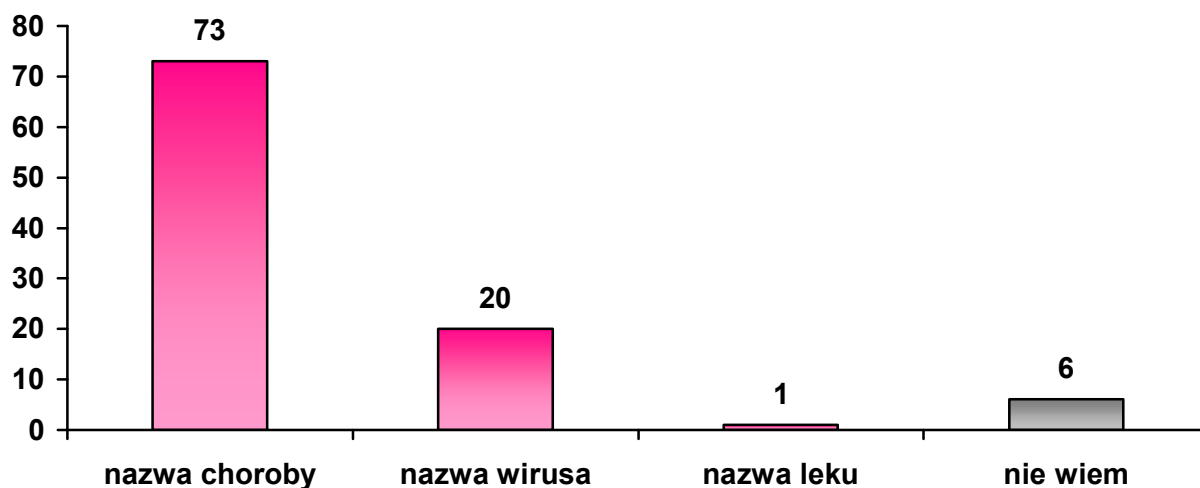
- ✓ *których matka ma wykształcenie wyższe (83%),*
- ✓ *określający się jako wierzący i nieregularnie praktykujący (84%),*
- ✓ *mieszkający w małych miejscowościach (84%).*

Istotnie rzadziej skrót ten był poprawnie rozpoznany wśród uczniów:

- ✓ *posiadających więcej niż troje rodzeństwa (73%),*
- ✓ *których matka ma wykształcenie podstawowe (70%),*
- ✓ *których ojciec ma wykształcenie podstawowe (69%),*
- ✓ *mieszkających na wsiach (73%).*

Mniej, bo już tylko 73% badanych gimnazjalistów, poprawnie rozpoznało skrót AIDS.

Wykres 24. Co oznacza skrót: AIDS?
N = 1906

Istotnie częściej poprawnie skrót AIDS rozpoznali uczniowie:

- ✓ II klasy (78%),
- ✓ których matka ma wykształcenie wyższe (80%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie wyższe (77%).

Istotnie rzadziej ten skrót rozpoznawany był wśród uczniów:

- ✓ I klasy (69%),
- ✓ których matka ma wykształcenie podstawowe (66%),
- ✓ mieszkających na wsiach (69%).

Miejsca, w których można zakazić się wirusem HIV

Spośród badanych gimnazjalistów ponad połowa wskazała szpital, jako miejsce gdzie można się zarazić wirusem HIV (51%). Istotnie częściej na to miejsce wskazywali gimnazjaliści:

- ✓ z II klasy (55%),
- ✓ których matka ma wyższe wykształcenie (57%),
- ✓ których ojciec ma wyższe wykształcenie (57%),
- ✓ mieszkający w dużych miastach (55%).

Istotnie rzadziej na szpital, jako miejsce ryzyka zakażenia się wirusem HIV, wskazywali uczniowie:

- ✓ I klasy gimnazjum (57%),
- ✓ posiadający więcej niż troje rodzeństwa (40%),
- ✓ których ojciec posiada wykształcenie podstawowe (44%),
- ✓ mieszkający na wsiach (47%).

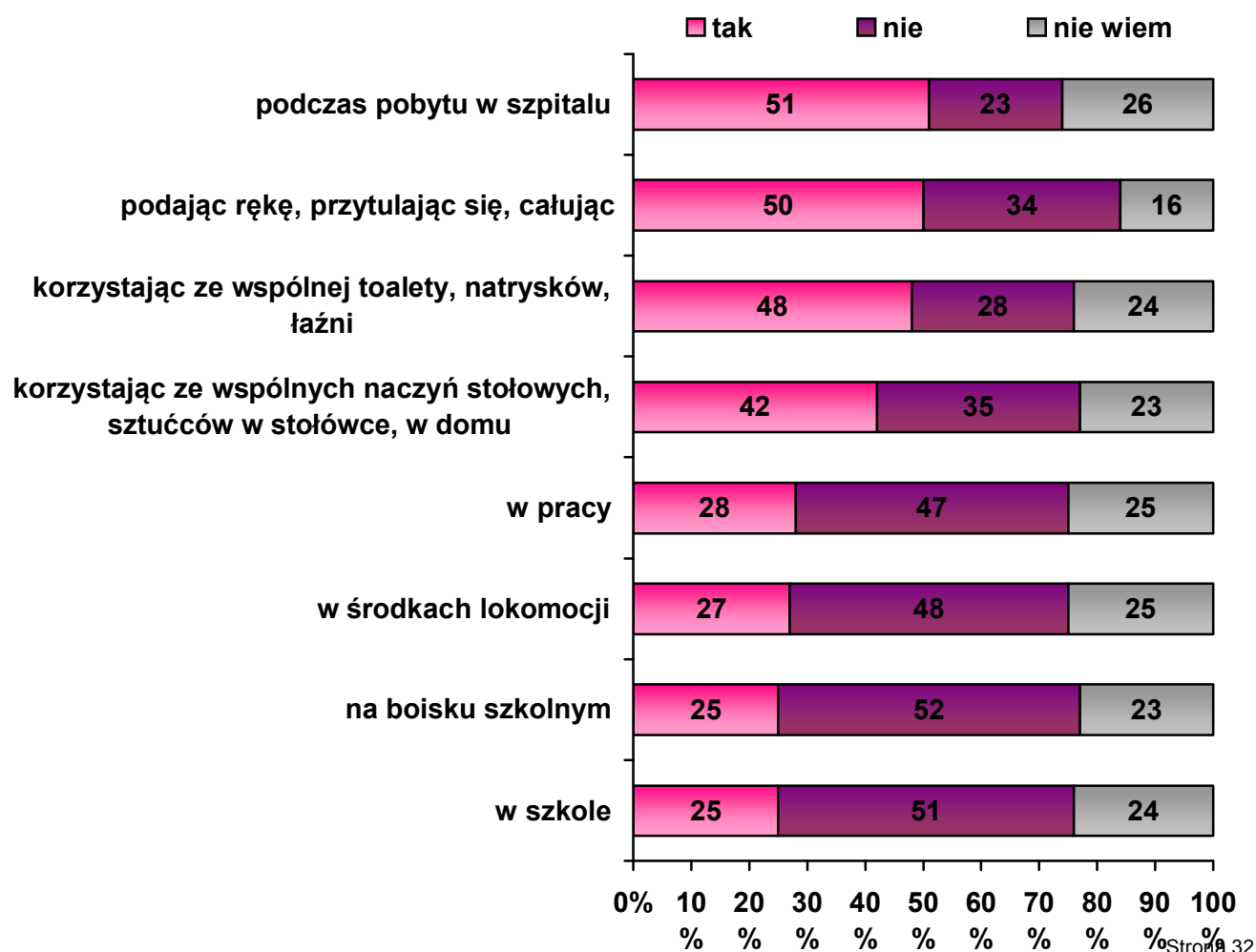
Połowa uczniów wskazała padanie ręki, przytulanie lub całowanie, jako sytuacje, w których można się zakażyć wirusem HIV (50%). Istotnie częściej takie sytuacje, jako niosące ze sobą zagrożenie, wskazywali uczniowie:

- ✓ z I klasy (56%),
- ✓ posiadający więcej niż troje rodzeństwa (58%).

Istotnie rzadziej taką sytuację jako groźną, przedstawiali:

- ✓ uczniowie z klasy II (44%),
- ✓ uczniowie, których matka ma wykształcenie wyższe (46%).

Wykres 25. Czy można zakażyć się wirusem HIV na co dzień, na przykład:
N = 1906

Niemal połowa gimnazjalistów uważa, że wirusem HIV można zakazić się przez korzystanie ze wspólnej toalety, natryskówczy łaźni (48%). Istotnie częściej tego zdania były:

- ✓ *dziewczyny (54%).*

Istotnie rzadziej:

- ✓ *chłopcy (42%),*
- ✓ *uczniowie deklarujący się jako wierzący i nieregularnie praktykujący (43%).*

Dwóch na pięciu uczniów uważa, że korzystanie ze wspólnych naczyń stołowych i sztućców może spowodować zakażenie się wirusem HIV. Istotnie częściej tego zdania byli (42%):

- ✓ *uczniowie I klasy (46%).*

Istotnie rzadziej:

- ✓ *uczniowie II klasy (38%).*

Blisko trzech na dziesięciu badanych gimnazjalistów uważa, że zakażenie wirusem HIV jest możliwe w pracy (28%). Nieco mniej uczniów stwierdziło, że równie niebezpiecznym miejscem są środki lokomocji (27%). Najrzadziej, jako potencjalne miejsce zakażenia, gimnazjaliści wskazali boisko szkolne lub ogólnie szkołę (po 25%).

Warto zwrócić uwagę na dość zbliżony odsetek gimnazjalistów, który w przypadku każdej z odpowiedzi nie potrafił się określić (średnia odpowiedzi „nie wiem” wyniosła 23%).

Zakażenie wirusem HIV poprzez kontakt z krwią

Dziewięciu na dziesięciu spośród badanych gimnazjalistów uważa, że wirusem HIV można zakazić się poprzez wspólne używanie igieł i strzykawek (90%). Istotnie rzadziej z tym stwierdzeniem zgadzali się:

- ✓ *chłopcy (86%),*
- ✓ *uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (84%),*

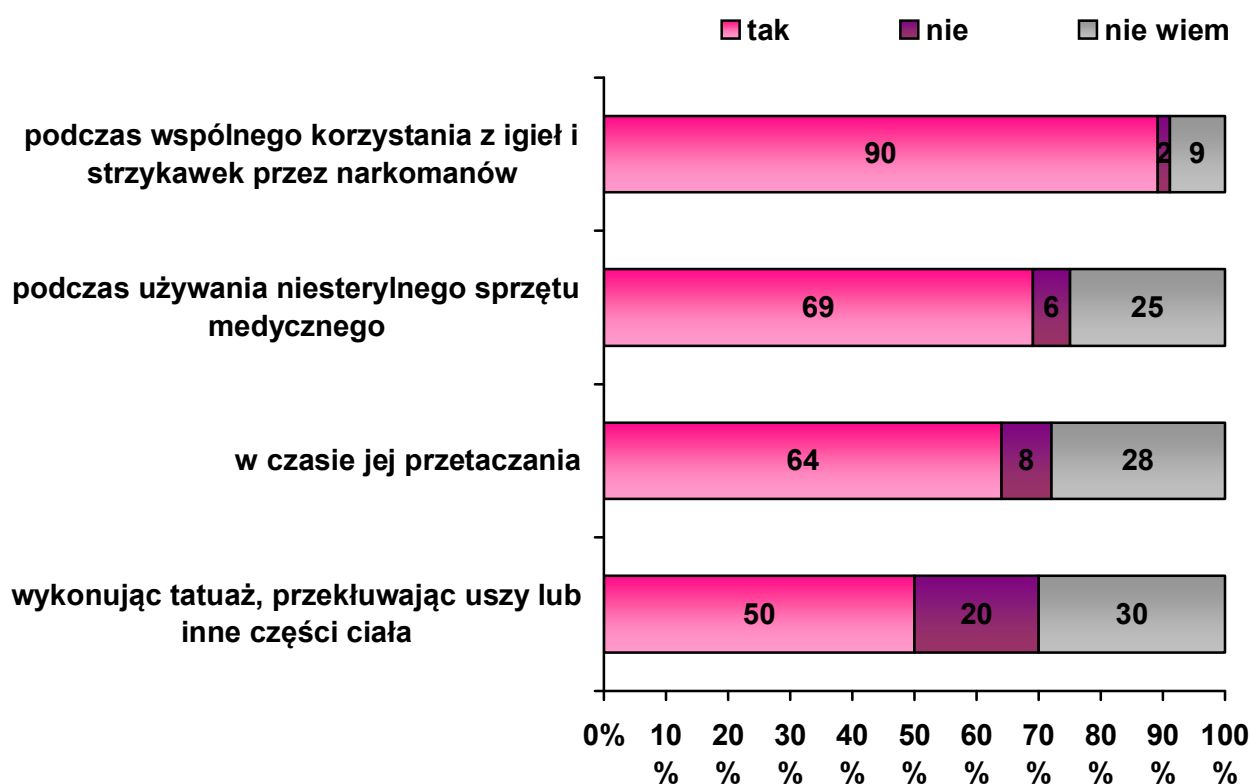
Ponad dwie trzecie uważa, że zakażenie szerzy się poprzez używanie nie sterylnej sprzętu medycznego (69%). Istotnie częściej tego zdania byli uczniowie:

- ✓ *z II klasy (73%),*
- ✓ *których matka ma wykształcenie wyższe (74%),*
- ✓ *Których ojciec ma wykształcenie wyższe (73%).*

Niemal dwie trzecie uczniów przyznaje, że wirusem HIV można zakazić się poprzez przetaczanie krwi (64%). Istotnie częściej odpowiadali tak gimnazjaliści:

- ✓ z II klasy (68%),
- ✓ których matka ma wykształcenie wyższe (69%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie wyższe (68%),
- ✓ wierzący i niepraktykujący (73%).

Wykres 26. Czy zakażenie wirusem HIV szerzy się poprzez kontakt z zakażoną krwią?
N = 1906

Połowa badanych uważa, że wirusem HIV można się zarazić wykonując tatuaż, przekłuwając uszy lub inne części ciała (50%). Istotnie częściej na tę drogę zakażenia wskazywali uczniowie:

- ✓ których matka posiada wykształcenie wyższe (55%),
- ✓ których ojciec posiada wykształcenie wyższe (56%).

Istotnie rzadziej:

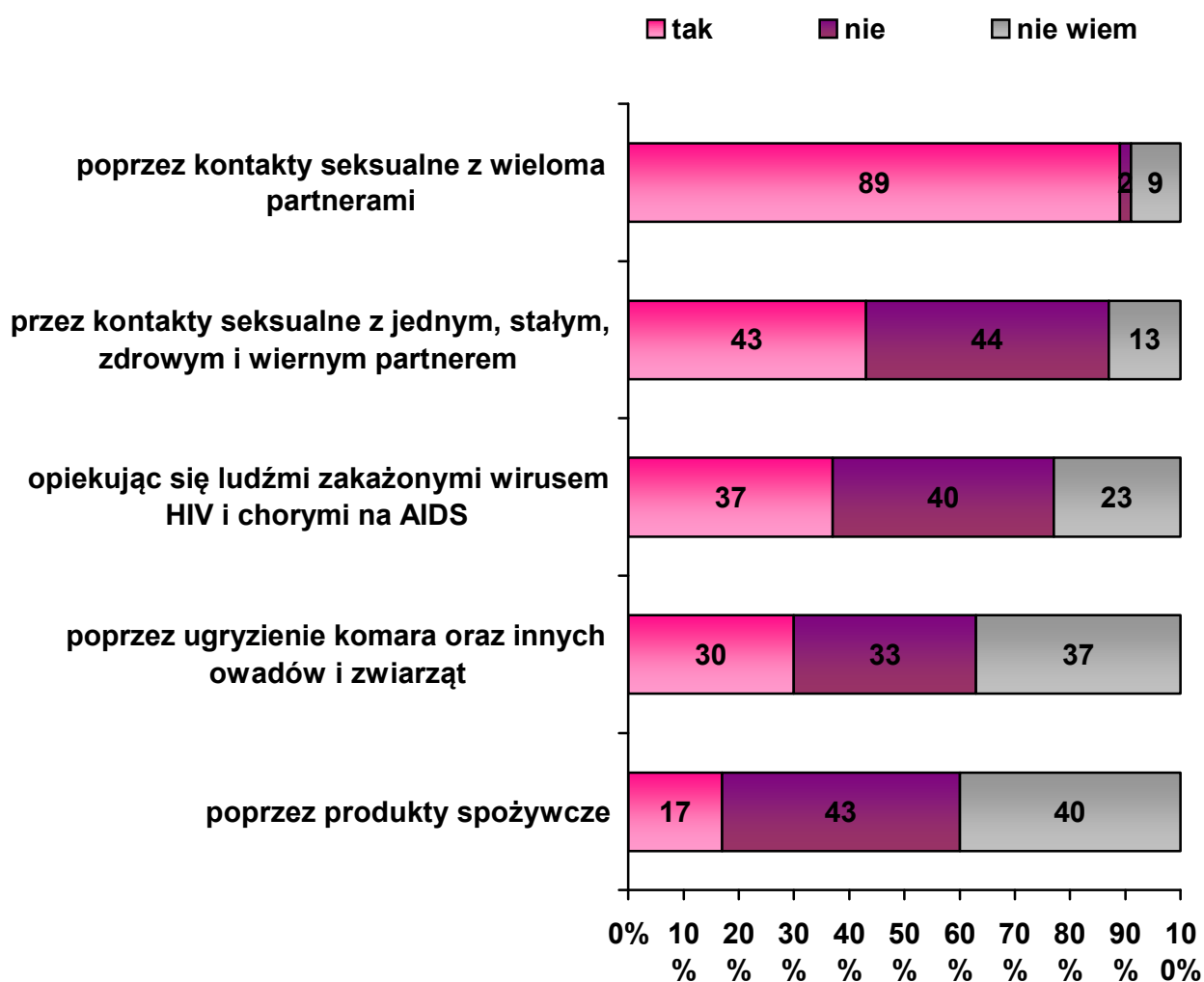
- ✓ uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (40%).

Inne sposoby zakażenia się wirusem HIV

Blisko 9 na 10 gimnazjalistów uważa, że kontakty seksualne z wieloma partnerami zwiększają ryzyko zakażenia się wirusem HIV (89%). Istotnie rzadziej tego zdania byli:

- ✓ chłopcy (85%),
- ✓ uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (81%),
- ✓ uczniowie określający się jako wierzący i niepraktykujący (84%).

Wykres 27. Czy może dojść do zakażenia przez:
N = 1906

Wśród gimnazjalistów 43% uważa, że wirusem HIV można się zakazić będąc z jednym stałym zdrowym i wiernym partnerem. Istotnie częściej tego zdania była młodzież:

- ✓ z I klasy (48%),
- ✓ posiadająca więcej niż troje rodzeństwa (51%),
- ✓ których matka ma wykształcenie podstawowe (54%).

Istotnie rzadziej tak odpowiadali uczniowie:

- ✓ z drugiej klasy (38%),
- ✓ posiadający brata lub siostrę (39%),
- ✓ których matka ma wykształcenie wyższe (38%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie wyższe (39%),
- ✓ określający się jako wierzący i nieregularnie praktykujący (38%).

Niemal dwóch na pięciu gimnazjalistów uważa, że opiekując się osobami żyjącymi z HIV można zakazić się tym wirusem (37%). Istotnie częściej tego zdania byli:

- ✓ chłopcy (41%),
- ✓ uczniowie I klasy (41%).

Z tym, że niebezpieczne pod kątem zakażenia wirusem HIV, może być ugryzienie komara lub innych zwierząt, zgadza się jeden na trzech badanych (30%). Istotnie częściej tego zdania byli:

- ✓ chłopcy (34%),
- ✓ gimnazjaliści określający się jako niewierzący (42%).

Istotnie rzadziej o takiej drodze zakażenia mówiły:

- ✓ dziewczyny (26%),
- ✓ uczniowie mieszkający na wsiach (26%).

Niemal co szósty z badanych uczniów wskazywał, że produkty spożywcze mogą być powodem zakażenia wirusem HIV (17%). Istotnie częściej tego zdania byli:

- ✓ chłopcy (21%),
- ✓ uczniowie mieszkający na wsiach (20%).

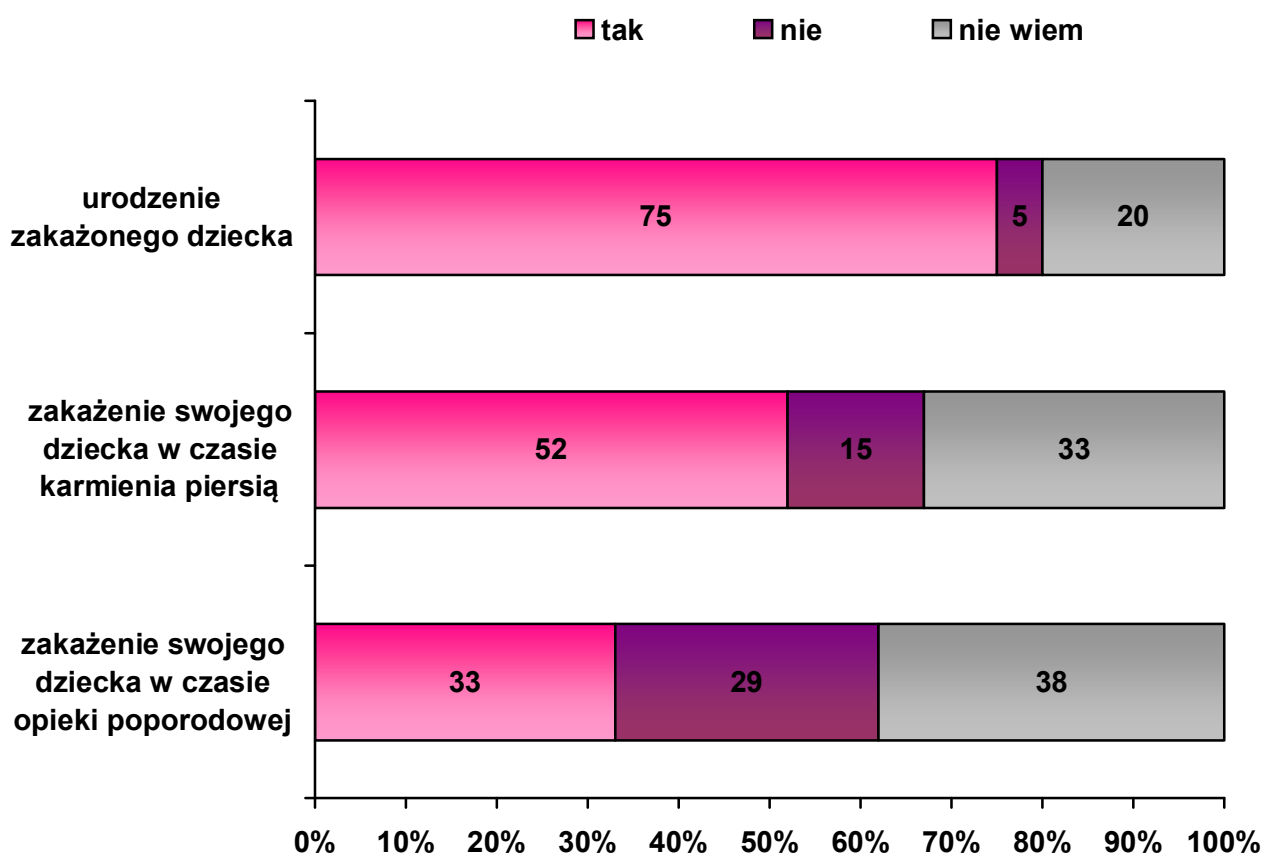
Zagrożenia kobiet w ciąży, zakażonych HIV

Trzech na czterech badanych gimnazjalistów uważa, że kobiecie w ciąży, która jest zakażona wirusem HIV, może grozić urodzenie zakażonego dziecka (75%). Przeciwnego zdania był co dwudziesty badany (5%).

Ponad połowa uważa, że do zakażenia może dojść poprzez karmienie dziecka piersią przez matkę żyjącą z HIV (52%). Co siódmy badany nie zgadza się z tym twierdzeniem (15%).

Co trzeci gimnazjalista uważa, że kobieta zakażona wirusem HIV może zakazić swoje dziecko w trakcie opieki poporodowej (33%). Niewiele mniej gimnazjalistów jest przeciwnego zdania (29%).

Wykres 28. Czy kobiecie w ciąży, która jest zakażona wirusem HIV może grozić:
N = 1906

Rozpoznawanie osób zakażonych HIV

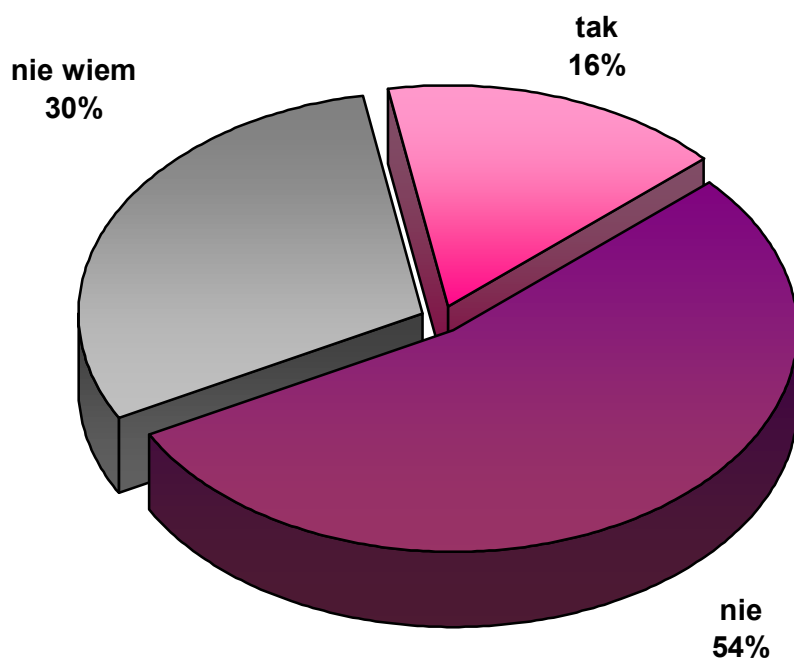
Ponad połowa z badanych gimnazjalistów uważa, że nie można rozpoznać osoby zakażonej wirusem HIV po wyglądzie zewnętrznym lub po zachowaniu (54%).

Blisko co trzeci nie potrafił jednak dać jednoznacznej odpowiedzi w tym temacie (30% to odpowiedzi „nie wiem”).

Istotnie częściej odpowiedzi „nie wiem” udzielali uczniowie:

- ✓ I klasy gimnazjum (34%),
- ✓ posiadający więcej niż troje rodzeństwa (38%).

Wykres 29. Czy można rozpoznać osobę zakażoną wirusem HIV po wyglądzie zewnętrznym lub zachowaniu?
N = 1906

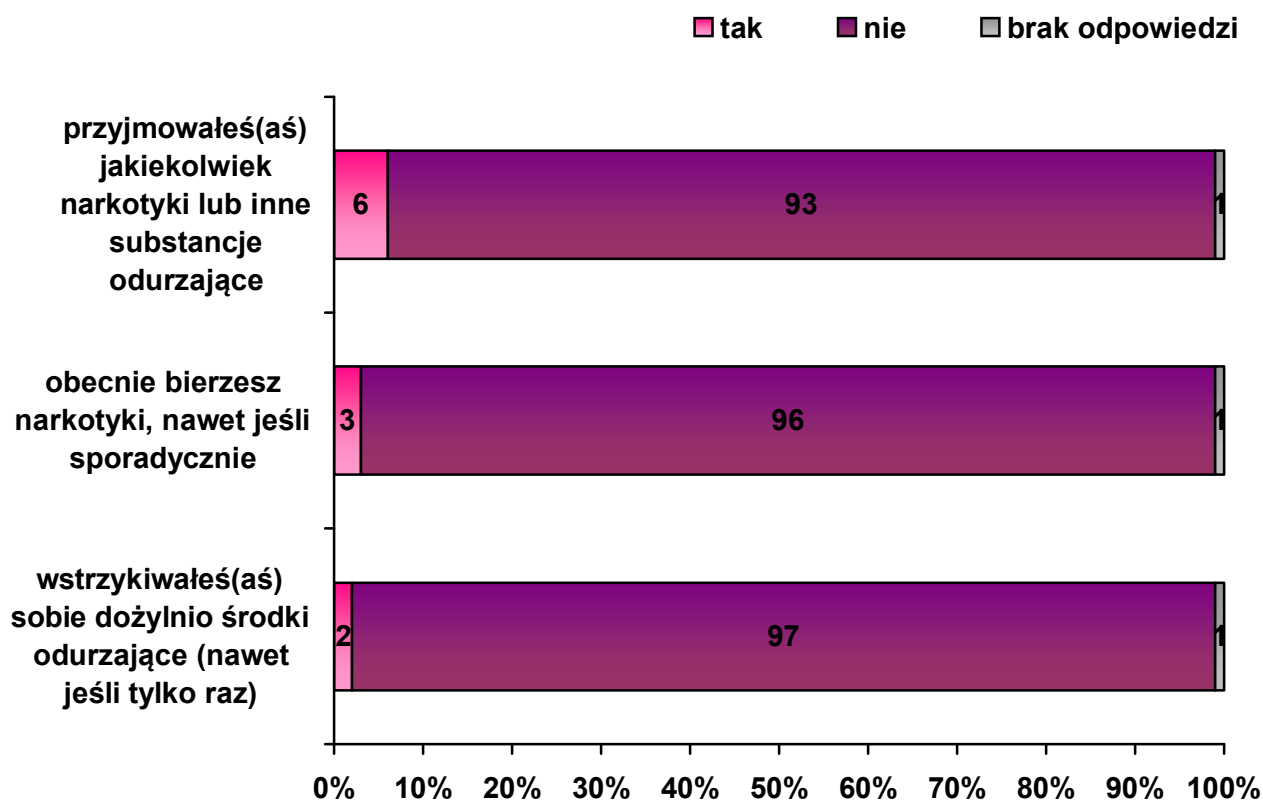
Sytuacje stwarzające zagrożenie zakażenia HIV

Spośród badanych gimnazjalistów 6% przyznało, że w swoim życiu przyjmowało narkotyki, a 2% wstrzykiwało sobie środki odurzające dożylnie. Do przyjmowania narkotyków jakąkolwiek drogą istotnie częściej przyznawali się:

- ✓ uczniowie określający się jako wierzący i niepraktykujący (15%).

Do obecnego przyjmowania narkotyków przyznało się 3% badanych gimnazjalistów.

Wykres 30. Czy w Twoim dotychczasowym życiu istniały sytuacje stwarzające ryzyko zakażenia wirusem HIV takie jak:
N = 1906

Powiedzieć „nie” sytuacji ryzykownej

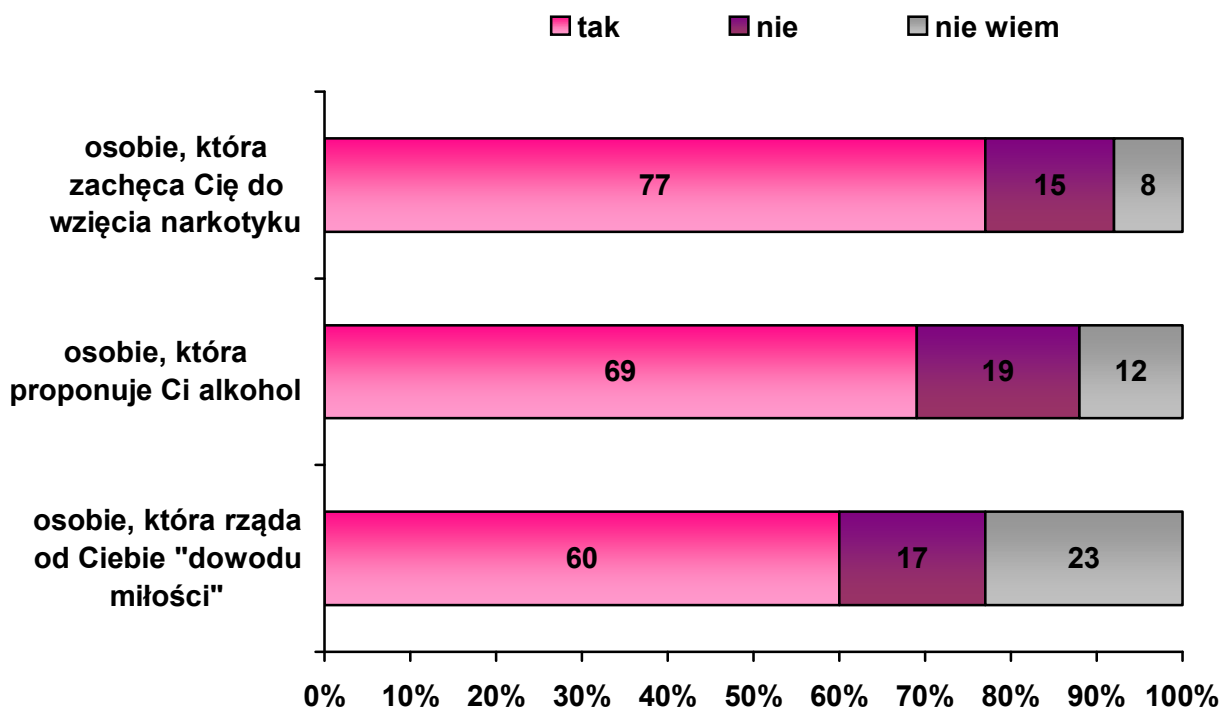
Ponad trzy czwarte badanych gimnazjalistów twierdzi, że potrafiłoby odmówić osobie, która zachęca ich do wzięcia narkotyku (77%). Istotnie częściej odmówiłyby:

- ✓ dziewczyny (83%),
- ✓ uczniowie posiadający brata lub siostrę (81%).

Istotni rzadziej „nie” powiedzieliby:

- ✓ *chłopcy (70%),*
- ✓ *uczniowie posiadający troje rodzeństwa (69%),*
- ✓ *uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (67%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie podstawowe (70%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wykształcenie podstawowe (71%).*

Wykres 31. Czy w sytuacjach stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV potrafiłbyś powiedzieć „nie”
N = 1906

Znaczny odsetek odmówiłby osobie proponującej alkohol (69%). Istotnie częściej odmówiłby:

- ✓ *dziewczyny (74%).*

Istotnie rzadziej odmowę przyjęcia alkoholu deklarują:

- ✓ *chłopcy (63%),*
- ✓ *uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (62%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie podstawowe (61%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i nieregularnie praktykujący (64%),*
- ✓ *uczniowie niewierzący (61%).*

Wśród gimnazjalistów 60% uważa, że potrafiłoby odmówić osobie, która zażądałaby od nich „dowodu miłości”.

Istotnie częściej odmówiłby:

- ✓ dziewczyny (71%),
- ✓ uczniowie nie posiadający rodzeństwa (67%).

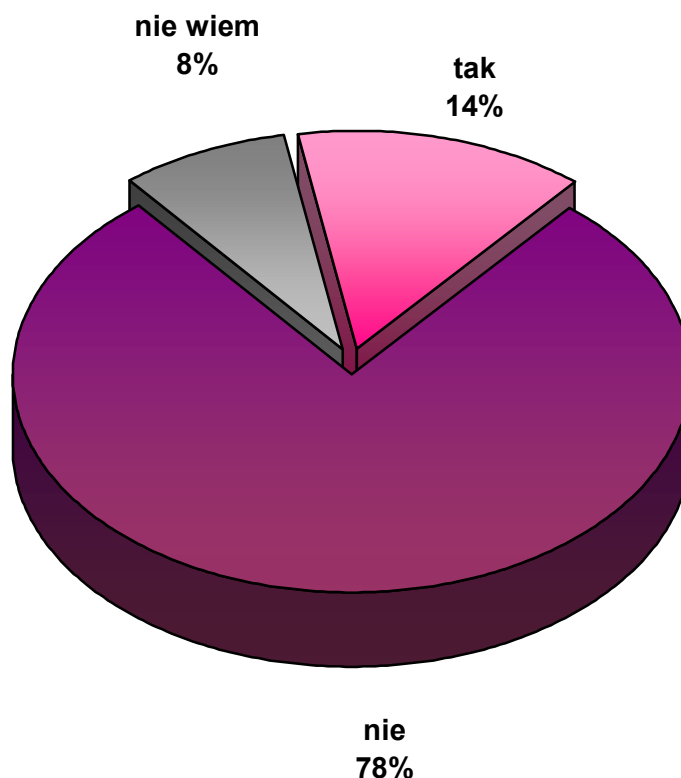
Istotnie rzadziej asertywnością w tym względzie wykazaliby się:

- ✓ chłopcy (48%),
- ✓ uczniowie, których matka ma wykształcenie podstawowe (52%).

Utrata kontroli nad swoim zachowaniem

Co siódmy badany nastolatek przyznaje, że zdarzyły mu się momenty utraty kontroli po nadużyciu alkoholu lub narkotyków (14%).

Wykres 32. Czy zdarzyły Ci się momenty utraty kontroli nad Twoim zachowaniem po nadużyciu alkoholu lub narkotyków?
N = 1906

Istotnie częściej takie momenty zdarzyły się uczniom:

- ✓ z II klasy (18%),
- ✓ wierzący i nieregularnie praktykującym (19%),
- ✓ wierzącym i niepraktykującym (22%),
- ✓ niewierzącym (34%).

Istotnie rzadziej takie momenty przydarzyły się:

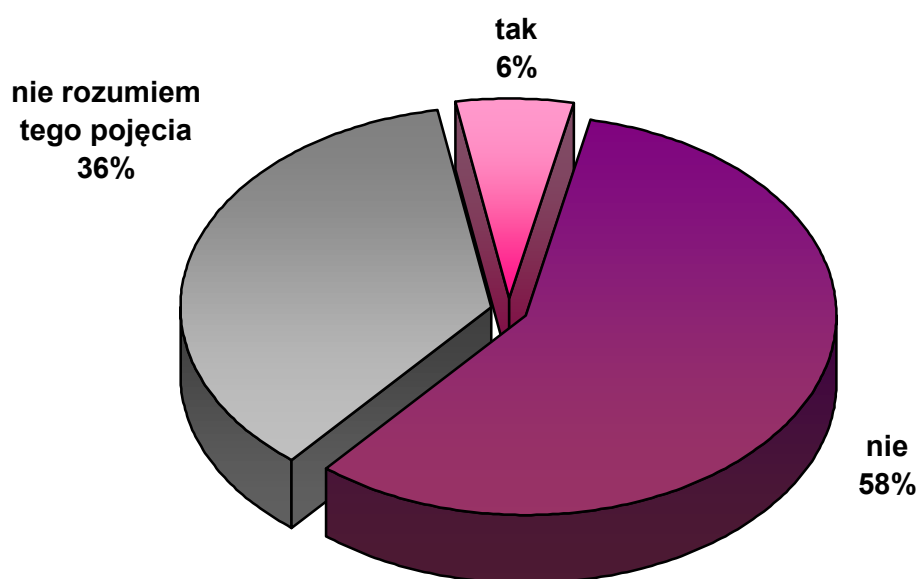
- ✓ uczniom I klasy (9%),
- ✓ uczniom nie posiadającym rodzeństwa (10%),
- ✓ uczniom wierzącym i regularnie praktykującym (10%).

Bycie na „gigancie”

Co dwudziesty spośród gimnazjalistów przyznaje, że uciekł kiedyś z domu (6%).

Należy jednak zwrócić uwagę, że co trzeci gimnazjalista nie rozumie co kryje się pod pojęciem „bycia na gigancie” (36%).

Wykres 33. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek być na „gigancie”?
N = 1906

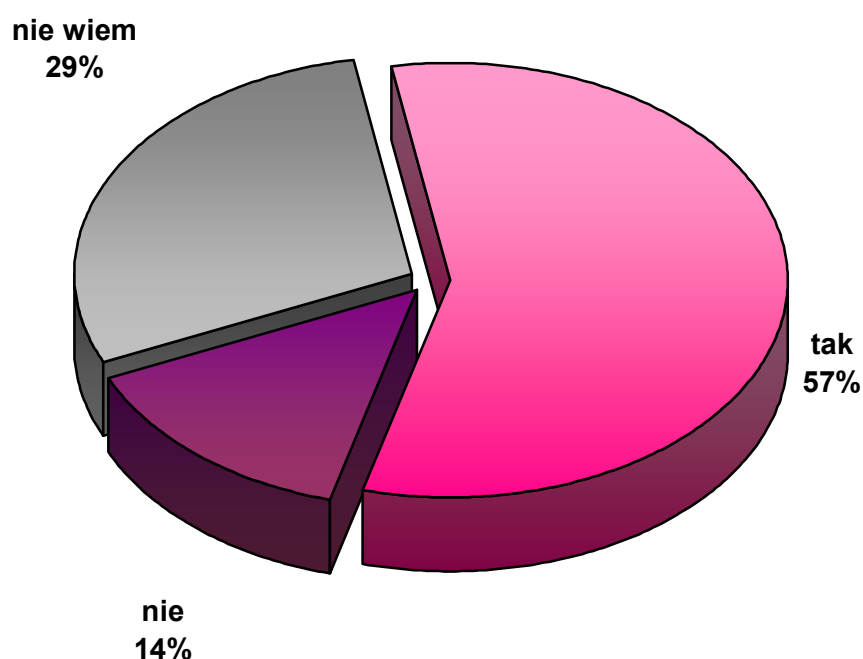
Unikanie sytuacji ryzykownych ochroną przed HIV

Ponad połowa badanych gimnazjalistów przyznaje, że unikając sytuacji stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV, można uniknąć zakażenia (57%).

Istotnie częściej tego zdania są uczniowie:

- ✓ z II klasy gimnazjum (61%),
- ✓ posiadający rodzeństwo (65%),
- ✓ których matka ma wykształcenie wyższe (64%),
- ✓ których ojciec ma wykształcenie wyższe (62%),
- ✓ z dużych miast (63%).

Wykres 34. Czy unikając sytuacji stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV
możesz uniknąć zakażenia?
N = 1906

Wakacje okresem zwiększonego ryzyka zakażenia HIV

Wśród podawanych przez gimnazjalistów powodów, przez które wakacje wiążą się ze zwiększonym ryzykiem zakażenia się HIV, najczęściej wymienianymi przyczynami były: poznawanie nowych osób, zwiększona ilość kontaktów z nieznajomymi oraz wynikające z tego zachowania ryzykowne.

Dokończ zdanie: *Uważam, że wakacje są okresem zwiększającym ryzyko zakażenia HIV, N = 1906*

Powody podawane przez uczniów gimnazjów, przez które wakacje wiążą się ze zwiększonym ryzykiem zakażenia się HIV:

- ✓ *większa ilość kontaktów z nieznajomymi osobami i wynikające z tego ryzykowne zachowania,*

cytując za jednym z uczniów:

„Ponieważ poznaje się nowych ludzi, których nie znamy. Czasami jest to miłość bez ograniczeń.

- ✓ *mniej kontrola rodziców nad zachowaniem podopiecznych,*

cytując za jednym z uczniów:

„Ponieważ w tym czasie mamy więcej luzu: wyjeżdżamy na kolonie, rodzice nie muszą wiedzieć o wszystkim co tam robimy i robimy głupie rzeczy.”

- ✓ *wzrasta spożycie alkoholu,*
- ✓ *zwiększa się dostępność alkoholu,*
- ✓ *zwiększa się dostępność narkotyków,*
- ✓ *zwiększa się liczba różnorodnych imprez, na które łatwo się dostać,*

cytując za jednym z uczniów:

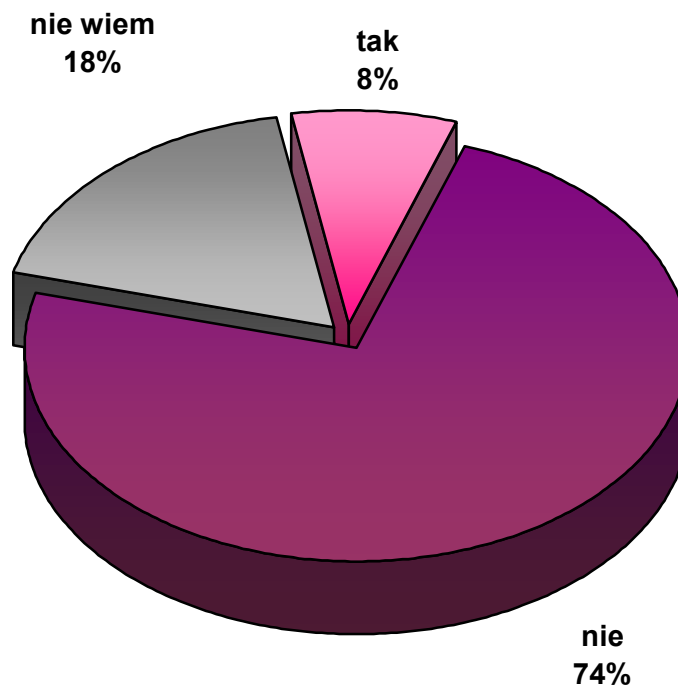
„Ponieważ na wakacjach jest dużo imprez, gdzie króluje alkohol, po którym ludzie robią niekontrolowane rzeczy.”

- ✓ *poznawanie nowych osób.*

Podejście do osób z HIV/AIDS

Niemal co 10 uczniów gimnazjum przypuszcza, że w gronie jego rówieśników może być osoba żyjąca z wirusem HIV (8%). Blisko trzy czwarte badanych nie ma takich podejrzeń (74%).

Wykres 35. Czy przypuszczasz, że w gronie Twoich rówieśników, przyjaciół, w rodzinie mogą być osoby zakażone wirusem HIV?
N = 1906

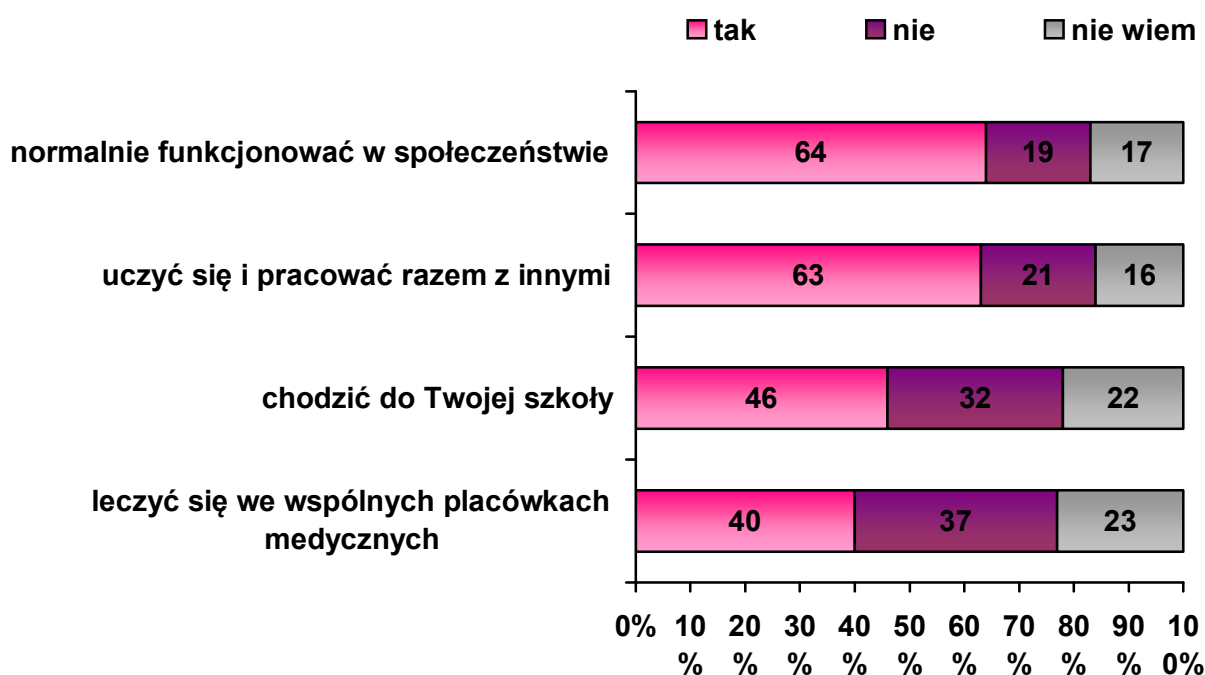

Ciekawa tendencja pojawia się przy opiniach na temat społecznego funkcjonowania osób żyjących z HIV - większa tolerancja i otwartość respondentów widoczna jest przy wypowiedziach na poziomie ogólnym, jednak przy wypowiedziach dotyczących możliwej bezpośredniej styczności z takimi osobami tendencje do ograniczania ich funkcjonowania w społeczeństwie zwiększają się.

Ponad dwie trzecie badanych gimnazjalistów twierdzi, że osoby żyjące z HIV powinny normalnie funkcjonować w społeczeństwie (64%). Niemal tyle samo twierdzi, że takie osoby powinny uczyć się i pracować razem z innymi (63%). Istotnie częściej z twierdzeniem, że osoby żyjące z HIV powinny normalnie funkcjonować w społeczeństwie zgadzają się:

- ✓ *dziewczyny (68%),*
- ✓ *uczniowie II klasy (69%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie wyższe (70%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wykształcenie wyższe (69%).*

Wykres 36. Czy uważasz, że osoby zakażone wirusem HIV powinny:
N = 1906

Istotnie rzadziej z tą opinią zgadzają się:

- ✓ *chłopcy (58%),*
- ✓ *uczniowie z I klasy (58%),*
- ✓ *uczniowie posiadający więcej niż troje rodzeństwa (49%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie podstawowe (56%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wykształcenie podstawowe (57%),*
- ✓ *uczniowie mieszkający na wsich (60%).*

Mniej niż połowa badanych przyznaje, że osoby zakażone HIV powinny chodzić do tej samej co oni szkoły (46%), a co trzeci - nie zgadza się z tym (32%). Istotnie częściej taki sprzeciw wyrażali:

- ✓ *chłopcy (38%),*
- ✓ *uczniowie z I klasy (36%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie podstawowe (42%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wykształcenie podstawowe (40%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i regularnie praktykujący (35%).*

Jeszcze mniej spośród badanej młodzieży uważa, że osoby żyjące z wirusem HIV powinny leczyć się we wspólnych placówkach medycznych (40%).

Unikanie osób zakażonych wirusem HIV

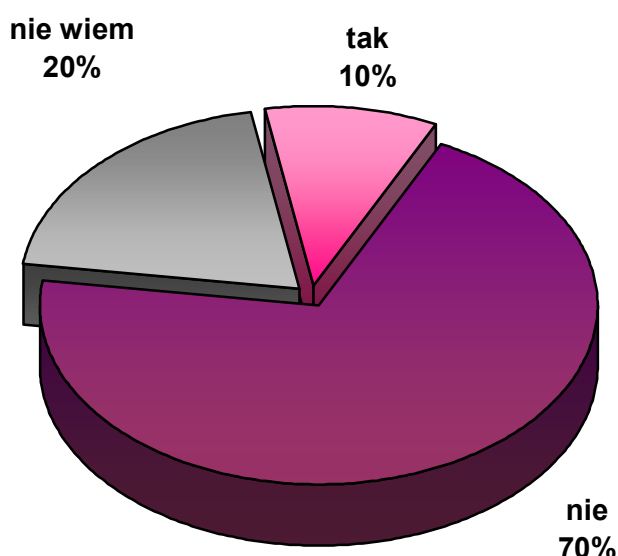
Siedmiu na dziesięciu uczniów gimnazjum twierdzi, że dowiadując się, że jego przyjaciel jest zakażony, nie przestałoby się z nim kontaktować (70%). Istotnie częściej z przyjacielem żyjącym z HIV kontaktu nie zerwałyby:

- ✓ *dziewczyny (77%).*

Co dziesiąty badany jest jednak przeciwnego zdania (10%). Wśród gimnazjalistów przyznających się, że przestałoby się kontaktować z zakażonym przyjacielem, istotnie częściej występowali:

- ✓ *chłopcy (14%).*

Wykres 37. Czy dowiadując się, że Twój/Twoja przyjaciel/przyjaciółka jest osobą zakażoną wirusem HIV przestałbyś(ałabyś) się z nim kontaktować?
N = 1906

Osoby zakażone wirusem HIV powinny...

Blisko ośmiu na dziesięciu badanych gimnazjalistów uważa, że ich przyjaciel powinien powiedzieć im o tym, że jest zakażony (78%). Istotnie częściej tego zdania są:

- ✓ dziewczyny (85%).

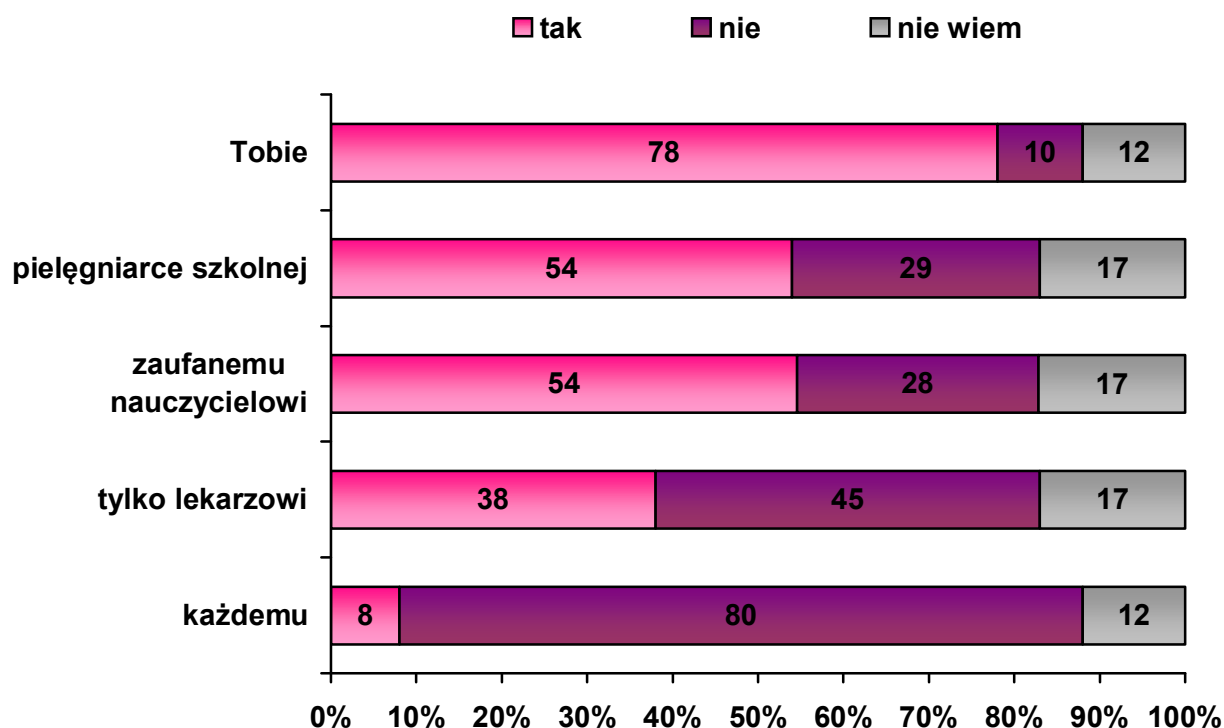
Ponad połowa jest zdania, że ich przyjaciel powinien się przyznać do tego pielęgniarce szkolnej, bądź zaufanemu nauczycielowi (po 54%), a tylko co trzeci jest zdania, że o takiej sprawie należy poinformować wyłącznie lekarza (38%). Na lekarza istotnie częściej wskazywali:

- ✓ chłopcy (44%),
- ✓ uczniowie mieszkający w dużym mieście (43%).

Tylko 8% gimnazjalistów uważa, że ich przyjaciel, o tym, że jest zakażony powinien się przyznać każdemu. Istotnie częściej przyznają tak:

- ✓ chłopcy (12%),
- ✓ uczniowie deklarujący się jako niewierzący (17%).

Wykres 38. Jak sądzisz, czy Twój/Twoja przyjaciel/przyjaciółka, będąc osobą zakażoną HIV, powinien powiedzieć o tym:
N = 1906

Testowanie w kierunku HIV/AIDS

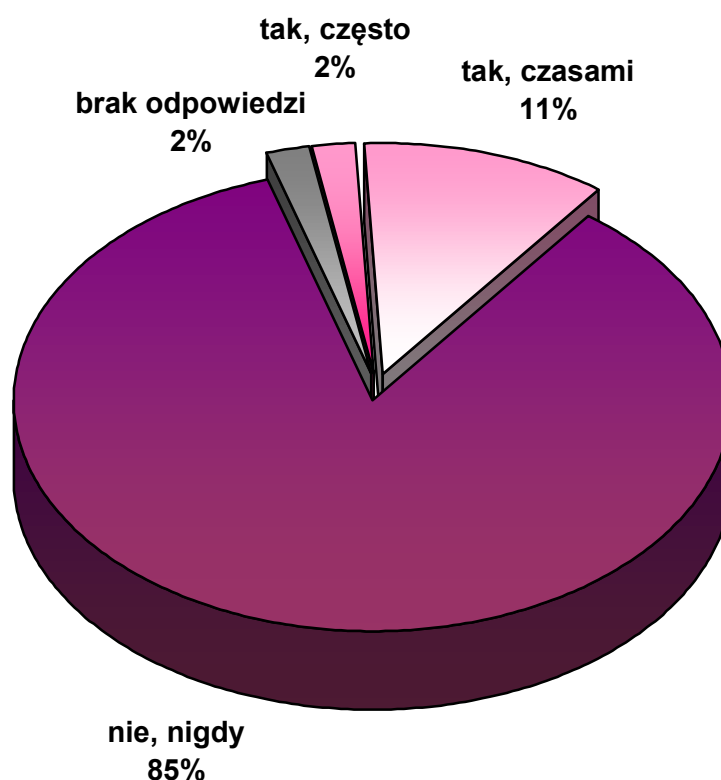
Chęć wykonania testu na HIV/AIDS

Blisko dziewięciu na dziesięciu uczniów spośród badanej młodzieży, nigdy nie zastanawiało się nad tym, by wykonać test w kierunku HIV (85%). Istotnie rzadziej nie zastanawiali się nad tym uczniowie deklarujący się jako:

- ✓ *wierzący i niepraktykujący (78%),*
- ✓ *niewierzący (75%).*

Co ósmy gimnazjalista przyznał, że myśli o tym czasami (11%), natomiast 2% przyznało, że często myśli o wykonaniu testu.

Wykres 39. Czy kiedykolwiek myślałeś(aś), żeby zrobić sobie test na HIV/AIDS?
N = 1906

Powody zastanawiania się nad zrobieniem testu

Wśród najczęściej wymienianych przez gimnazjalistów powodów zastanawiania się nad zrobieniem testu w kierunku HIV, była chęć sprawdzenia się czy się jest zdrowym, czy chorym, chęć upewnienia się, że jest się zdrowym, by nie zarażać innych osób lub zwykła ciekawość.

***Czy kiedykolwiek myślałeś(aś), żeby zrobić sobie test na HIV/AIDS? Jeśli tak, to dlaczego?
N = 299 (uczniowie, którzy myśleli kiedykolwiek o tym, by zrobić test na HIV/AIDS)***

Najczęściej wymieniane przez gimnazjalistów powody zastanawiania się nad zrobieniem testu w kierunku HIV/AIDS:

- ✓ *chęć poznania wyniku testu (sprawdzenie czy się jest chorym, czy zdrowym),*
- ✓ *upewnienie się, że nie jest się zarażonym, by nie zarażać innych osób,*

cytując za jednym z uczniów:

„Ponieważ mogę mieć wirusa HIV, a moi przyjaciele lub dziewczyny mogłyby przeze mnie umrzeć, a tego bym nie chciał.

- ✓ *ryzykowne zachowania seksualne,*
- ✓ *ryzykowne zachowania związane ze środowiskiem osób zażywających narkotyki,*
- ✓ *na „wszelki wypadek”, mimo że nie podejmowano zachowań ryzykownych,*

cytując za jednym z uczniów:

„Tak, ponieważ zdarzają się różne wypadki i nieświadomie mogłam się zarazić.”

- ✓ *ciekawość,*
- ✓ *mała znajomość tematu i chęć poszerzenia wiedzy w tym zakresie,*
- ✓ *strach przed życiem w niepewności (czy jest się zarażonym, czy nie),*
- ✓ *obawa przed chorobą,*
- ✓ *przewrażliwienie na punkcie własnego zdrowia,*
- ✓ *z nudów.*

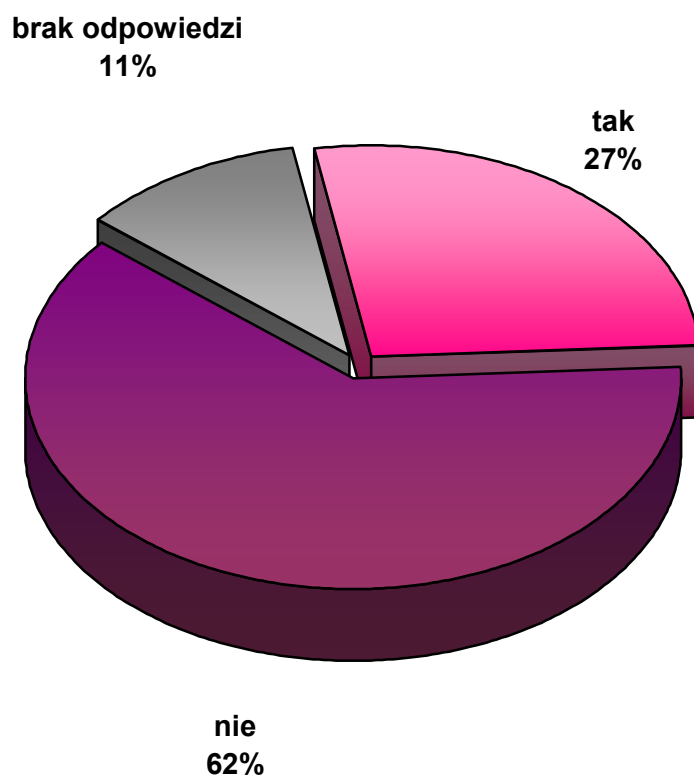
Testu w kierunku HIV/AIDS

Wśród uczniów, którzy kiedykolwiek myśleli o tym, by zrobić test w kierunku HIV, jedna osoba na cztery - wykonała taki test (27%).

Istotnie częściej byli to:

- ✓ chłopcy (42%).

Wykres 40. Czy kiedykolwiek miałeś(aś) robiony test na HIV/AIDS?
N = 299 (uczniowie, którzy myśleli kiedykolwiek o tym, by zrobić test na HIV/AIDS)

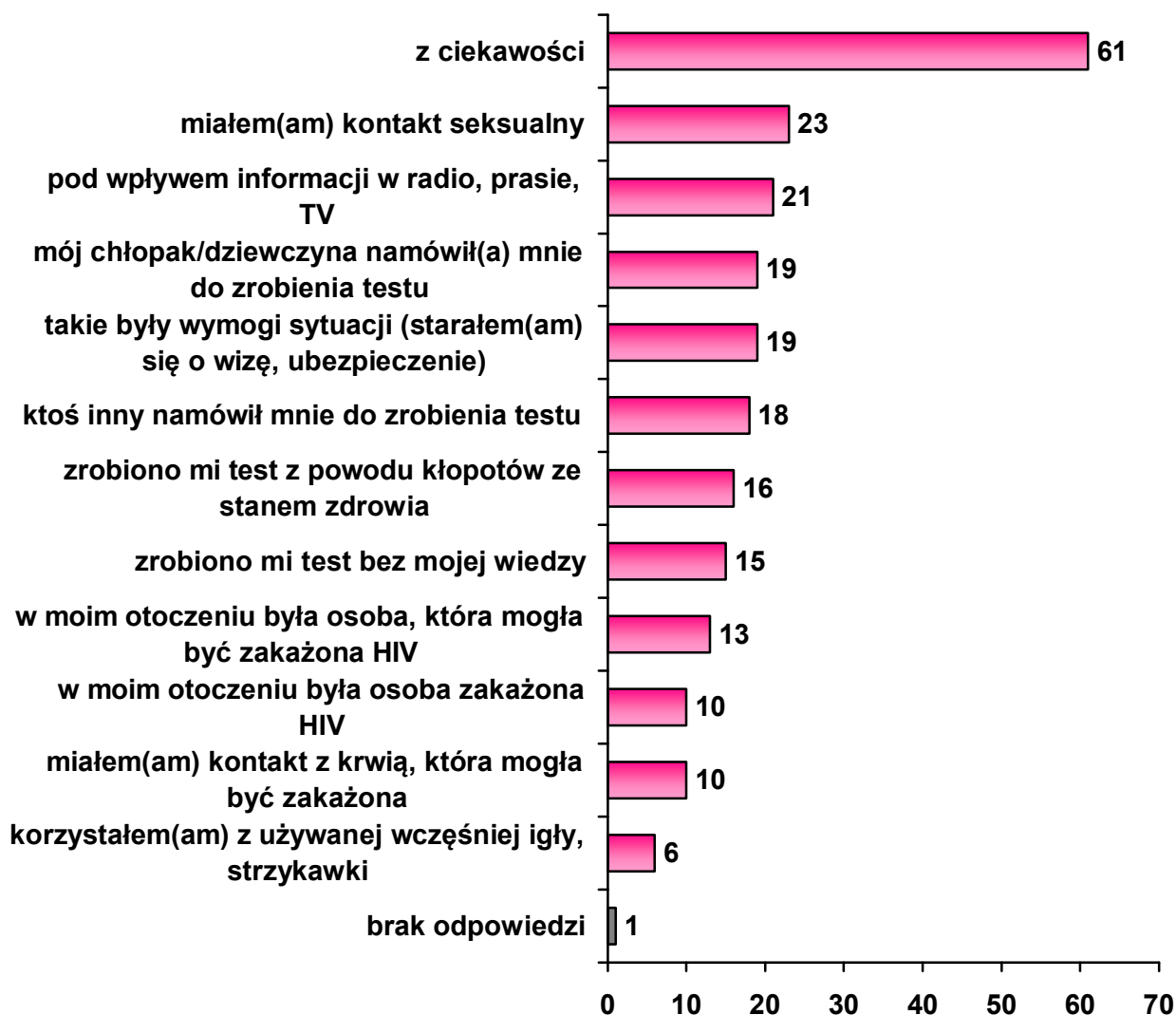

Powody testowania w kierunku HIV/AIDS

Główny powód wykonania przez gimnazjalistów testu w kierunku HIV to ciekawość, którą wskazało prawie dwie trzecie osób spośród tych, którzy wykonali test (61%).

Kolejny deklarowany powód to kontakt seksualny (23%), wpływ radio, prasy i TV (21%), namowa chłopaka/dziewczyny (19%) oraz wymogi sytuacji (19%).

Wykres 41. Jeśli miałeś(aś) robiony test to z jakiego powodu?
Proszę zaznaczyć odpowiedzi, które dotyczą Ciebie (pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 80 (uczniowie, którzy przyznali, że byli testowani w kierunku HIV/AIDS)

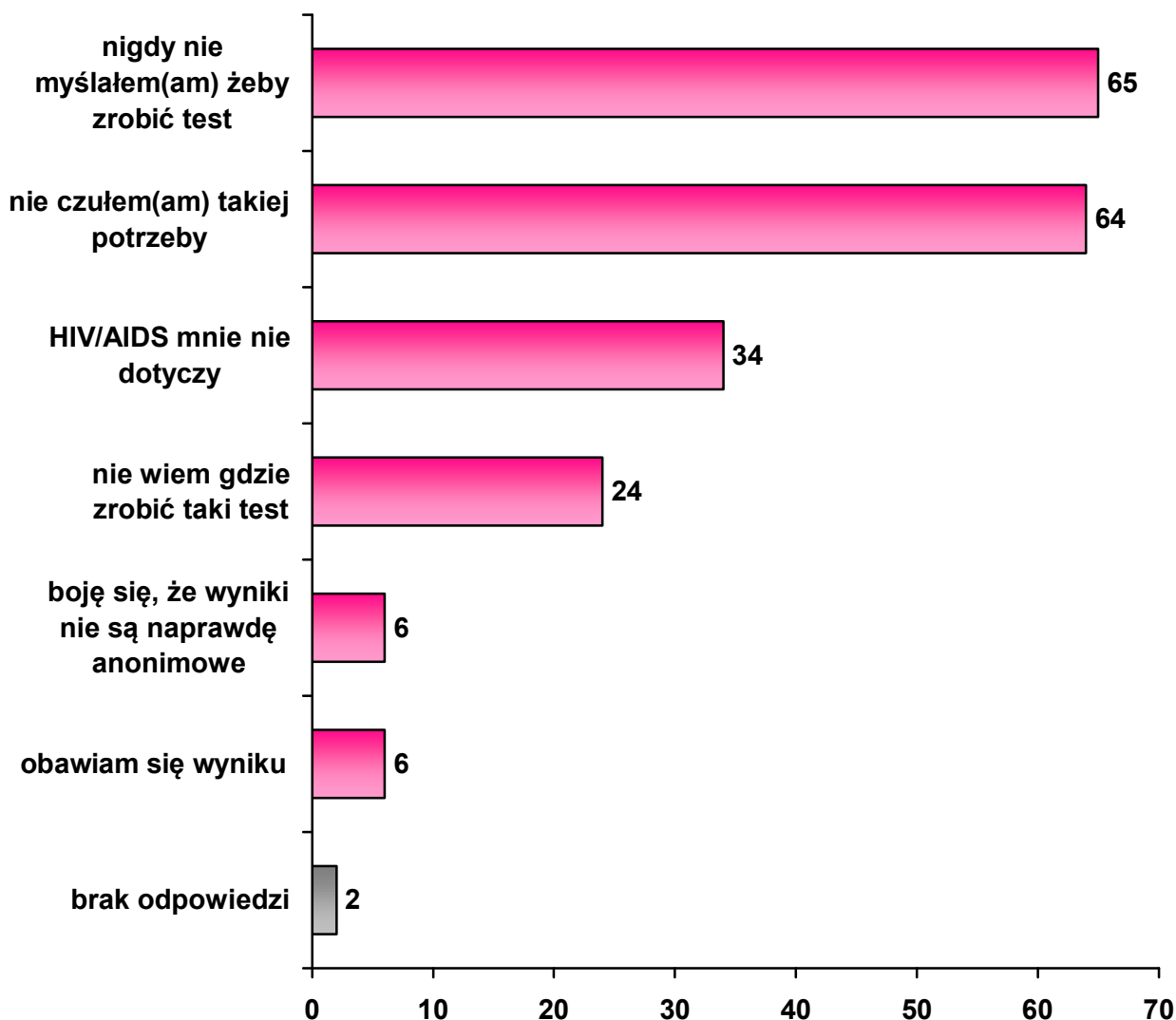
Powody nietestowania w kierunku HIV/AIDS

Niemal dwie trzecie spośród gimnazjalistów, którzy nie myśleli o tym by wykonać test w kierunku HIV, jako główny powód podaje brak odczuwania takiej potrzeby (65%).

Ponad jedna trzecia gimnazjalistów uważa, że problem HIV/AIDS ich nie dotyczy (34%).

Co czwarty uczeń nie wie gdzie zrobić taki test (24%).

Wykres 42. Jeśli NIE miałeś robionego testu to, z jakiego powodu?
Proszę zaznaczyć odpowiedzi, które dotyczą Ciebie (pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 1826 (uczniowie, którzy nie byli testowani w kierunku HIV/AIDS oraz nie myśleli nawet by zrobić taki test)

Indywidualne podejście do problemu HIV/AIDS

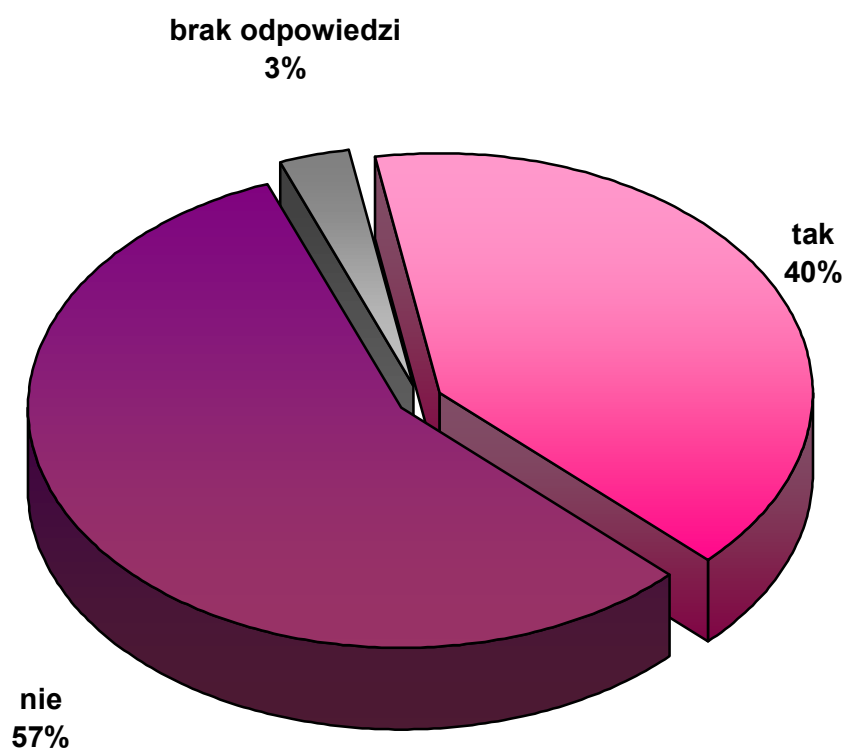
Zainteresowanie zagadnieniami HIV/AIDS

Wśród badanych gimnazjalistów niemal połowa jest wciąż zainteresowana zagadnieniami związanymi z problematyką HIV/AIDS (40%).

Istotnie częściej tymi zagadnieniami zainteresowane są:

- ✓ *dziewczyny (50%).*

Wykres 43. Czy nadal jesteś zainteresowany zagadnieniami związanymi z problematyką HIV/AIDS?
N = 1906

Sposoby zgłębiania problemu HIV/AIDS

Wśród najczęściej wymienianych przez gimnazjalistów sposobów dalszego zgłębiania problemów HIV/AIDS, były propozycje stworzenia specjalistycznych, dodatkowych zajęć lekcyjnych oraz zwiększenia dostępności materiałów poruszających tę problematykę m.in. w Internecie, prasie czy w telewizji .

Czy nadal jesteś zainteresowany zagadnieniami związanymi z problematyką HIV/AIDS?

Jeśli tak, to w jaki sposób chciałbyś(abyś) zgłębiać te zagadnienia ?

N = 763 (uczniowie, którzy nadal interesują się zagadnieniami HIV/AIDS)

Propozycje gimnazjalistów, którzy nadal interesują się zagadnieniami HIV/AIDS, na temat konkretnych sposobów zgłębiania tego problemu:

- ✓ *dodatkowe zajęcia lekcyjne w szkole,*

cytując za jednym z uczniów:

„W szkole na specjalnych lekcjach. Ale najlepiej z kimś z zewnątrz - nie z psychologiem szkolnym..”

- ✓ *poruszanie tej problematyki podczas godzin wychowawczych,*
- ✓ *specjalistyczne artykuły w czasopismach,*
- ✓ *poszukiwanie informacji w Internecie,*
- ✓ *rozmowy z rodzicami,*
- ✓ *rozmowy ze znajomymi,*
- ✓ *organizowanie spotkań z osobami żyjącymi z HIV, chorymi na AIDS,*
- ✓ *spotkania ze specjalistą / lekarzem,*

cytując za jednym z uczniów:

„Różnymi, ciekawymi spotkaniami z osobami, które się na tym znają: lekarz, psycholog itp. oraz przedstawieniami w teatrze, filmami dokumentalnymi jak i na lekcjach biologii, WOS-u.”

- ✓ *broszury / ulotki,*
- ✓ *specjalistyczne programy telewizyjne / filmy.*

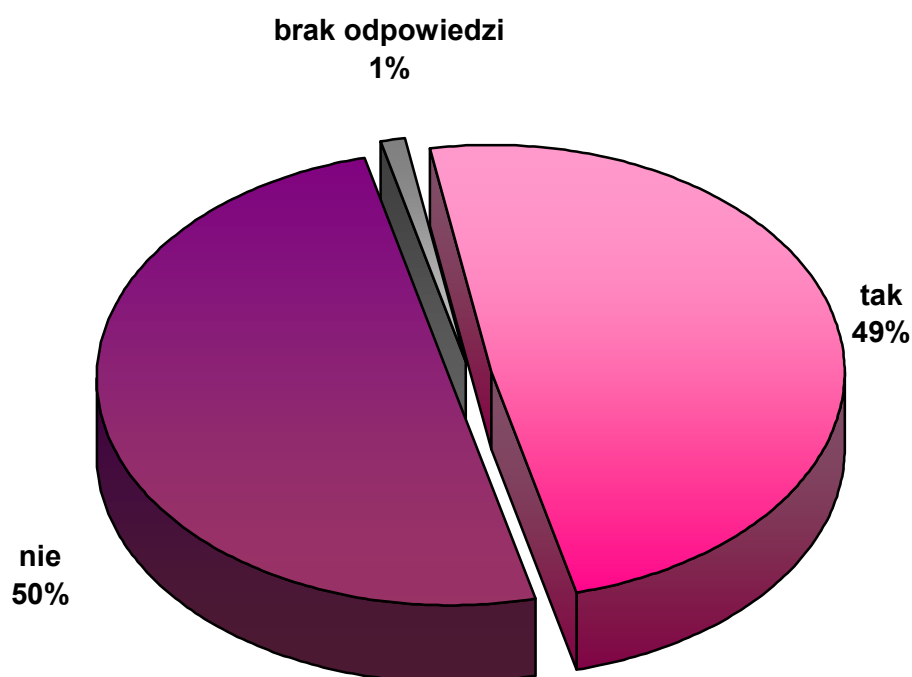
Rozmowy o HIV/AIDS w domu

Blisko połowa gimnazjalistów rozmawia w domu o HIV/AIDS (49%).

Wśród istotnie częściej rozmawiających na takie tematy są:

- ✓ dziewczyny (57%),
- ✓ uczniowie wierzący i praktykujący (52%).

Wykres 44. Czy w domu rozmawiasz o HIV/AIDS?
N = 1906

Istotnie rzadziej :

- ✓ chłopcy (40%),
- ✓ uczniowie, których matka ma wykształcenie podstawowe (43%),
- ✓ uczniowie wierzący i nieregularnie praktykujący (44%).

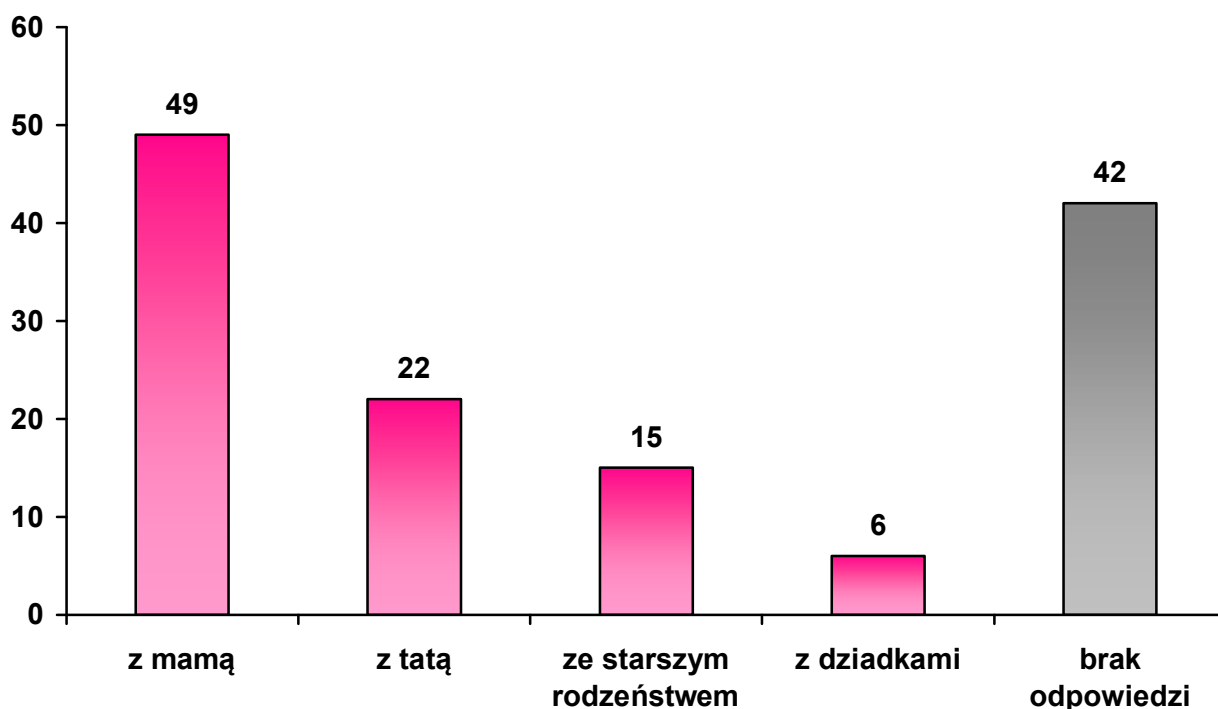
Członkowie rodziny, z którymi rozmawia się o HIV/AIDS

Najczęstszym partnerem do rozmowy na tematy HIV/AIDS dla gimnazjalistów jest matka (49%). Istotnie częściej z matką rozmawiają:

- ✓ *jedynacy (59%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie średnie (53%),*
- ✓ *wierzący i niepraktykujący (64%).*
- ✓

Wykres 45. Czy w domu rozmawiasz o HIV/AIDS? Jeśli tak, to z kim prowadzisz rozmowy?
(pytanie wieloodpowiedziowe)

N = 942 (uczniowie, którzy w domu rozmawiają na temat HIV/AIDS)

Co czwarty przyznaje, że tę tematykę porusza w rozmowach z ojcem (22%). Istotnie częściej są to:

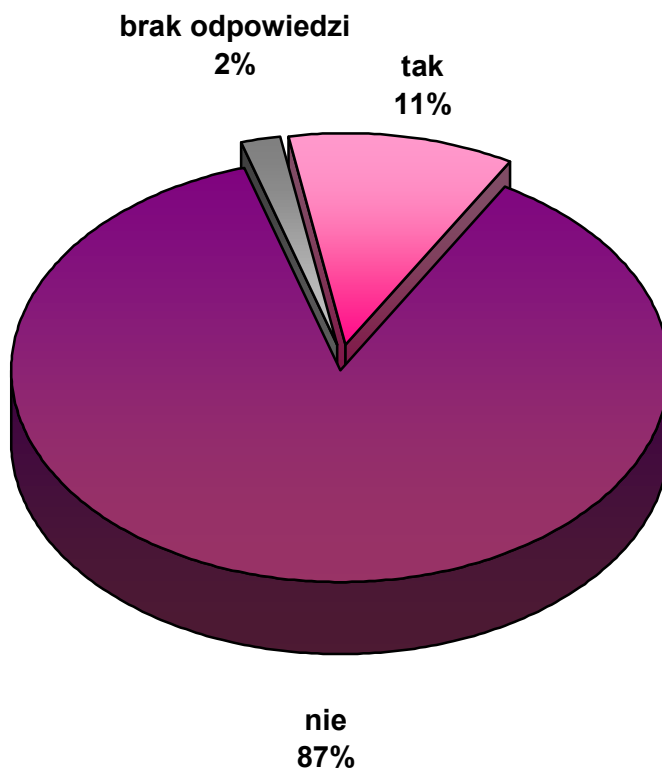
- ✓ *chłopcy (30%),*
- ✓ *uczniowie, których matka ma wykształcenie średnie (26%),*
- ✓ *uczniowie, których ojciec ma wykształcenie wyższe (26%).*

Co siódmy rozmawia na te tematy z rodzeństwem (15%), a tylko 6% uczniów - z dziadkami.

Kontakty seksualne

Wśród gimnazjalistów co dziesiąty przyznaje, że odbył już swój pierwszy stosunek płciowy (11%).

Wykres 46. Czy kiedykolwiek miałeś(aś) kontakty seksualne?, N = 1906

Istotnie rzadziej odbyty stosunek seksualny deklarują:

- ✓ dziewczyny (7%),
- ✓ uczniowie wierzący i regularnie praktykujący (7%).

Jeżeli tak, to w jakim wieku odbyłeś pierwszy stosunek płciowy?

N = 164 (gimnazjaliści, którzy odbyli już pierwszy stosunek seksualny i podali swój wiek z tego okresu)

Trzy czwarte osób, które podało wiek swojej inicjacji, deklaruje że miało wtedy przynajmniej 12 lat.

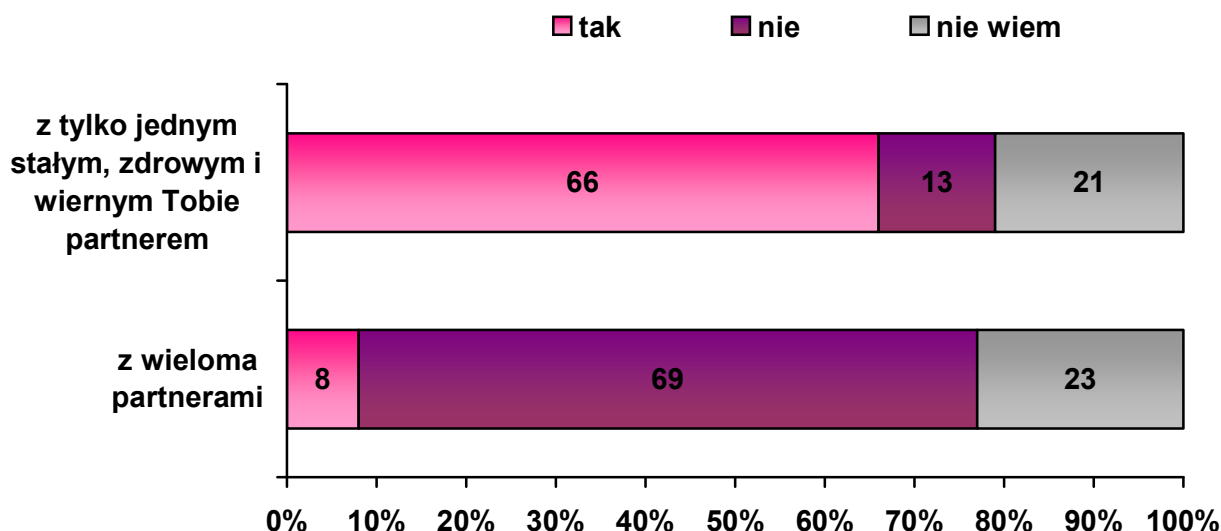
Podejmowanie kontaktów seksualnych w sytuacjach...

Dwie trzecie spośród gimnazjalistów przyznało, że podjęłoby decyzję utrzymywania kontaktów seksualnych tylko z jednym stałym i wiernym partnerem seksualnym (66%).

Istotnie częściej taką odpowiedź wskazywały:

- ✓ dziewczyny (71%),
- ✓ uczniowie z II klasy (70%).

Wykres 47. Przyjmując, że każdy człowiek może być potencjalnie osobą zakażoną wirusem HIV, czy jako człowiek dorosły podjąłbyś/jelabyś decyzję o utrzymaniu kontaktów seksualnych
N = 1906

Niemal co dziesiąty spośród badanych uczniów przyznaje, że podjąłby decyzję o utrzymywaniu kontaktów seksualnych z wieloma partnerami seksualnymi (8%). Istotnie częściej taką deklarację składali:

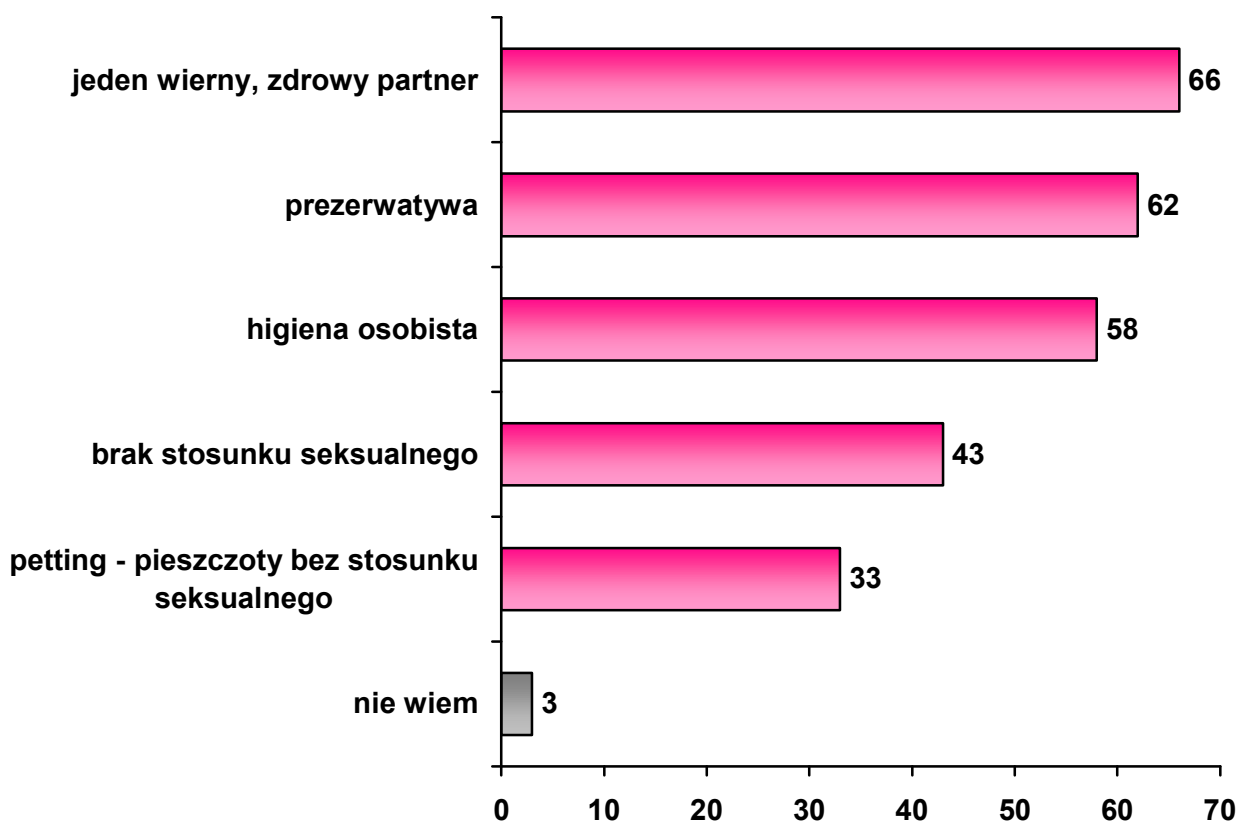
- ✓ chłopcy (12%),
- ✓ uczniowie niewierzący (25%).

Sposoby zapobiegania zakażeniu HIV

Dwóch na trzech spośród badanych uczniów gimnazjum uważa, że sposobem na zapobieganie HIV jest bycie z jednym, zdrowym i wiernym partnerem (66%). Istotnie częściej tego zdania są:

- ✓ dziewczyny (73%),
- ✓ uczniowie, których matka ma wykształcenie wyższe (70%).

Wykres 48. Jakie znasz sposoby zapobiegające zakażeniu HIV?
(pytanie wieloodpowiedziowe)
N = 1906

Nieco mniej uważa, że takim zabezpieczeniem jest prezerwatywa (62%). Na kolejnych miejscach, wśród wymienianych sposobów zapobiegania zakażeniu się HIV znalazła się higiena osobista (58%), brak stosunku seksualnego (43%) oraz petting (33%).

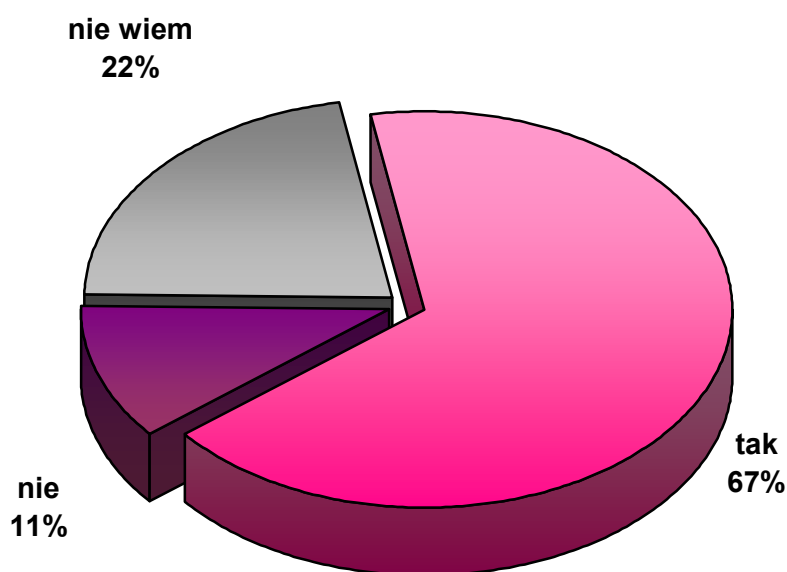
Prezerwatywa zabezpiecza przed wirusem HIV

Dwie trzecie badanych gimnazjalistów przyznaje, że prezerwatywa zmniejsza ryzyko zarażenia wirusem HIV (67%).

Istotnie częściej z tym stwierdzeniem zgadzają się:

- ✓ *chłopcy (71%),*
- ✓ *uczniowie II klasy (70%),*
- ✓ *uczniowie wierzący i niepraktykujący (75%),*
- ✓ *uczniowie niewierzący (81%).*

Wykres 49. Czy stosowanie prezerwatywy zmniejsza ryzyko zakażenia wirusem HIV?
N = 1906

Istotnie rzadziej tego zdania są uczniowie:

- ✓ *I klasy (63%),*
- ✓ *posiadający więcej niż troje rodzeństwa (57%),*
- ✓ *których matka ma wykształcenie podstawowe (57%).*

Porównanie badań z lat 1996 i 2007

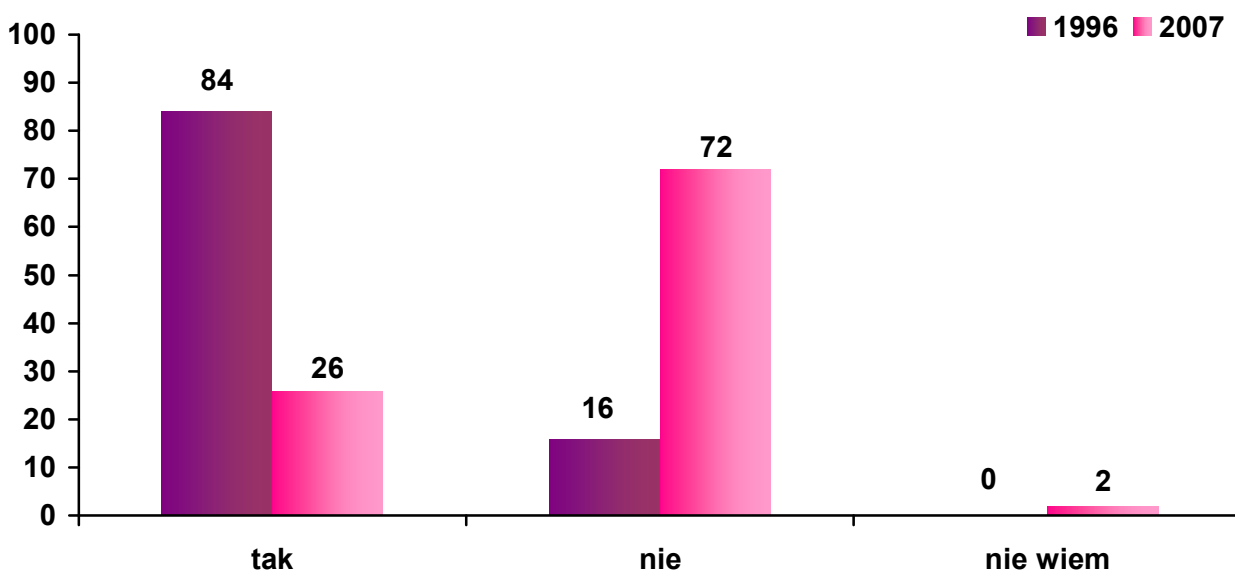
Uczestnictwo w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS

W porównywanych latach proporcja uczniów uczestniczących w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS, do uczniów nie uczestniczących w takich zajęciach, odwróciła się. W 1996 roku ponad ośmiu na dziesięciu uczniów uczestniczyło w zajęciach o tej tematyce (84%), natomiast w roku 2006 już tylko co czwarty badany gimnazjalista brał w nich udział (26%).

Taki spadek liczby uczestników zajęć może być spowodowany kilkoma czynnikami. Przede wszystkim jest to specyfika roku 1996, kiedy to badania były prowadzone w związku z wprowadzaniem w szkołach programem informacyjnym dotyczącym tematyki HIV/AIDS. W roku 2007 nie było akcji prowadzonej na taką skalę. Obecnie wiadomości na temat HIV/AIDS w większości przekazywane są w ramach innych zajęć (np. biologii).

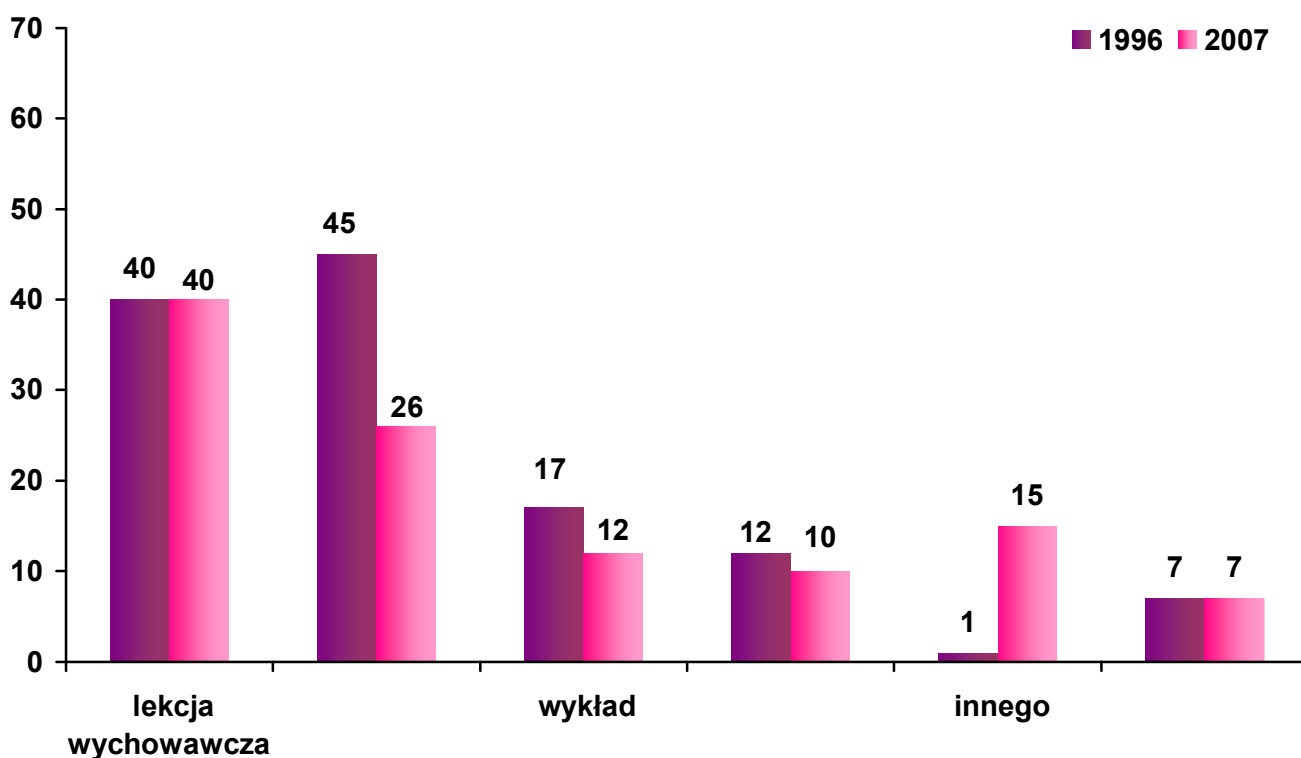
Wykres 50. Uczestnictwo w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS w badanym okresie.

Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Najczęstszą formą zajęć, wykorzystywaną w 2007 roku, była lekcja wychowawcza (40%). Taki sam odsetek badanej młodzieży wskazał lekcję wychowawczą w 1996 roku (40%), wtedy jednak nie była to najczęstsza forma wybierana do przekazywania wiedzy na temat HIV/AIDS. W 1996 roku najwięcej, bo blisko połowa uczniów, uczestniczyła w pogadance (45%), podczas gdy 11 lat później tę formę zajęć, wskazał już tylko co czwarty z uczniów (26%). Zmniejszył się też odsetek uczniów, którzy uczestniczyli w wykładach na temat zagadnień HIV/AIDS. W 1996 był to co szósty uczeń (17%), a w 2007 roku - co ósmy (12%).

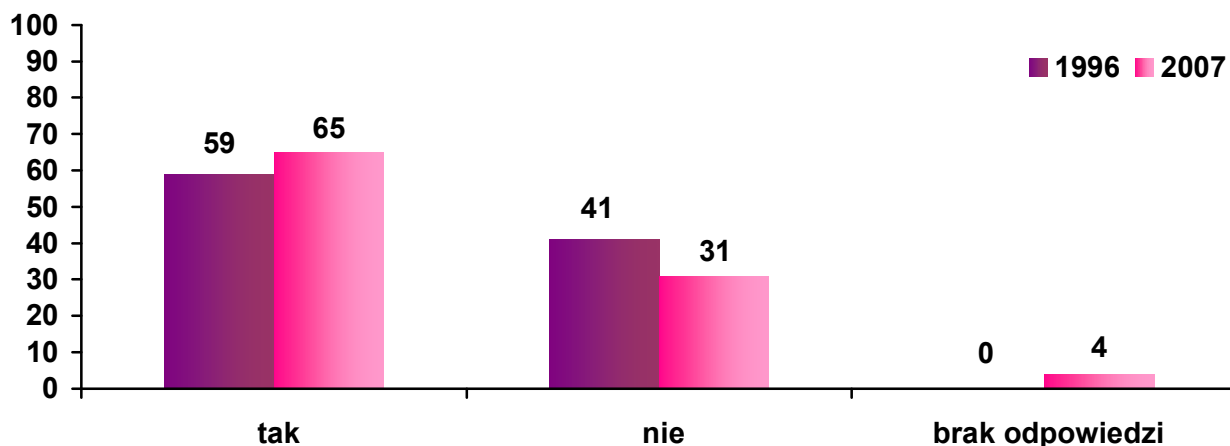
Wykres 51. Jakiego typu to były zajęcia? (pytanie wieloodpowiedziowe)
Rok. 1996 – N=4620; rok. 2007 – N=488

W badaniu z roku 1996 większy odsetek uczniów, którzy uczestniczyli w zajęciach o tematyce HIV/AIDS, był zdania że przekazywane informacje nie są wystarczające (41%). W 2007 roku odsetek takich uczniów zmniejszył się o 10% i wyniósł 31%.

Wykres 52. Czy uważasz, że przekazane wiadomości były dla Ciebie wystarczające?

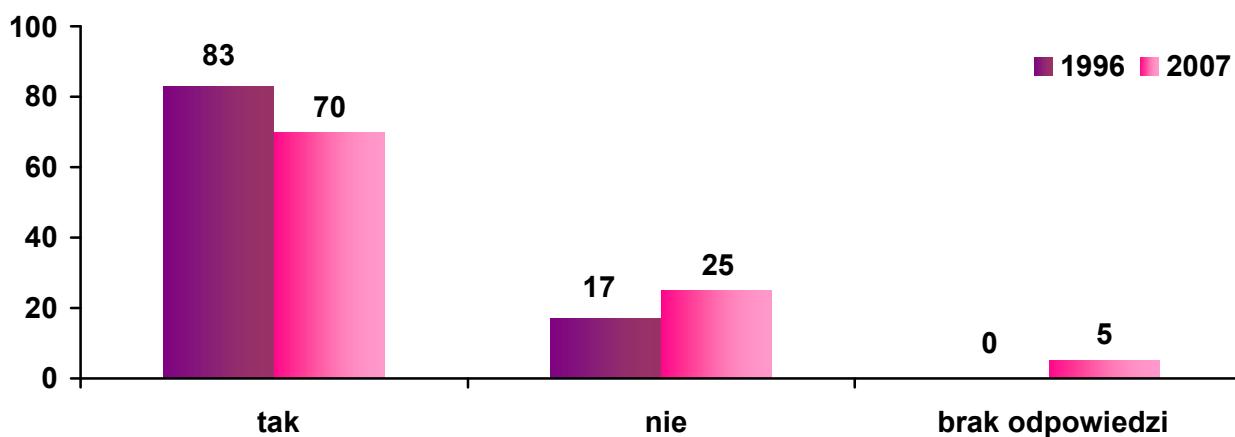
Rok. 1996 – N=4620; rok. 2007 – N=488

Mimo, że w roku 1996, stosunkowo więcej uczniów niż 11 lat później uważało, że zajęcia nie były wystarczające, to 83% spośród nich uznała je za ciekawe. W 2007 roku odsetek młodzieży gimnazjalnej twierdzącej że sposób przekazania wiadomości na temat HIV/AIDS był ciekawy zmniejszył się do 70%.

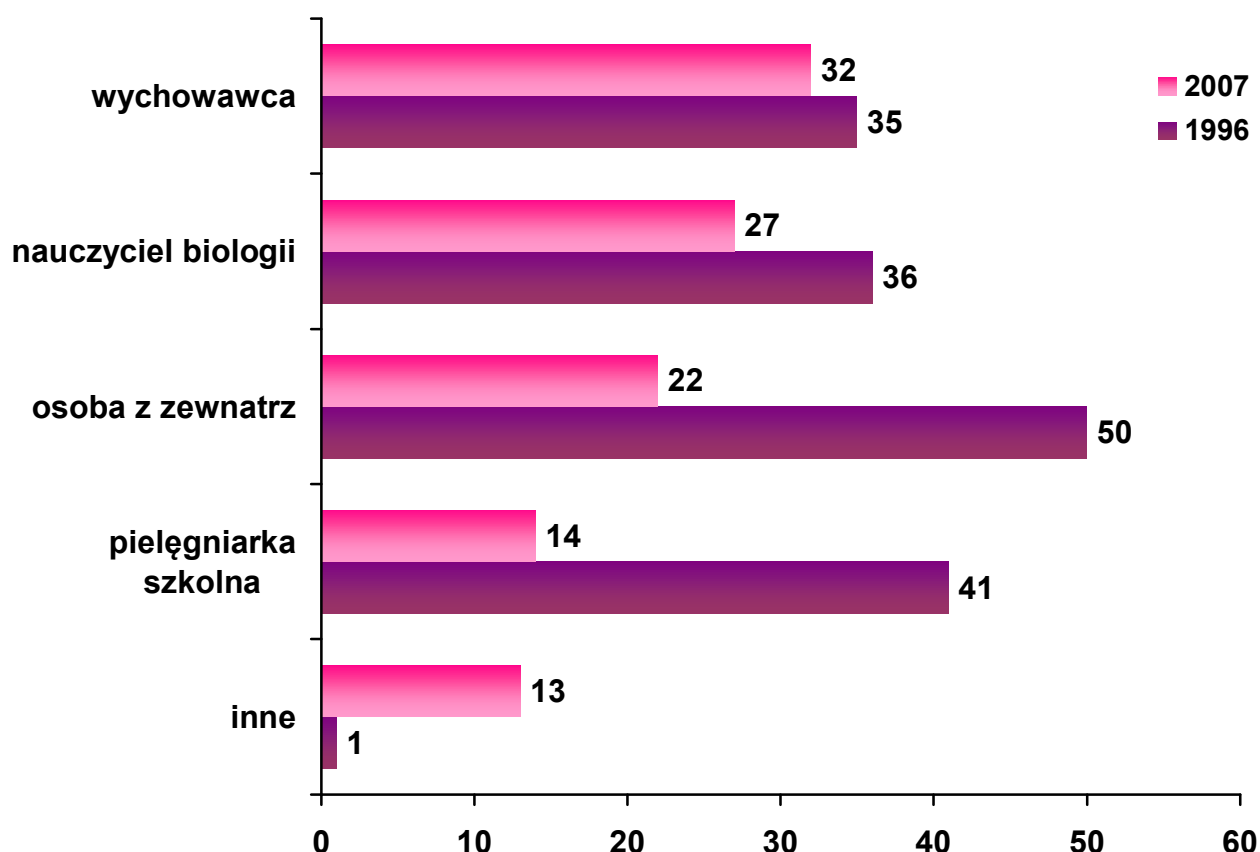
Wykres 53. Czy sposób w jaki przekazano wiadomości na temat HIV/AIDS był ciekawy?

Rok. 1996 – N=4620; rok. 2007 – N=488

Na przestrzeni opisywanej dekady widoczna jest też zmiana osób prowadzących zajęcia. W 2007 roku największy odsetek gimnazjalistów, bo 32% wskazało wychowawcę klasy jako prowadzącego zajęcia. Podobny odsetek wskazał wychowawcę w 1996 roku (35%) z tym, że wtedy był to najmniejszy odsetek uczniów.

Wykres 54. Kto prowadził te zajęcia?
Rok. 1996 – N=4620; rok. 2007 – N=488

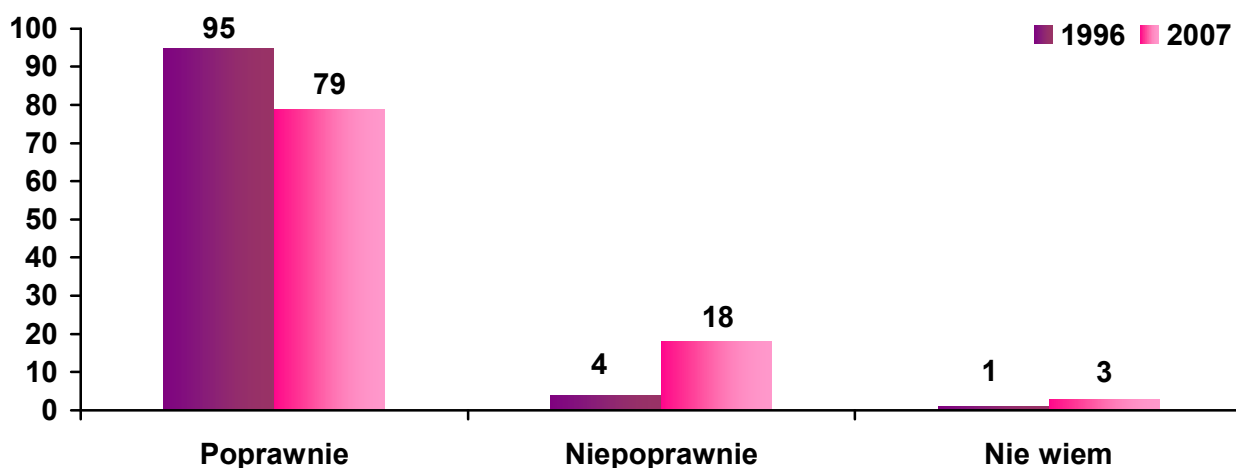
O 9% zmniejszył się też odsetek zajęć, które prowadził nauczyciel biologii, z 36% w 1996 roku do 27% w roku 2007.

Znacznie zmniejszył się odsetek zajęć prowadzonych przez pielęgniarkę szkolną. W 1996 roku dwóch na pięciu uczniów wskazało ją jako prowadzącą zajęcia (41%), natomiast 11 lat później - już tylko co ósmy uczeń (14%).

W 1996 roku najczęściej, prowadzącym zajęcia była osoba z zewnątrz - połowa uczniów miała zajęcia z taką osobą (50%). W 2007 roku już tylko co piąty uczeń miał zajęcia, których prowadzący nie był zatrudniony w szkole (22%).

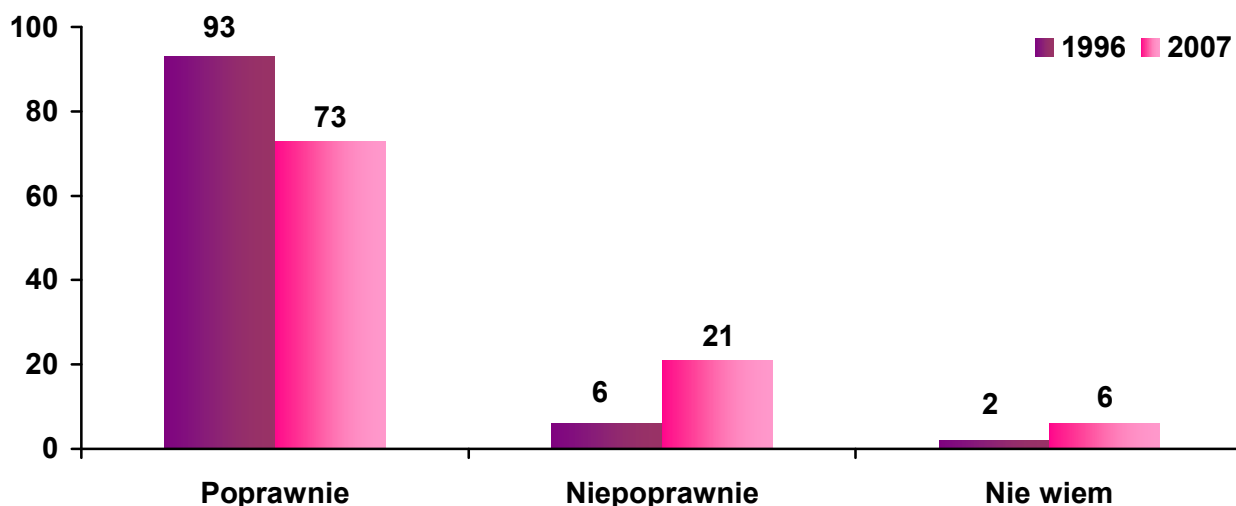
Znacznie zwiększył się odsetek młodzieży mylnie rozpoznających skrót HIV. W 1996 blisko co 20 uczniów źle rozszyfrował ten skrót (4%), w 2007 - już co piąty (18%).

Wykres 55. Co oznacza skrót HIV?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Podobnie zwiększył się odsetek niepoprawnie rozpoznających skrót AIDS. W roku 1996 blisko co 20 uczniów źle rozszyfrował ten skrót (6%), w 2007 - już co piąty (21%).

Wykres 56. Co oznacza skrót AIDS?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

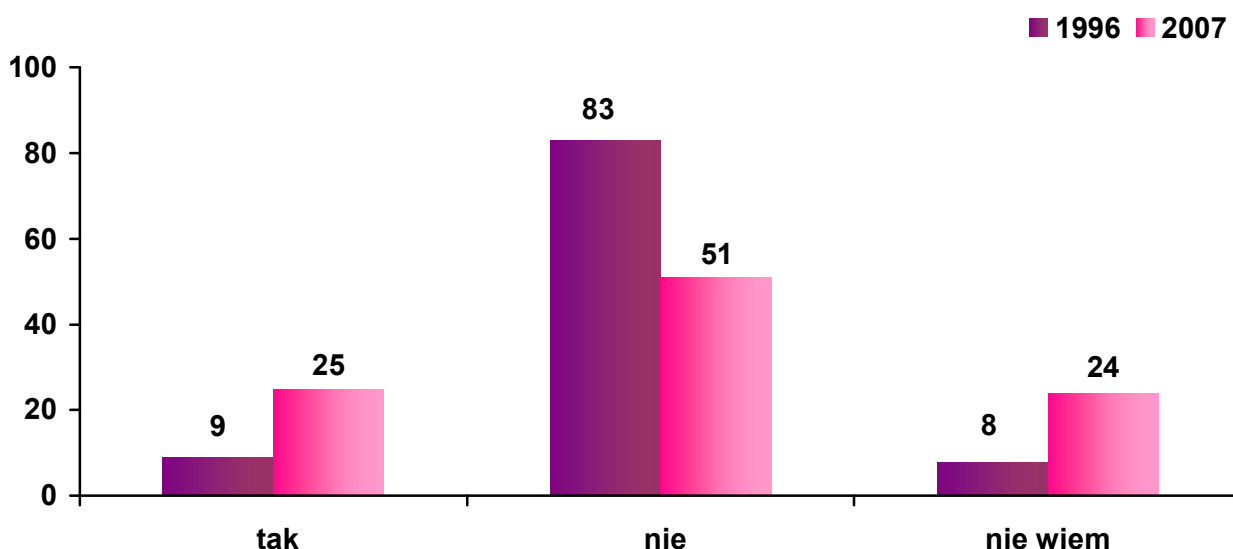

Sytuacje niskiego ryzyka

Ciekawa tendencja uwidacznia się przy opisie sytuacji niskiego ryzyka. W 1996 roku sytuacje takie były dobrze rozpoznawane. 11 lat później większy odsetek uczniów określa te sytuacje jako groźne, a mniejszy - jako nie niosące ze sobą ryzyka. Na przestrzeni opisywanej dekady zwiększył się również odsetek uczniów udzielających odpowiedzi „nie wiem”, na pytania dotyczące oceny zagrożenia HIV w sytuacjach życia codziennego.

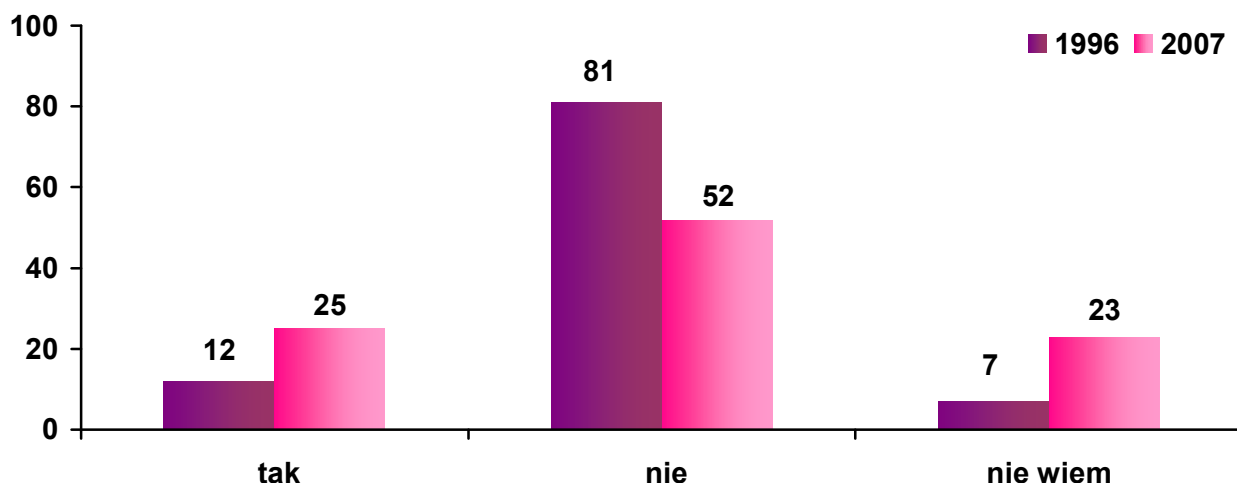
Potwierdzeniem tej tendencji są opinie uczniów na temat zagrożenia HIV w codziennych sytuacjach w szkole. 1996 roku tylko co dziesiąty uczeń uważał, że szkoła jest miejscem gdzie można zakazić się HIV (9%), w 2007 roku - już co czwarty (25%). Jednocześnie o ponad 30% zmalał odsetek osób przyznających, że w szkole na co dzień nie można zakazić się wirusem HIV (z 83% w 1996 roku, do 51% w 2007 roku). Warto zaznaczyć jest, że istotnie zwiększył się odsetek młodzieży zaznaczającej odpowiedź „nie wiem” (z 8% w 1996 roku, do 24% w 2007 roku).

Wykres 57. Czy można zakazić się wirusem HIV na co dzień, na przykład w szkole?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

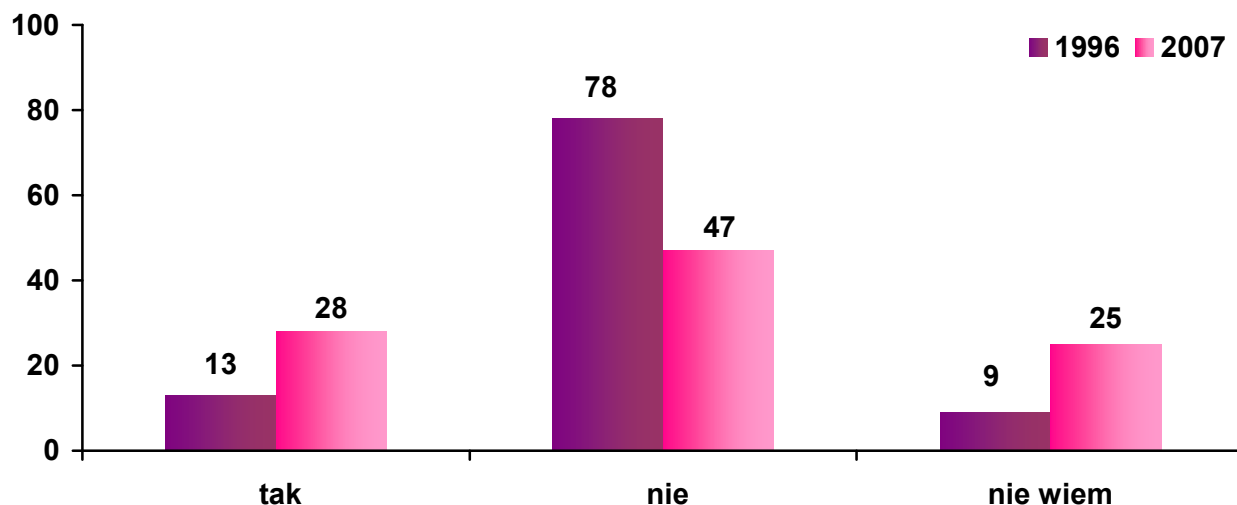
Analogiczna prawidłowość do poprzedniej ma miejsce przy ocenie zagrożenia zakażeniem HIV w codziennych sytuacjach na boisku szkolnym lub innym miejscu. W 1996 roku niemal co dziesiąty uczeń uważał, że te sytuacje niosą ze sobą ryzyko zakażenia (9%), natomiast w 2007 roku - już co czwarty. Jednocześnie o blisko 30% zmalał odsetek osób przyznających, że na boisku szkolnym lub w innym miejscu, na co dzień nie można zarazić się wirusem HIV (z 81% w 1996 roku, do 52% w 2007 roku). Podobnie jak w poprzednim przypadku również istotnie zwiększył się odsetek młodzieży zaznaczającej odpowiedź „nie wiem” (z 7% w 1996 roku, do 23% w 2007 roku).

Wykres 58. Czy można zakazić się wirusem HIV na co dzień, na przykład na boisku szkolnym lub innym miejscu?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

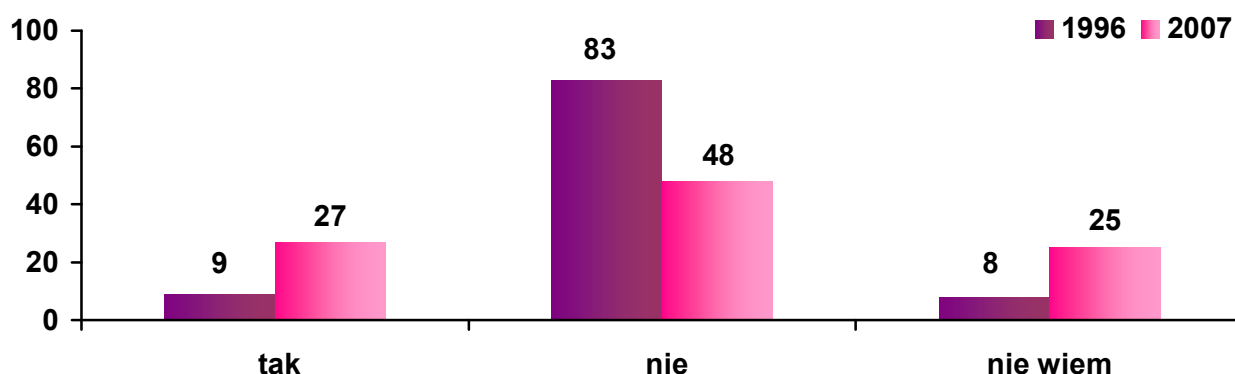
Opisywana tendencja widoczna jest również przy ocenie zagrożenia zakażeniem wirusem HIV w sytuacjach życia codziennego w pracy. Z 13% do 28% wzrósł odsetek uczniów uważających pracę za miejsce, w którym można się zarazić wirusem HIV. O ponad 30% zmalał odsetek osób uważających przeciwnie (z 78% w 1996 roku, do 47% w 2007 roku). Z 9% do 25% wzrósł natomiast odsetek uczniów odpowiadających "nie wiem".

Wykres 59. Czy można zakazić się wirusem HIV na co dzień, na przykład w pracy?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

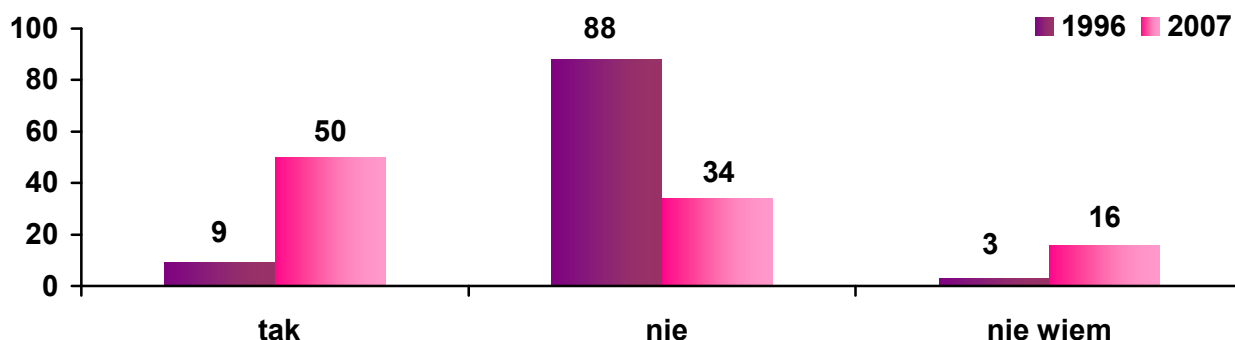
W podobny sposób zmieniła się na przestrzeni opisywanych 11 lat ocena zagrożenia zakażeniem HIV w środkach lokomocji. W 1996 roku co dziesiąty uczeń uważał, że sytuacje w środkach lokomocji niosą ze sobą ryzyko zakażenia (9%), w 2007 roku - już ponad co czwarty (27%). Jednocześnie o 35% zmalał odsetek osób przyznających, że na boisku szkolnym lub w innym miejscu, na co dzień nie można zakażyć się wirusem HIV (z 83% w 1996 roku, do 48% w 2007 roku). Podobnie jak w poprzednim przypadku również istotnie zwiększył się odsetek młodzieży zaznaczającej odpowiedź „nie wiem” (z 8% w 1996 roku, do 25% w 2007 roku).

Wykres 60. Czy można zakażyć się wirusem HIV na co dzień, na przykład w środkach lokomocji?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

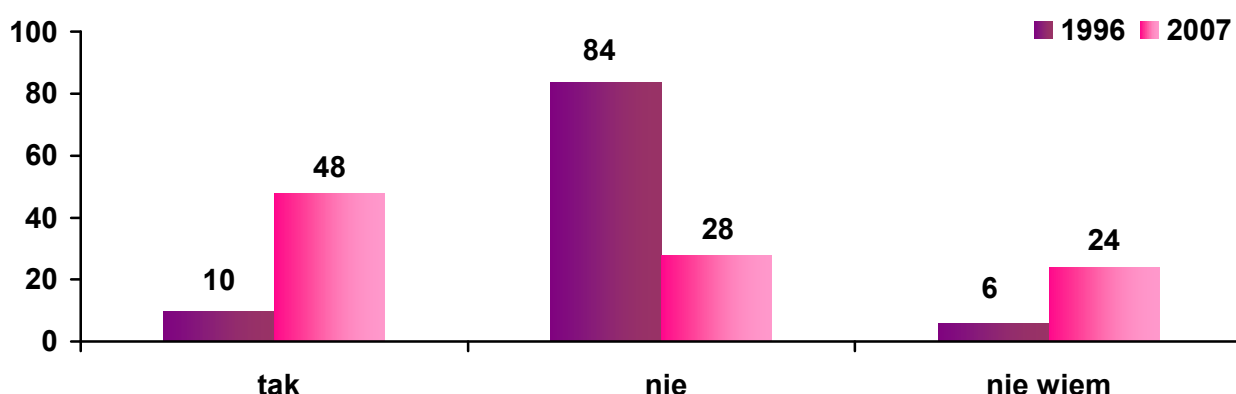
Jeszcze wyraźniej zmieniła się ocena sytuacji życia codziennego związanych z bezpośrednim kontaktem, jak podanie ręki, przytulanie czy całowanie. W 1996 roku tylko co dziesiąty gimnazjalista ocenił te sytuacje jako niosące ze sobą zagrożenie wirusem HIV (9%), natomiast jedenaście lat później - już połowa gimnazjalistów (50%). O ponad 50% zmalał odsetek uczniów uważających, że sytuacje te nie są groźne (z 88% w 1996 roku, do 34% w 2007 roku). Podobnie jak w poprzednim przypadku również istotnie zwiększył się odsetek młodzieży zaznaczającej odpowiedź „nie wiem” (z 3% w 1996 roku, do 16% w 2007 roku).

Wykres 61. Czy można zakażyć się wirusem HIV na co dzień, na przykład podając rękę, przytulając się, całując?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

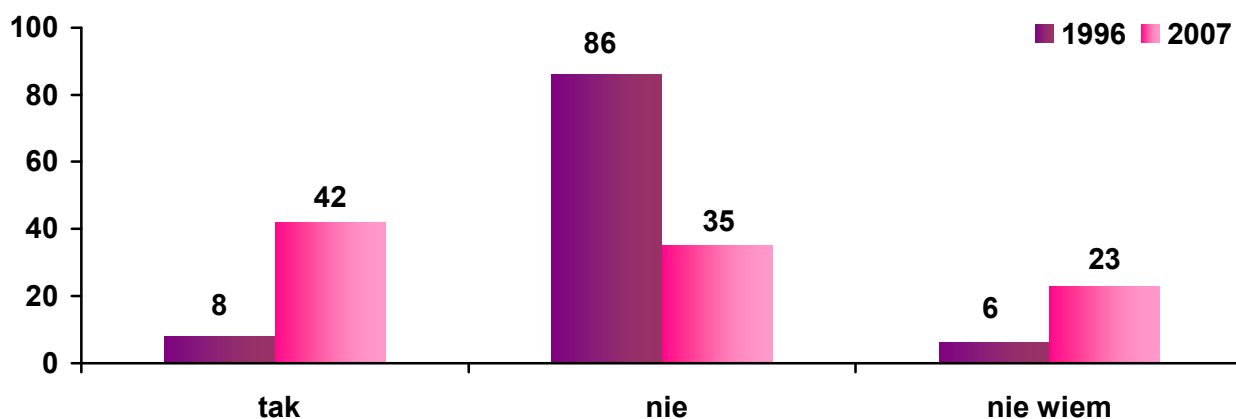
Wyraźna zmiana w opinii badanej młodzieży jest też widoczna w ocenie zagrożenia wynikającego z korzystania ze wspólnych toalet, natrysków i łaźni. W porównywanych latach z 10% do 48% wzrósł odsetek uczniów uważających te sytuacje za ryzykowne. O 56% zmalał odsetek młodzieży mającej przeciwne zdanie (z 84% w 1996 roku, do 28% w 2007 roku). O blisko 20% zwiększył się odsetek odpowiedzi „nie wiem” (z 6% w 1996 roku, do 24% w 2007 roku).

Wykres 62. Czy można zakazić się wirusem HIV na co dzień, na przykład korzystając ze wspólnej toalety, natrysków, łaźni?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Również ocena zagrożenia wynikającego z korzystania z wspólnych naczyń stołowych i sztućców zmieniła się w porównywanych latach. Ponad 30% więcej uczniów w 2007 rok uważało korzystanie z wspólnych naczyń stołowych i sztućców za ryzykowne (42% w 2007 roku, 8% w 1996 roku). O ponad 50% zmalał odsetek uczniów wyrażających przeciwną opinię (z 86% w 1996 roku, do 35% w 2007 roku). O 17% zwiększył się odsetek odpowiedzi „nie wiem” (z 6% w 1996 roku, do 23% w 2007 roku).

Wykres 63. Czy można zakazić się wirusem HIV na co dzień, na przykład korzystając ze wspólnych naczyń stołowych, sztućców w stołówce, w domu?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

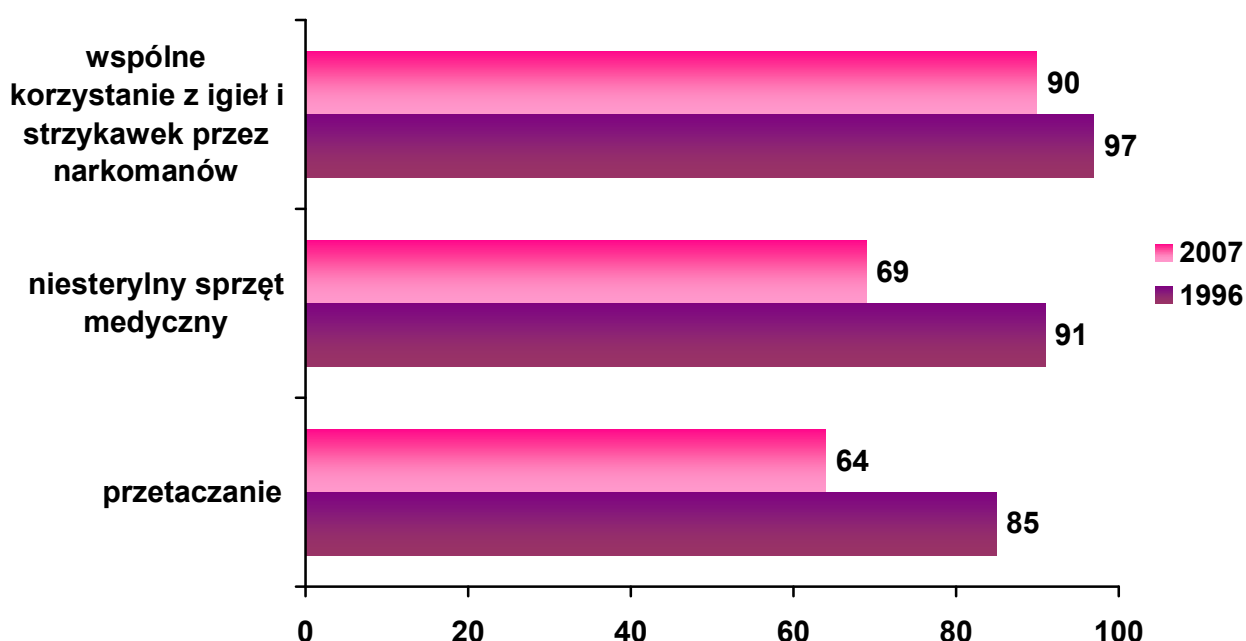

Sytuacje kontaktu z krwią

Ciekawie przedstawia się również zestawienie ocen sytuacji ryzykownych, kontaktu z krwią. Mimo, że generalnie zwiększył się odsetek uczniów uznających sytuacje niskiego ryzyka za ryzykowne, to jednocześnie zmniejszył się odsetek uczniów uznających za niebezpieczne sytuacje wysokiego ryzyka; takie jak kontakt z krwią. W 1996 roku niemal wszyscy uczniowie odpowiedzieli, że wspólne korzystanie ze strzykawek i igieł niesie ze sobą ryzyko zakażenia HIV (97%), natomiast 11 lat później odsetek uczniów tak twierdzących zmniejszył się o 7% i wyniósł 90%.

Wykres 64. Czy zakażenie wirusem HIV szerzy się poprzez kontakt z zakażoną krwią?

Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

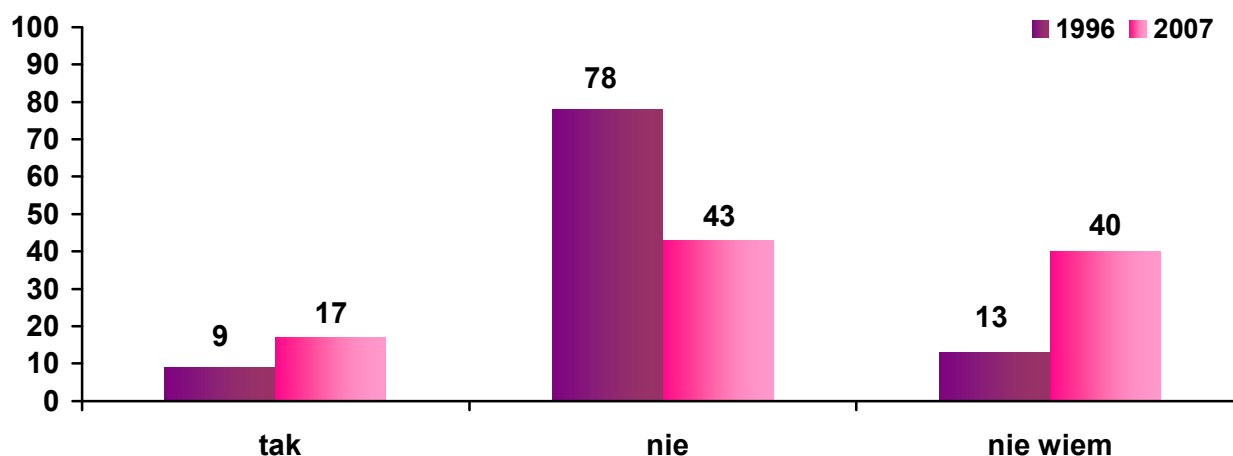

W 2007 roku istotnie mniej osób niż w 1996, wskazywało kontakt z niesterylnym sprzętem medycznym jako niebezpieczny (1996 rok – 91%, 2007 rok – 69%). Podobnie zmniejszył się również odsetek oceniających jako ryzykowne przetaczanie krwi (z 85% w 1996 roku, do 64% w 2007 roku).

Inne sytuacje

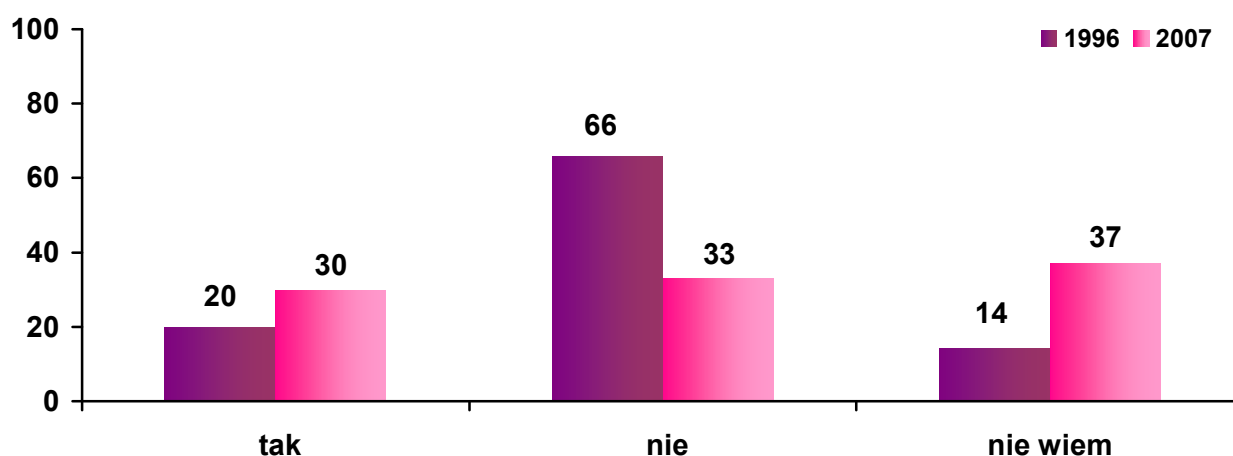
W trakcie opisywanej dekady zmieniła się ocena sytuacji ryzykownych. Z 78% w 1996 roku, do 43% w 2007 roku - zmniejszył się odsetek uczniów uważających, że do zakażenia wirusem HIV może dojść przez produkty pokarmowe. W 2007 istotnie więcej uczniów odpowiedziało „nie wiem” na to pytanie (1996 rok – 13%, 2007 rok – 40%).

Wykres 65. Czy może dojść do zakażenia przez produkty pokarmowe?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Również zdecydowanie zmniejszył się odsetek uczniów uważających, że nie można zakazić się wirusem HIV przez ukąszenie komara lub innych zwierząt. W 1996 roku tego zdania było dwie trzecie badanych uczniów (66%), a w 2007 roku - już tylko jedna trzecia (33%).

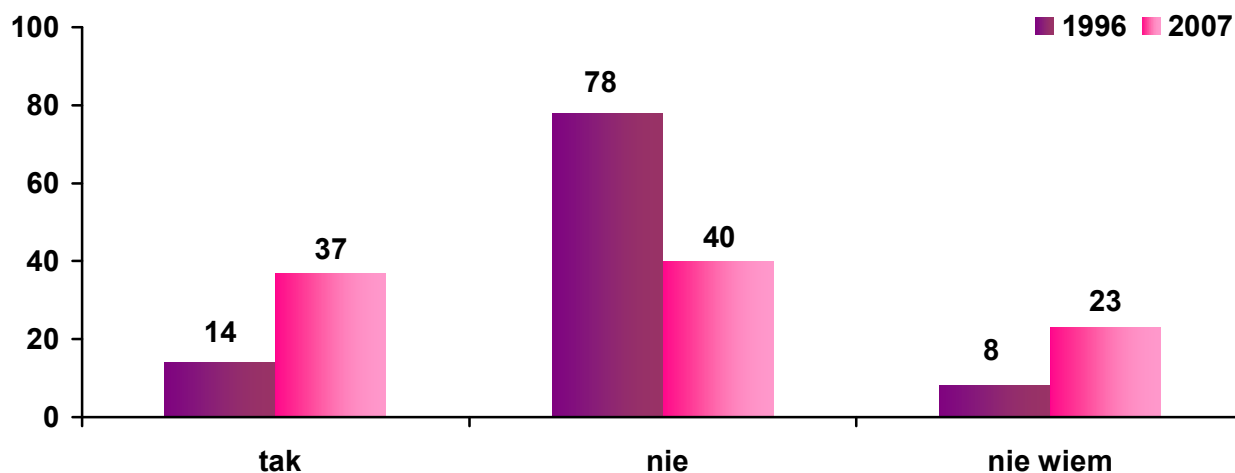
Czy ugryzienie komara oraz innych owadów i zwierząt przenosi zakażenie wirusem HIV?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Również znacznie zmniejszył się odsetek uczniów uważających, że przyjaźń lub opieka nad osobami żyjącymi z HIV nie jest ryzykowna (z 78% w 1996 roku, do 40% w 2007 roku).

Wykres 66. Czy przyjaźniąc się i/lub opiekując się ludźmi zakażonymi wirusem HIV i chorymi na AIDS narażasz się na zakażenie?

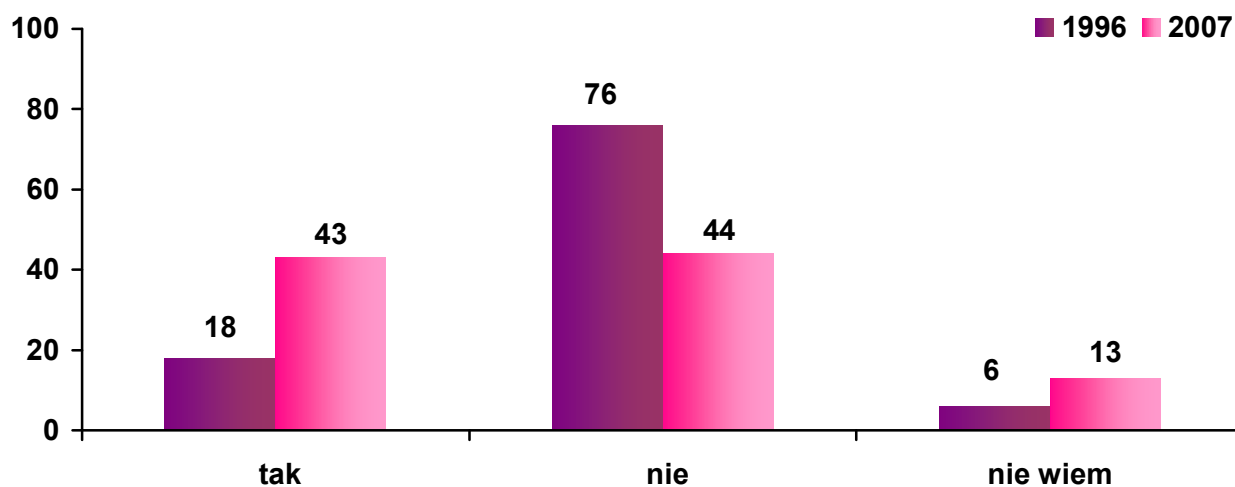
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

W opisywanym okresie zwiększył się znacznie procent osób uważających, że istnieje ryzyko zakażenia przez kontakty seksualne z jednym stałym zdrowym i wiernym partnerem(ką) (z 18% w 1996 roku, do 43% w 2007 roku).

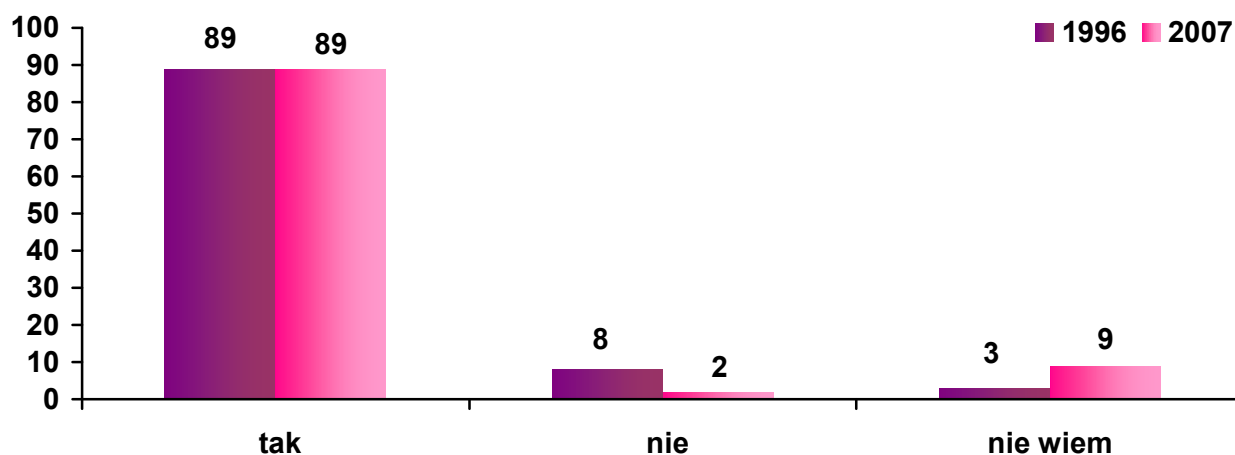
Wykres 67. Czy można zakażyć się wirusem HIV przez kontakty seksualne z jednym stałym zdrowym i wiernym partnerem(ką)?

Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

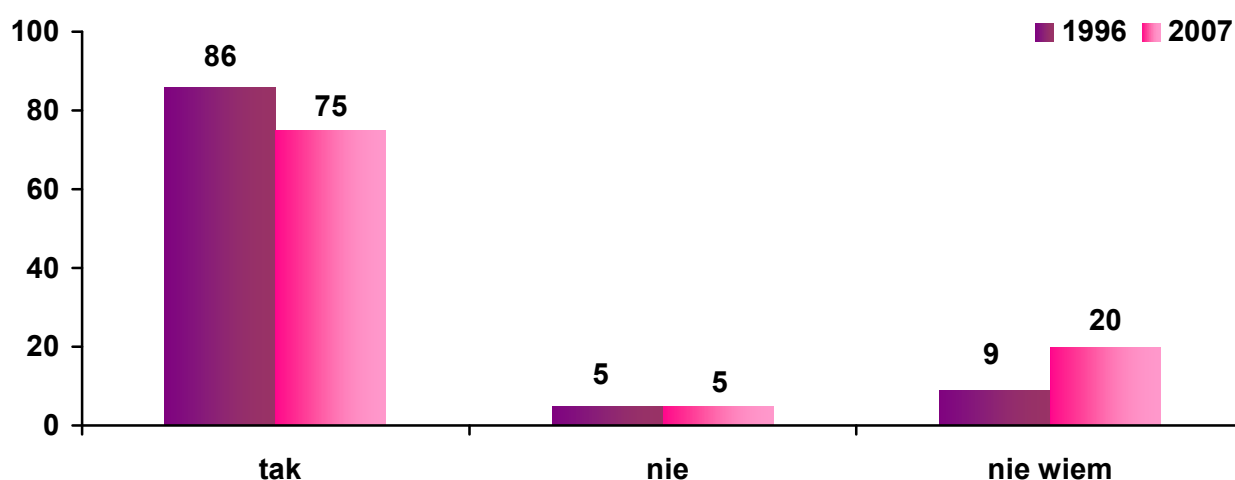
Nie zmienił się natomiast odsetek uczniów uznających za ryzykowne kontakty z wieloma partnerami. W przypadku obu porównywanych lat - wyniósł on 89%.

Wykres 68. Czy ludzie mający kontakty seksualne z wieloma partnerami częściej są narażeni na zakażenie wirusem HIV?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

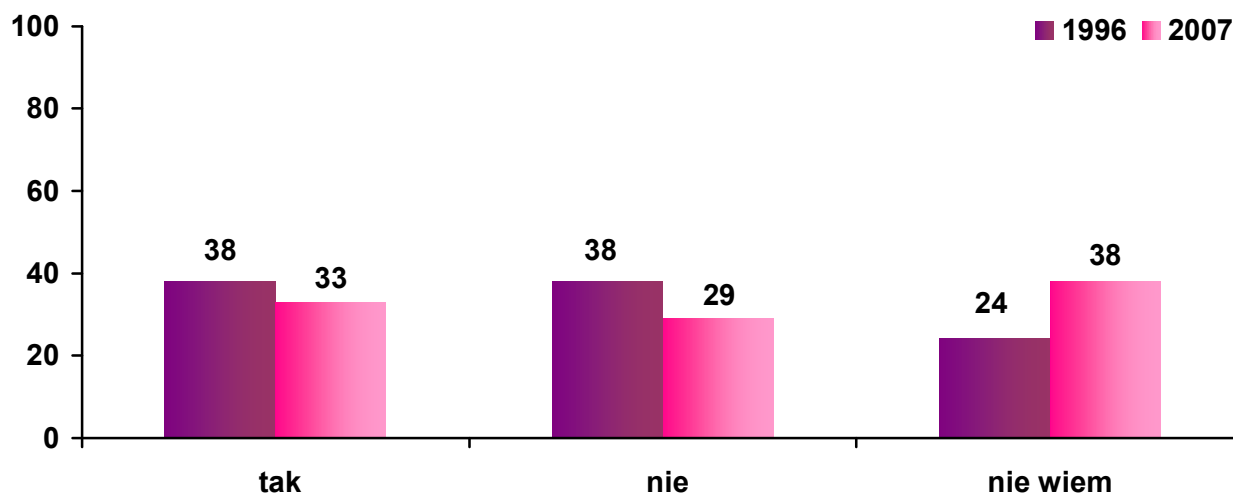
O ponad 10% zmniejszył się odsetek badanej młodzieży twierdzący, że kobiecie w ciąży, która jest zakażona wirusem HIV, może grozić urodzenie zakażonego dziecka (z 86% w 1996 roku, do 75% w 2007 roku).

Wykres 69. Czy kobiecie w ciąży, która jest zakażona wirusem HIV może grozić urodzenie zakażonego dziecka?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

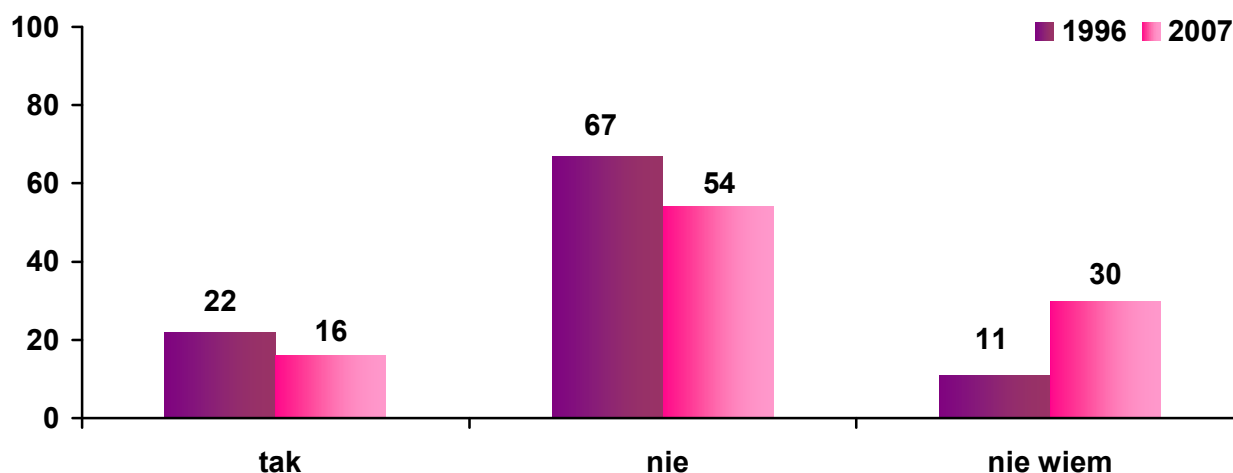
W porównywanych latach blisko o 15% zwiększył się odsetek osób zakreślających odpowiedź „nie wiem”, przy pytaniu o zagrożenie zakażenia dziecka w czasie opieki poporodowej przez matkę, która żyje z wirusem HIV (z 24% w 1996 roku, do 38% w 2007 roku).

Wykres 70. Czy kobiecie w ciąży, która jest zakażona wirusem HIV może grozić zakażenie swojego dziecka w czasie opieki poporodowej?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Zwiększył się również znacznie odsetek uczniów zakreślających odpowiedź „nie wiem” w pytaniu o możliwość rozpoznania osoby zakażonej wirusem HIV po wyglądzie zewnętrznym lub jej zachowaniu (11% w 1996 roku, do 30% w 2007 roku).

Wykres 71. Czy można rozpoznać osobę zakażoną wirusem HIV po wyglądzie zewnętrznym lub zachowaniu?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

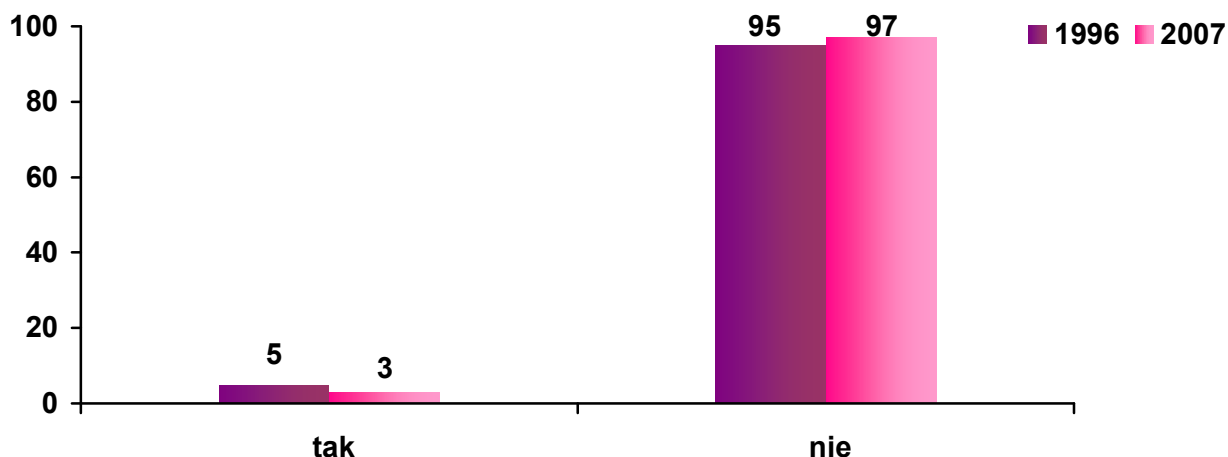

Indywidualne podejście do problemu HIV/AIDS

Struktura uczniów, którzy stosowali środki odurzające drogą iniekcji nie zmieniła się znacznie. W 1996 roku 5% przyznało, że stosowało takie środki, natomiast w 2007 roku - 3%.

Wykres 72. Czy w Twoim dotychczasowym życiu istniały sytuacje stwarzające ryzyko zakażenia wirusem HIV takie jak: wstrzykiwałeś(aś) sobie dożylnie środki odurzające?

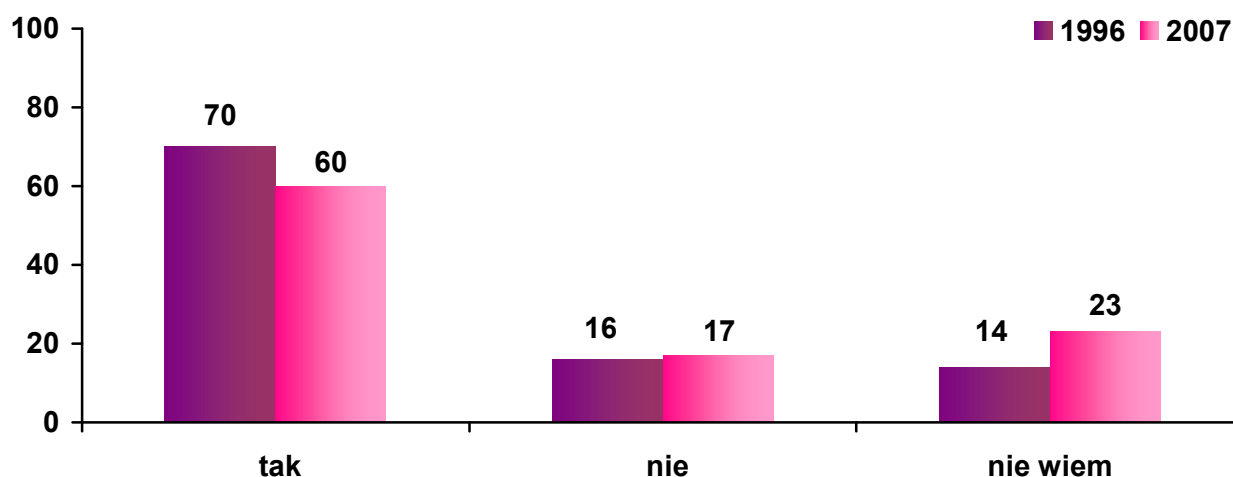
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

O 10% zmniejszył się natomiast odsetek osób przyznających, że odmówiłoby osobie żądającej od nich „dowodu miłości” (z 70% w 1996 roku, do 60% w 2007 roku).

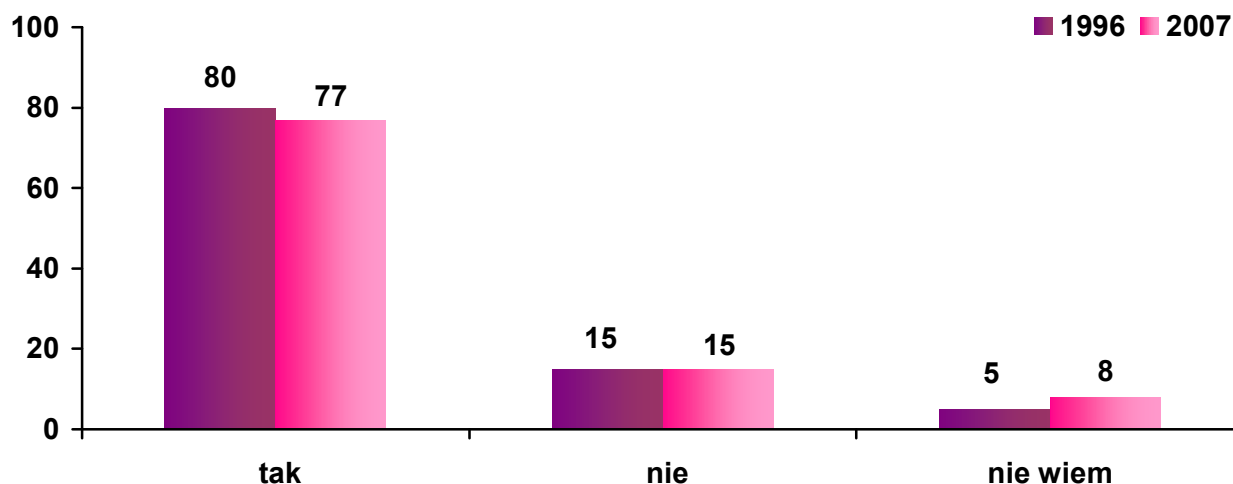
Wykres 73. Czy w sytuacjach stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV potrafiłbyś powiedzieć „nie” - osobie, która żąda od Ciebie „dowodu miłości”

Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906ii

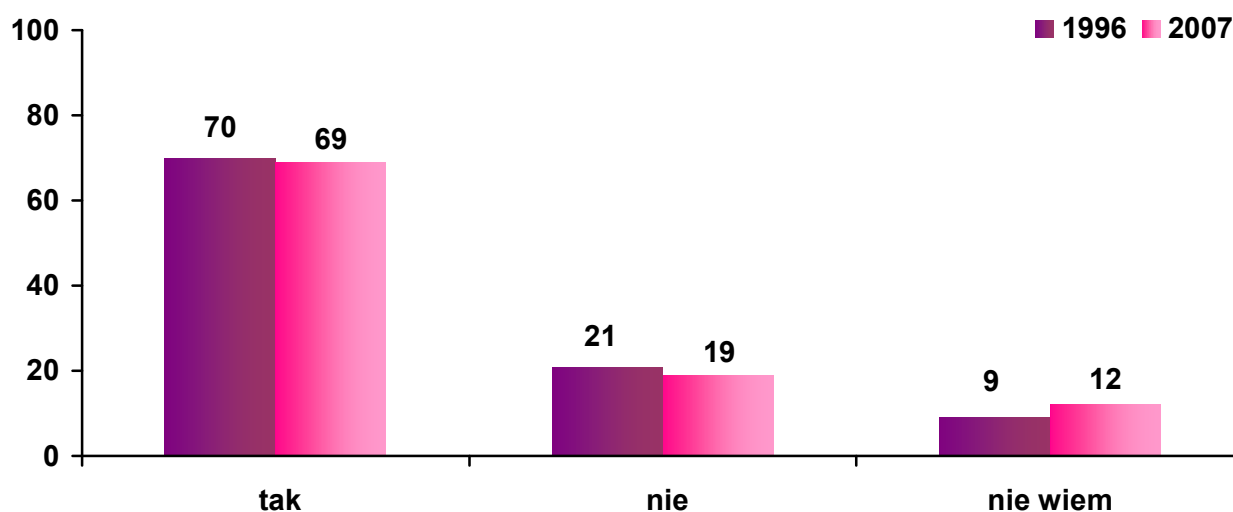
Nie zmieniła się natomiast znacznie struktura osób przyznających, że odmówiłaby osobie zachęcającej do wzięcia narkotyku (1996 rok – 80%, 2007 rok – 77%).

Wykres 74. Czy w sytuacjach stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV potrafiłbyś powiedzieć „nie” - osobie, która zachęca Cię do wzięcia narkotyku?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906ii

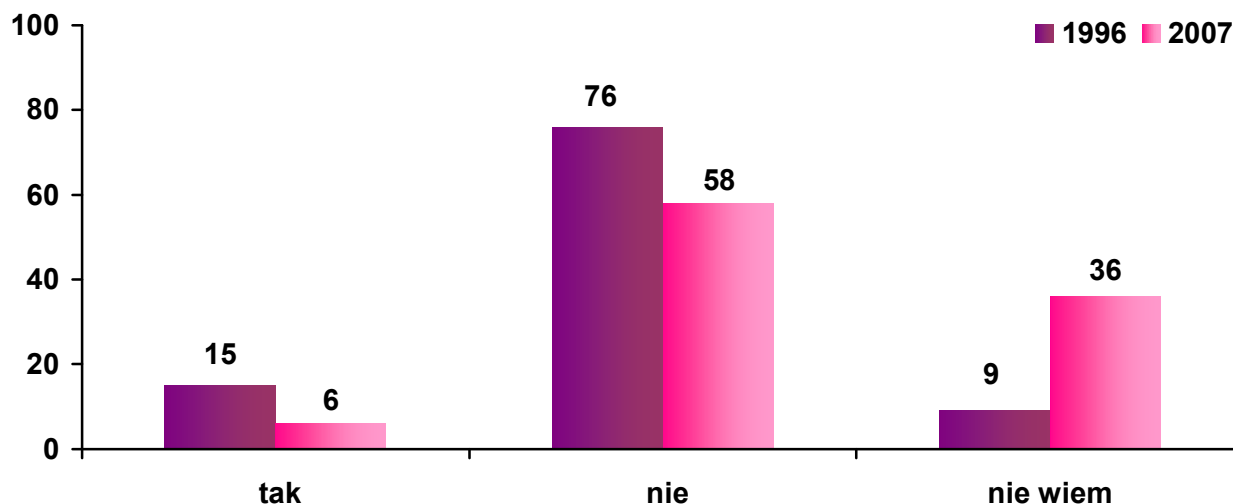
Podobnie w sytuacji wygląda w przypadku odmowy przyjęcia alkoholu - odsetek osób przyznających, że potrafiłby odmówić przyjęcia alkoholu, w porównywanych latach nie zmienił się (1996 rok – 70%, 2007 rok – 69%).

Wykres 75. Czy w sytuacjach stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV potrafiłbyś powiedzieć „nie” - osobie, która proponuje Ci alkohol?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906ii

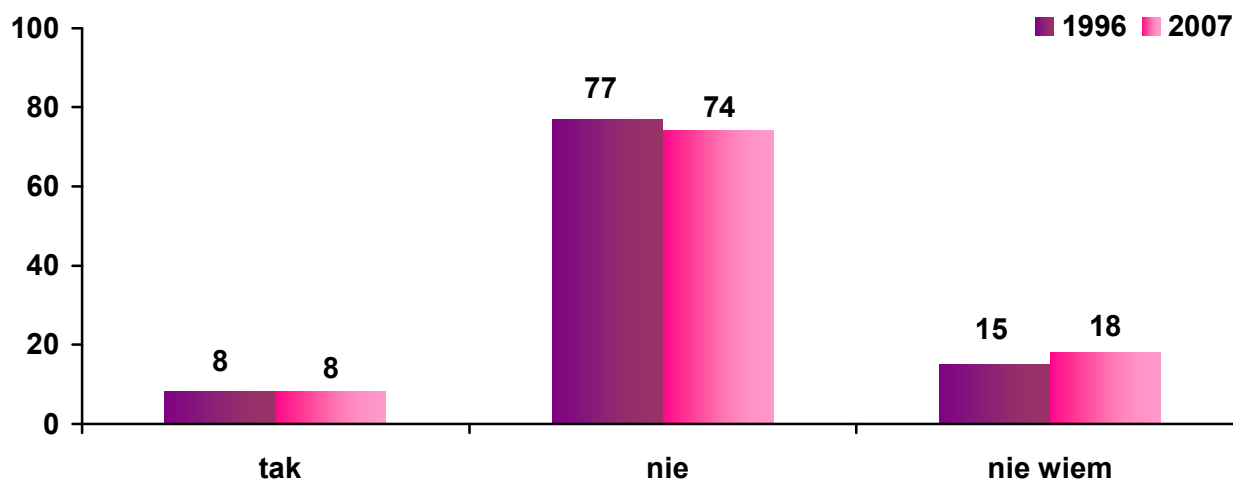
Zaobserwowano znaczny wzrost odsetka odpowiedzi „nie wiem” na pytanie o bycie na „gigancie” (z 9% w 1996 roku, do 36% w 2007 roku). Można to tłumaczyć zanikaniem używania tego zwrotu, określającego ucieczkę z domu.

Wykres 76. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek być na „gigancie”?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

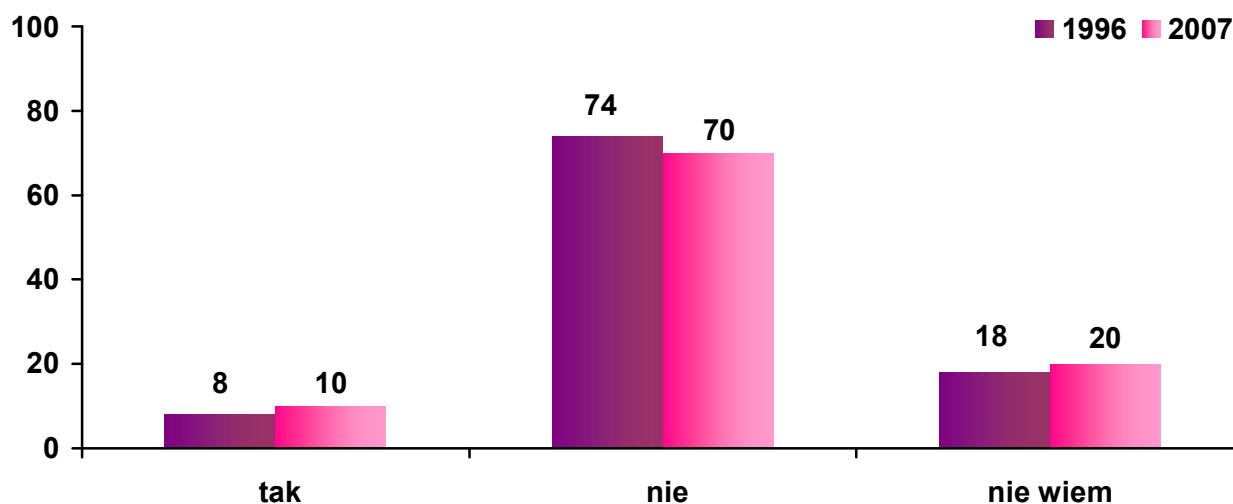
Stosunkowo stały w czasie jest natomiast odsetek osób uznających, że w gronie ich rówieśników nie ma osób żyjących z HIV (1996 rok – 77%, 2007 rok – 74%).

Wykres 77. Czy przypuszczasz, że w gronie Twoich rówieśników, przyjaciół, w rodzinie mogą być osoby zakażone wirusem HIV?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906ii

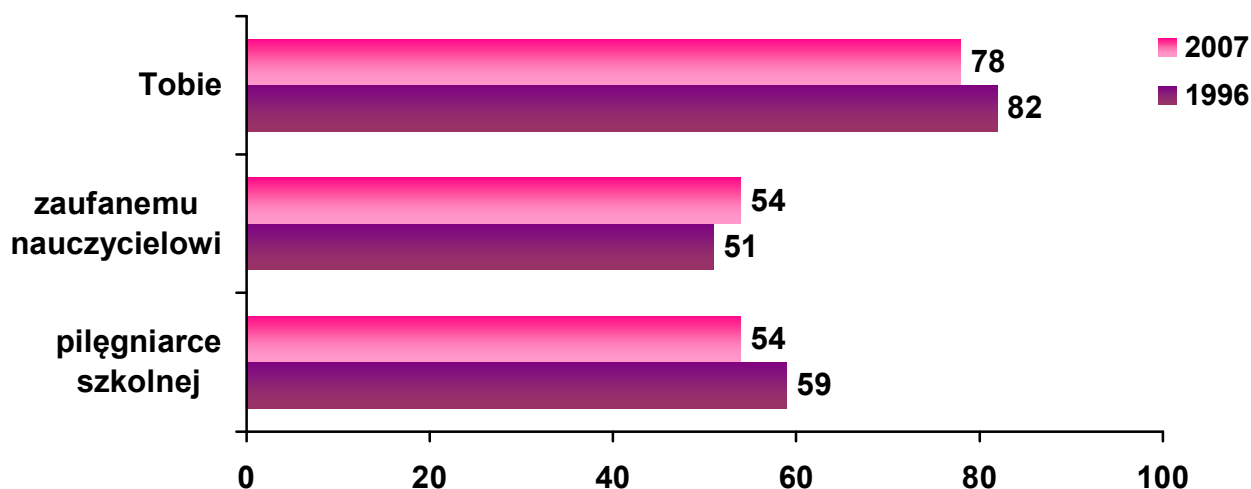
Również stosunkowo niezmienny jest odsetek uczniów deklarujących, że nie zerwałoby kontaktu z przyjacielem, który okazałby się być osobą żyjącą z HIV (1996 rok – 74%, 2007 rok – 70%).

Wykres 78. Czy dowiadując się, że Twój/Twoja przyjaciel/przyjaciółka jest osobą zakażoną wirusem HIV przestałbyś(ałabyś) się z nim kontaktować?
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906ii

Podobnie stosunkowo stały jest odsetek osób uważających, że ich przyjaciel, jeśli żyłby z HIV powinien im o tym powiedzieć (1996 rok – 82%, 2007 rok – 78%).

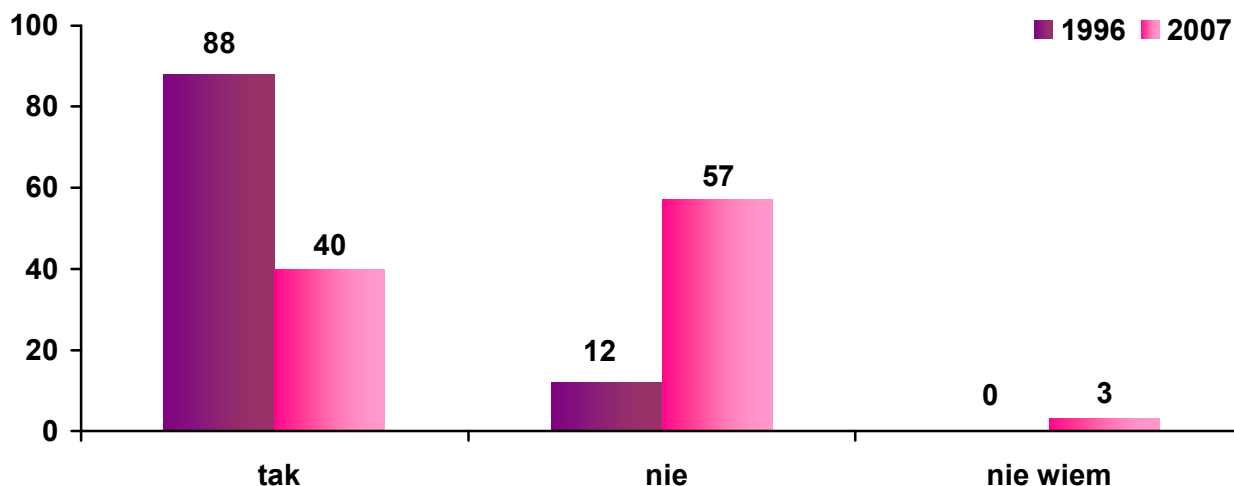
Wykres 79. Jak sądzisz, czy Twój/Twoja przyjaciel/przyjaciółka, będąc osobą zakażoną HIV, powinien powiedzieć o tym:
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Na przestrzeni opisywanej dekady znacznie zmalał odsetek uczniów zainteresowanych tematyką HIV/AIDS. W 1996 roku blisko dziewięciu na dziesięciu ankietowanych wyrażało takie zainteresowanie (88%), a w 2007 roku już tylko 40% uczniów.

Wykres 80. Czy nadal jesteś zainteresowany zagadnieniami związanymi z problematyką HIV/AIDS?

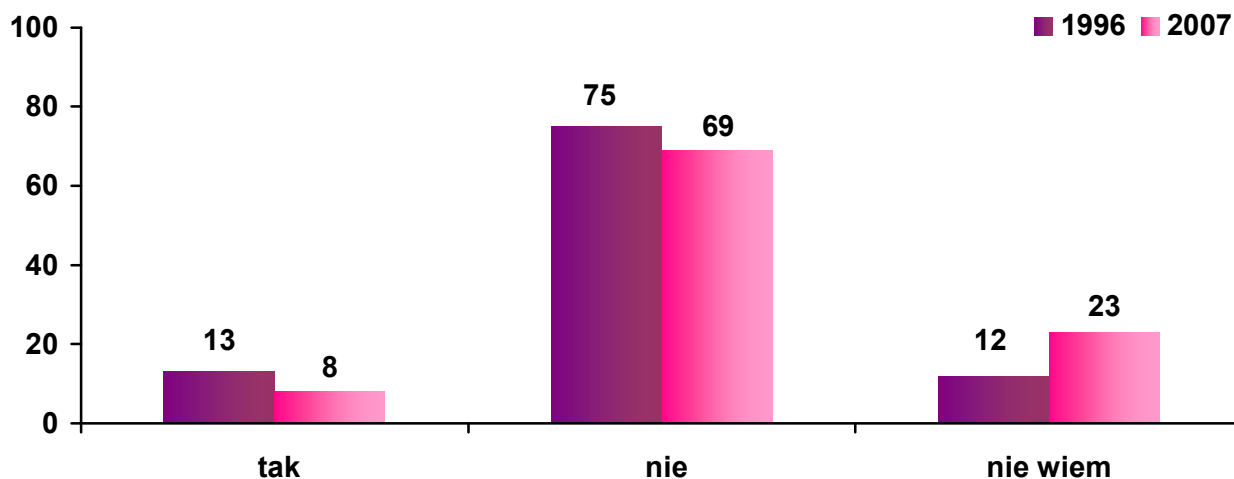
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Blisko o 10% zwiększył się odsetek młodzieży odpowiadający „nie wiem” na pytanie o decyzje utrzymania kontaktów seksualnych z wieloma partnerami (z 12% w 1996 roku, do 23% w 2007 roku).

Wykres 81. Przyjmując, że każdy człowiek może być potencjalnie osobą zakażoną wirusem HIV, czy jako człowiek dorosły podjąłbyś/jęłabyś decyzję o utrzymaniu kontaktów seksualnych z wieloma partnerami?

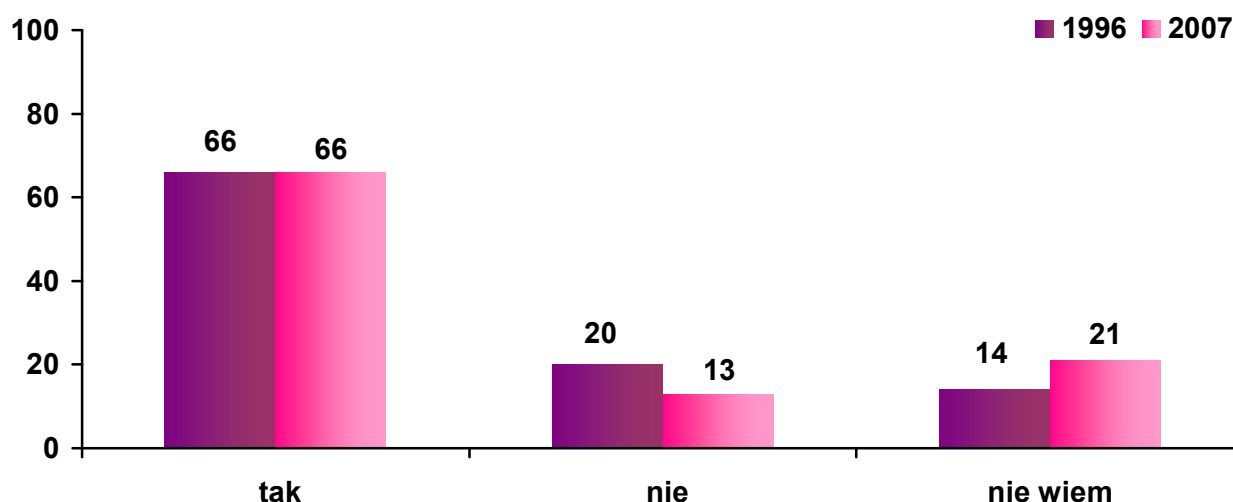
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Również zwiększył się odsetek uczniów odpowiadających „nie wiem”, na pytanie o decyzje utrzymania kontaktów seksualnych z jednym stałym, zdrowym i wiernym partnerem (z 14% w 1996 roku, do 21% w 2007 roku).

Wykres 82. Przyjmując, że każdy człowiek może być potencjalnie osobą zakażoną wirusem HIV, czy jako człowiek dorosły podjąłbyś/jęłabyś decyzję o utrzymaniu kontaktów seksualnych tylko z jednym stałym, zdrowym i wiernym Tobie partnerem?

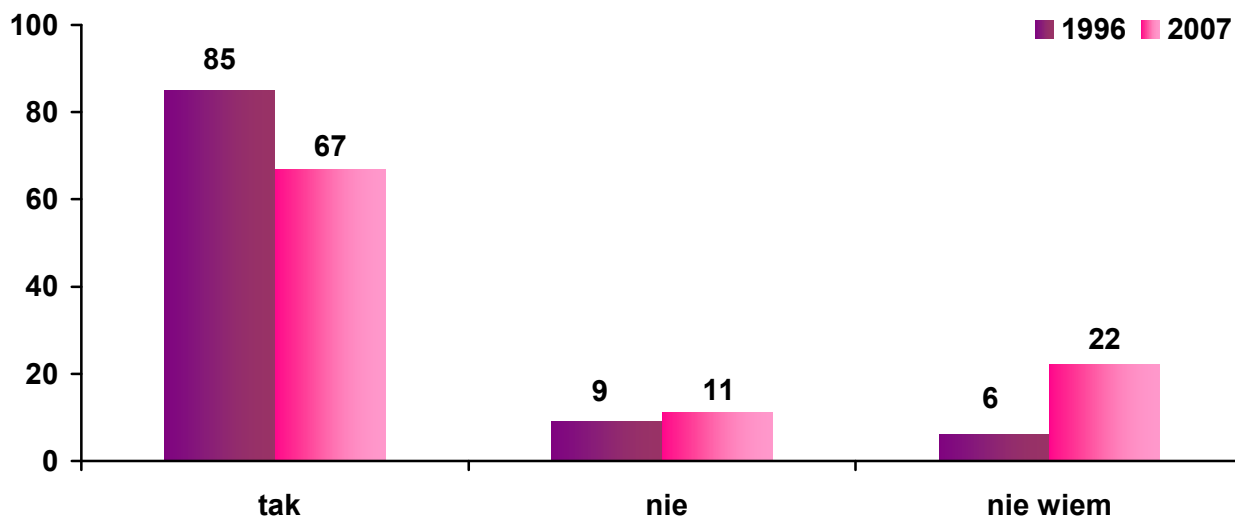
Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906ii

Blisko o 20% zmniejszył się też odsetek uczniów uważających, że prezerwatywa zmniejsza ryzyko zakażenia wirusem HIV (z 85% w 1996 roku, do 67% w 2007 roku).

Wykres 83. Czy stosowanie prezerwatywy zmniejsza ryzyko zakażenia wirusem HIV?

Rok. 1996 – N=5486; rok. 2007 – N=1906

Podsumowanie

W opisywanej dekadzie można wyróżnić pewne tendencje. Zdecydowanie zmniejszyła się liczba zajęć o tematyce HIV/AIDS wskazywanych przez uczniów gimnazjów. Zmienił się też wskazywany przez nich prowadzący zajęcia. W 1996 najczęściej była to osoba z zewnątrz, a w 2007 roku nauczyciel wychowawca.

Zmniejszyła się również wśród uczniów wiedza dotycząca zagadnień HIV/AIDS. Widoczne jest to zarówno przy odpowiedziach dotyczących znajomości samych określeń, jak i przy ocenie zachowań ryzykownych. Te charakteryzujące się niewielkim ryzykiem były częściej, niż w poprzednim badaniu, oceniane jako ryzykowne. Natomiast sytuacje obarczone dużym ryzykiem gimnazjaliści biorący udział w badaniu w 2007 roku rzadziej, niż uczniowie w 1996 roku, oceniali jako ryzykowne.

Narzędzie badawcze

Ankieta do samodzielnego wypełnienia wykorzystana w badaniu w roku 2007

Podstawowe informacje o Tobie

Pytanie M1. **Twój wiek** (Wpisz w kratkach poniżej ile masz lat)

|_|_|_| lat

Pytanie M2. **Twoja płeć:**

- (1) ☐ dziewczyna
(2) ☐ chłopak

Pytanie M3. **W której jesteś klasie gimnazjum?**

- (1) ☐ pierwszej
(2) ☐ drugiej
(2) ☐ trzeciej

Pytanie M4. **Czy posiadasz rodzeństwo?**

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie → **[Przejdź do pytania M6]**

Pytanie M5. **Ile masz rodzeństwa:**

- (1) ☐ jedno
(2) ☐ dwoje
(3) ☐ troje
(4) ☐ więcej

Pytanie M6. **Jakie wykształcenie posiadają Twoi rodzice**

Matka:

- (1) ☐ podstawowe
(2) ☐ średnie
(3) ☐ wyższe

Ojciec:

- (1) ☐ podstawowe
(2) ☐ średnie
(3) ☐ wyższe

Pytanie M7. **Które określenie najlepiej wyraża Twój stosunek do religii?**

- (1) ☐ wierzący i regularnie praktykujący
(2) ☐ wierzący i nieregularnie praktykujący
(3) ☐ wierzący i niepraktykujący
(4) ☐ niewierzący

Pytanie M8. Gdzie mieszkasz:

- (1) ☐ na wsi
 (2) ☐ w małej miejscowości
 (3) ☐ w dużym mieście

Pytanie M9. Podaj nazwę swojego województwa:

Pytanie 1. Czy w okresie roku kalendarzowego 2006 uczestniczyłeś(aś) w zajęciach dotyczących tematyki HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak → [**Przejdź do pytania 2**]
 (2) ☐ nie → [**Przejdź do pytania nr 7**]

Pytanie 2. W ilu takich zajęciach uczestniczyłeś(aś)?

- (1) ☐ w jednych
 (2) ☐ w dwóch
 (3) ☐ w trzech
 (4) ☐ powyżej trzech

Pytanie 3. Jakiego typu to były zajęcia?

- (1) ☐ lekcja wychowawcza
 (2) ☐ pogadanka
 (3) ☐ wykład
 (4) ☐ praca w grupach
 (97) ☐ innego, jakiego?:
 (podaj nazwę – np. film wideo, internet itp.)

Pytanie 4. Czy uważasz, że przekazane wiadomości były dla Ciebie wystarczające?

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

Pytanie 5. Czy sposób w jaki przekazano wiadomości na temat HIV/AIDS był ciekawy?

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

Pytanie 6. Kto prowadził te zajęcia?

a) wychowawca klasy

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

b) nauczyciel biologii

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

c) pielęgniarka szkolna

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

d) pedagog szkolny

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

e) osoba z zewnątrz (lekarz, seksuolog, psycholog)

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie

f) inna osoba

(Wpisz w wy kropkowane pole, kto prowadził zajęcia dotyczące problematyki HIV/AIDS)

Pytanie 7. W której klasie otrzymałeś(aś) pierwsze informacje dotyczące zagadnień z zakresu problematyki HIV/AIDS? (Zaznacz tylko jedną poprawną odpowiedź)

- (1) ☐ 1 klasie szkoły podstawowej
- (2) ☐ 2 klasie szkoły podstawowej
- (3) ☐ 3 klasie szkoły podstawowej
- (4) ☐ 4 klasie szkoły podstawowej
- (5) ☐ 5 klasie szkoły podstawowej
- (6) ☐ 6 klasie szkoły podstawowej
- (7) ☐ 1 klasie gimnazjum
- (8) ☐ 2 klasie gimnazjum
- (9) ☐ 3 klasie gimnazjum

Pytanie 8. Jak sądzisz, w której klasie powinny zostać przedstawione pierwsze informacje dotyczące zagadnień z zakresu problematyki HIV/AIDS? (Zaznacz tylko jedną poprawną odpowiedź)

- (1) ☐ 1 klasie szkoły podstawowej
- (2) ☐ 2 klasie szkoły podstawowej
- (3) ☐ 3 klasie szkoły podstawowej
- (4) ☐ 4 klasie szkoły podstawowej
- (5) ☐ 5 klasie szkoły podstawowej
- (6) ☐ 6 klasie szkoły podstawowej
- (7) ☐ 1 klasie gimnazjum
- (8) ☐ 2 klasie gimnazjum
- (9) ☐ 3 klasie gimnazjum

Pytanie 9. Czy rozmawiasz na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak → **[Przejdź do pytania nr 10]**
- (2) ☐ nie → **[Przejdź do pytania nr 11]**

Pytanie 10. Z kim rozmawiasz na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS:

a) z rodzicami

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie

b) z nauczycielem

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie

c) z kolegą/koleżanką

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie

d) z kimś innym.....
(Wpisz z kim)

Pytanie 11. Czy sam(a) szukasz/szukałeś(aś) informacji na tematy związane z dojrzewaniem, rozwojem płciowym, zagadnieniami dotyczącymi HIV/AIDS:

- (1) ☐ tak → **[Przejdź do pytania nr 12]**
- (2) ☐ nie → **[Przejdź do pytania nr 15]**

Pytanie 12. Co spowodowało, że szukałeś(aś) informacji o HIV/AIDS?

a) ciekawość tematyki

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

b) konieczność przygotowania materiału na lekcję w szkole

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

c) przypuszczenie, że wśród moich znajomych jest osoba zakażona

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

d) obawy, że mogłem(am) sam(a) ulec zakażeniu

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

e) chęć pomocy osobom żyjącym z wirusem HIV

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

Pytanie 13. Gdzie szukałeś informacji na te tematy?

a) w książkach, broszurach, czasopismach

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

b) na stronach internetowych

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

c) oglądając kampanie medialne w telewizji

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

Pytanie 14. Po co sięgasz, lub co oglądasz, aby zdobyć informacje na temat HIV/AIDS?

- (1) ☐ ulotkę
(2) ☐ książkę
(3) ☐ gadżet z adresem strony www
(4) ☐ billboard
(5) ☐ spot telewizyjny
(6) ☐ spot radiowy
(7) ☐ artykuł w gazecie lub czasopiśmie
(8) ☐ komiks
(9) ☐ informacje na CD
(10) ☐ internet
(11) ☐ grę multimedialną na CD

Pytanie 15. W jaki sposób chciałbyś(abyś) otrzymywać informacje na temat HIV/AIDS?

.....
(Powyżej w wykropkowanym polu wpisz jak(w jaki sposób) chciałbyś(abyś) otrzymywać takie informacje?)

Pytanie 16. Czy korzystasz z materiałów dotyczących HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak → [Przejdź do pytania nr 17]
(2) ☐ nie → [Przejdź do pytania nr 18]

Pytanie 17. Jeśli korzystasz z materiałów dotyczących HIV/AIDS, podaj powody dlaczego korzystasz z informacji umieszczonych:

a) w książkach, broszurach, czasopiśmie

- (1) ☐ są łatwo dostępne
- (2) ☐ są napisane w sposób ciekawy
- (3) ☐ są przekonujące
- (4) ☐ są skierowane do konkretnej grupy odbiorców
- (5) ☐ są wydane na dobrej jakości materiale,
- (6) ☐ nie mam zdania

b) na stronach internetowych

- (1) ☐ są łatwe do znalezienia w wyszukiwarkach
- (2) ☐ są napisane w sposób zrozumiały
- (3) ☐ są interesujące
- (4) ☐ łatwo znaleźć informacje, których się poszukuje
- (5) ☐ nie mam zdania

c) w spotach telewizyjnych

- (1) ☐ mają jasny i prosty przekaz
- (2) ☐ otrzymuję szybko informacje
- (3) ☐ nie mam zdania

Pytanie 18. Podaj powody dlaczego NIE korzystasz z informacji umieszczonych:

a) w książkach, broszurach, czasopiśmie

- (1) ☐ są niedostępne
- (2) ☐ są napisane w sposób niezrozumiały
- (3) ☐ są mało przekonujące
- (4) ☐ są nieciekawe
- (5) ☐ są zbyt ogólne i nie są skierowane do konkretnej grupy odbiorców
- (6) ☐ są wydane na złej jakości materiale
- (7) ☐ nie mam uwag do wydawanych materiałów o HIV/AIDS
- (8) ☐ nie mam zdania

b) na stronach internetowych

- (1) ☐ zagadnienia HIV/AIDS są trudne do znalezienia w wyszukiwarkach
- (2) ☐ są napisane w sposób niezrozumiały
- (3) ☐ są mało przekonujące
- (4) ☐ są nieciekawe
- (5) ☐ trudno znaleźć na konkretnej stronie informacji, których się poszukuje
- (6) ☐ zła rozdzielczość strony,
- (7) ☐ nie mam dostępu do internetu,
- (8) ☐ nie mam zdania

c) w spotach telewizyjnych

- (1) ☐ są rzadko emitowane
- (2) ☐ nie lubię oglądać reklamówek
- (3) ☐ nie mam zdania

Pytanie 19. Czy korzystałeś(aś) kiedykolwiek ze strony www.aids.gov.pl

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie

Pytanie 20. Co oznaczają skróty

a) HIV: (Zaznacz tylko jedną poprawną odpowiedź)

- (1) ☐ nazwę choroby
- (2) ☐ nazwę wirusa
- (3) ☐ nazwę leku
- (4) ☐ nie wiem

b) AIDS: (Zaznacz tylko jedną poprawną odpowiedź)

- (1) ☐ nazwę choroby
- (2) ☐ nazwę wirusa
- (3) ☐ nazwę leku
- (4) ☐ nie wiem

Pytanie 21. Czy można zakazić się wirusem HIV na co dzień, na przykład:

a) w szkole

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

b) na boisku szkolnym lub innym miejscu

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

c) w pracy

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

d) w środkach lokomocji

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

e) podając rękę, przytulając się, całując

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

f) korzystając ze wspólnej toalety, natrysków, łaźni

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

g) korzystając ze wspólnych naczyń stołowych, sztućców w stołówce, w domu

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

h) podczas pobytu w szpitalu

- (1) ☐ tak
- (2) ☐ nie
- (3) ☐ nie wiem

Pytanie 22. Czy zakażenie wirusem HIV szerzy się poprzez kontakt z zakażoną krwią:

a) w czasie jej przetaczania

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

b) podczas używania niesterylnego sprzętu medycznego

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

c) podczas wspólnego korzystania z igieł i strzykawek przez narkomanów

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

d) wykonując tatuaż, przekłuwając uszy lub inne części ciała

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 23. Czy może dojść do zakażenia przez produkty pokarmowe?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 24. Czy ugryzienie komara oraz innych owadów i zwierząt przenosi zakażenie wirusem HIV?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 25. Czy przyjaźniąc się i/lub opiekując się ludźmi zakażonymi wirusem HIV i chorymi na AIDS narażasz się na zakażenie?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 26. Czy można zakażyć się wirusem HIV przez kontakty seksualne z jednym stałym zdrowym i wiernym partnerem(ką)?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 27. Czy ludzie mający kontakty seksualne z wieloma partnerami częściej są narażeni na zakażenie wirusem HIV?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 28. Czy kobiecie w ciąży, która jest zakażona wirusem HIV może grozić:

a) urodzenie zakażonego dziecka

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

b) zakażenie swoje dziecka w czasie opieki poporodowej

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

c) zakażenie swoje dziecka w czasie karmienia piersią

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 29. Czy można rozpoznać osobę zakażoną wirusem HIV po wyglądzie zewnętrznym lub zachowaniu?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 30. Czy w Twoim dotychczasowym życiu istniały sytuacje stwarzające ryzyko zakażenia wirusem HIV takie jak:

a) przyjmowałeś(aś) jakiegokolwiek narkotyki lub inne substancje odurzające

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

b) wstrzykiwałeś(aś) sobie dożylnie środki odurzające – napisz, jeśli nawet był to jeden raz

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

c) obecnie bierzesz narkotyki, nawet jeśli sporadycznie

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie

Pytanie 31. Czy w sytuacjach stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV potrafiłbyś powiedzieć „nie”:

a) osobie, która żąda od Ciebie „dowodu miłości”

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

b) osobie, która zachęca Cię do wzięcia narkotyku

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

c) osobie, która proponuje Ci alkohol

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 32. Czy zdarzyły się momenty utraty kontroli nad Twoim zachowaniem po nadużyciu alkoholu lub narkotyków?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 33. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek być na „gigancie”?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie rozumiem tego pojęcia

Pytanie 34. Czy unikając sytuacji stwarzających ryzyko zakażenia się wirusem HIV możesz uniknąć zakażenia?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 35. Uważam, że wakacje są okresem zwiększającym ryzyko zakażenia HIV

(dokończ zdanie).....
.....
.....

Pytanie 36. Czy uważasz, że osoby zakażone wirusem HIV powinny:

a) normalnie funkcjonować w społeczeństwie

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

b) uczyć się i pracować razem z innymi

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

c) chodzić do Twojej szkoły

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

d) leczyć się we wspólnych placówkach medycznych

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 37. Czy przypuszczasz, że w gronie Twoich rówieśników, przyjaciół, w rodzinie mogą być osoby zakażone wirusem HIV?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 38. Czy dowiadując się, że Twój/Twoja przyjaciel/przyjaciółka jest osobą zakażoną wirusem HIV przestałbyś(ałabyś) się z nim kontaktować?

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie
 (3) ☐ nie wiem

Pytanie 39. Jak sądzisz, czy Twój/Twoja przyjaciel/przyjaciółka, będąc osobą zakażoną HIV, powinien powiedzieć o tym:

a) Tobie

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie
 (3) ☐ nie wiem

b) zaufanemu nauczycielowi

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie
 (3) ☐ nie wiem

c) tylko lekarzowi

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie
 (3) ☐ nie wiem

d) pielęgniarce szkolnej

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie
 (3) ☐ nie wiem

e) każdemu

- (1) ☐ tak
 (2) ☐ nie
 (3) ☐ nie wiem

f) innym osobom (wymień komu)

Pytanie 40. Czy kiedykolwiek myślałeś(aś), żeby zrobić sobie test na HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak, często → **[Przejdź do pytania nr 41]**
 (2) ☐ tak, czasami → **[Przejdź do pytania nr 41]**
 (3) ☐ nie, nigdy → **[Przejdź do pytania nr 44]**

Pytanie 41. Jeśli tak, to dlaczego?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pytanie 42. Czy kiedykolwiek miałeś(aś) robiony test na HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak → **[Odpowiedz na pytanie nr 43. Nie odpowiadaj na pytanie nr 44]**
 (2) ☐ nie → **[Przejdź do pytania nr 43]**

Pytanie 43. Jeśli miałeś(aś) robiony test to z jakiego powodu? Proszę zaznaczyć odpowiedzi, które dotyczą Ciebie. (Zaznacz wszystkie możliwe odpowiedzi, które Ciebie dotyczą)

- (1) ☐ z ciekawości
- (2) ☐ miałem(am) kontakt z krwią, która mogła być zakażona
- (3) ☐ korzystałem(am) z używanej wcześniej igły, strzykawki
- (4) ☐ takie były wymogi sytuacji (starałem(am) się o wizę, ubezpieczenie)
- (5) ☐ w moim otoczeniu była osoba zakażona HIV
- (6) ☐ w moim otoczeniu była osoba, która mogła być zakażona HIV
- (7) ☐ miałem(am) kontakt seksualny
- (8) ☐ pod wpływem informacji w radio, prasie i telewizji
- (9) ☐ Mój chłopak/dziewczyna namówił(a) Cię, przekonał(a) do zrobienia tego testu
- (10) ☐ ktoś inny namówił mnie, przekonał do zrobienia testu
- (11) ☐ zrobiono mi test z powodu kłopotów ze stanem zdrowia,
- (12) ☐ zrobiono mi test bez mojej wiedzy

Pytanie 44. Jeśli NIE miałeś robionego testu to, z jakiego powodu? Proszę zaznaczyć odpowiedzi, które dotyczą Ciebie. (Zaznacz wszystkie możliwe odpowiedzi, które Ciebie dotyczą)

- (1) ☐ nigdy nie myślałem(am), żeby zrobić test
- (2) ☐ nie czułem(am) takiej potrzeby
- (3) ☐ obawiam się wyniku
- (4) ☐ boję się, że wyniki nie są naprawdę anonimowe
- (5) ☐ nie wiem gdzie zrobić taki test
- (6) ☐ HIV/AIDS mnie nie dotyczy,

Pytanie 45. Czy nadal jesteś zainteresowany zagadnieniami związanymi z problematyką HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak → **Przejdź do pytania nr 46**
- (2) ☐ nie → **Przejdź do pytania nr 47**

Pytanie 46. Jeśli tak, to w jaki sposób chciałbyś(abyś) zgłębiać te zagadnienia?

.....

.....

.....

.....

.....

Pytanie 47. Czy w domu rozmawiasz o HIV/AIDS?

- (1) ☐ tak → **Przejdź do pytania nr 48**
- (2) ☐ nie → **Przejdź do pytania 49**

Pytanie 48. Jeżeli tak, to z kim prowadzisz rozmowy

- (1) ☐ z mamą
- (2) ☐ z tatą
- (3) ☐ ze starszym rodzeństwem
- (4) ☐ z dziadkami

Pytanie 49. Czy kiedykolwiek miałeś(aś) kontakty seksualne?

- (1) ☐ tak → **[Przejdź do pytania nr 50]**
(2) ☐ nie → **[Przejdź do pytania nr 51]**

Pytanie 50. Jeżeli tak, to w jakim wieku odbyłeś pierwszy stosunek płciowy?

(podaj ile miałeś(aś) lat).....

Pytanie 51. Przyjmując, że każdy człowiek może być potencjalnie osobą zakażoną wirusem HIV, czy jako człowiek dorosły podjąłbyś/jełabyś decyzję o utrzymaniu kontaktów seksualnych:

a) z wieloma partnerami

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

b) lub tylko jednym stałym, zdrowym i wiernym Tobie partnerem

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem

Pytanie 52. Jakie znasz sposoby zapobiegające zakażeniu HIV? (Zaznacz wszystkie, Twoim zdaniem możliwe odpowiedzi)

- (1) ☐ brak stosunku seksualnego
(2) ☐ jeden wierny zdrowy partner
(3) ☐ petting – pieszczoty bez stosunku seksualnego
(4) ☐ prezerwatywa
(5) ☐ higiena osobista

Pytanie 55. Czy stosowanie prezerwatywy zmniejsza ryzyko zakażenia wirusem HIV?

- (1) ☐ tak
(2) ☐ nie
(3) ☐ nie wiem